

Kristus puolestamme

Mauri Vikstén

Sisällys

Esipuhe (Tapio Kyyhkynen).....	4
1 KRISTUS PUOLESTAMME.....	7
Sovitus.....	10
Sovitus on kokonaan Jumalan teko	11
Sovituksen seuraukset	14
Vanhurskautus	17
Lepo Herrassa	18
Laki saa aikaan synnin tunnon	20
Ihmisen uusi asema Kristuksessa	21
Lunastus.....	25
Lunastuksen seuraukset	26
Miksi kaikki sairaut eivät parane?	27
Pelastus.....	29
2 KRISTUS MEISSÄ.....	32
Uskovan kasvu henkilökohtaiseen vastuuseen	36
Uskovan hengellisen kasvun esteitä	38
Psalmikirjoittajan kokemuksia ja neuvoja	41
Oma kokemukseni.....	46
Jokaisen pitää tutkia omat tekonsa.....	48
Uskovan hengellinen aikuistuminen näkyy tehtävien hoitamisessa.....	50
Pyhityskilvoittelu muuttaa uskovaa.....	53
Uskovan ajattelu muuttuu	54
Uskovan valinnat muuttuvat	56
Uskovan käytös muuttuu.....	58

Pyhityksen välineet	62
Jumalan sana	62
Jeesuksen veri	63
Jumalan Henki	65
Kuritus	66
3 KRISTUS MEIDÄN KAUTTAMME.....	68
Jokaisella uskovalla on oma vaikutusalansa	72
Pyhän Hengen vuodatus, Hengen sade	75
Pyhän Hengen vaikutuksesta koettuja ihmeitä	80
Kaikki voimavaikutukset eivät ole Pyhän Hengen aikaansaannoksia	84
Voimavaikutukset pitää testata	86
”Maailma on minulle ristiinnaulittu ja minä maailmalle”	88
4 OPPIEN ARVIOINTIA	91
5 EPILOGI	97
Kirjan toimittajalta	106

Esipuhe

Tunnettu lähetyssaarnaaja ja sielunhoitaja, Mauri Vikstén (1920–1995) kirjoittaa postuumiteoksessaan **Kristus puolestamme**:

Jeesus asettaa tässä vastakkain kaksi asiaa, hengen ja lihan. Voisimme yhtä hyvin sanoa hengen ja sielun. Hän asettaa vastakkain toisaalta Pyhän Hengen voiman ja toisaalta ihmisen oman voiman, inhimilliset kyvyt ja mahdollisuudet. Hän sanoo, etteivät sielunmaailman voimat, ihmisen omat kyvyt merkitse mitään. Ainoastaan Henki tekee eläväksi.

Näyttää siltä, että tätä asiaa on vaikea täysin allekirjoittaa. Joka sen hyväksyy, on allekirjoittamassa omaa kuolemantuomiotaan. Silloin voi sydämestään sanoa, ettei liha mitään hyödytä. Jos se on kerran hyödyttönyt ja turmeltunut, se pitää ristiinnaulita. Ihmisen kaikkine luuloineen, ylpeyksineen, sielumaailmansa voimineen ja pyrkimyksineen, pitää tulla paavalilaiseen oppiin, jonka mukaan ”maailma on minulle ristiinnaulittu ja minä maailmalle”.

Sielunhoitoa käsittelevää kirjallisuutta on julkaistu viime vuosina niin paljon, että moni ajattelee: ”Tokko aiheesta voidaan enää ammentaa mitään uutta?”

Tutustuttuani FM Marja-Liisa Uusimäen toimittamaan teokseen – jossa on litteroituna Mauri Viksténin sielunhoitoa käsitteleviä luentoja ja saarnoja – joudun sairaalasielunhoitoon erikoistuneena pastorina toteamaan yhä uudelleen, kuinka aikaansa edellä oleva innoitettu opettaja ja sielunhoitaja Mauri oli.

Voin myös todeta, kuten Condoleezza Rice omassa esipuheessaan John Ortbergin kirjaan **Kuka tuo mies on?** (Päivä, 2012):

Tämän kirjan todellinen voima on siis siinä, että se tarkastelee meidän uskomme paradoksia: sitä, että Herran Jeesuksen Kristuksen vastaanottaminen ei merkitse polkua helppoon elämään vaan kutsua tehdä vaikeita asioita, mikäli aiomme heijastaa Herramme kuvaa elämässämme. ’Ettäkö rakastaisin vihollisiani?’ ’Ettäkö antaisin rikkauteni köyhille ja ottaisin ristini?’ ’Ettäkö kuolisin, jotta saisin elää?’

Kristus puolestamme -teoksesta löytyy lohdutuksen ja virvoituksen sana aikamme ahdistuneelle ja monien hylkäämälle, yksinäiselle sekä oman syntisyytensä kanssa kamppailevalle kilvoittelijalle. Etenkin sielunhoidon ihmiskuva näyttäytyy tässä kirjassa vertaansa vailla olevassa todellisuudessa.

Tätä sielunhoidon ihmiskuvaa on määritellyt muun muassa Hannoverin Lääketieteellisen korkeakoulun sairaalasielunhoitaja, kliinisen sielunhoidon koulutuskeskuksen perustaja ja johtaja sekä Göttingenin yliopiston teologisen tiedekunnan pastoraalipsykologian opettaja, teologian tohtori Hans-Christoph Piper. Hän toteaa dosentuuriluennossaan Göttingenin yliopistossa kesällä 1981:

Mitä teet, kun rakastat jotakin ihmistä?

- Muodostan mielessäni kuvan hänestä, ja pidän huolta siitä, että mielikuva ja henkilö tulevat toistensa kaltaisiksi.
- Siiskö kuva sen ihmisen kaltaiseksi?
- Ei, vaan ihminen sen kuvan kaltaiseksi.

Rakastammeko ainutkertaista, kaikista muista poikkeavaa yksilöä – vaiko kuvaa, jonka kaltaiseksi sen ihmisen, jota tahdomme rakastaa, on muututtava?

Siispä mitä teet, kun harjoitat sielunhoitoa? Muodostan mielessäni kuvan hoidettavasta henkilöstä ja pidän huolta siitä, että hänestä tulee kuvani kaltainen. Kumpaa muutatte? Kuvaako? Vai ihmistäkö?

Ikävä kyllä monen sielunhoitajan metodi on se, jota Hans-Christoph Piper satiirisesti kuvaa luennossaan. Eli tahdomme muuttaa hoidettavaa paremmaksi, emmekä halua arvostaa hänen ainutlaatuista persoonaansa tutustumalla häneen. Sen sijaan, että itse muutamme hoidettavaa, meidän tulee antaa Jeesukselle mahdollisuus toimia hänen puolestaan, ristinsä sovituksen kautta. Ainoastaan siinä on mahdollisuus muutokseen.

Mauri Viksténin luennoista huokuu voimallinen sanoma sielunhoidon subjekteista. Hoitajalle kukaan ei ole kohde, vaan sekä hoitaja että hoidettava ovat subjekteja – tekijöitä. Saamme olla Jeesuksen hellässä ja rakastavassa, armollisessa sylissä, hänen huolenpitonsa keskipisteenä. Monesti juuri sellaisina kuin olemme, vailla omaa yritystä olla parempia tai Jumalalle kelpaavia omassa itessämme. Jeesus haluaa tutustua sinuun sellaisena kuin olet, voidakseen antaa muuttavan voimansa vaikuttaa sinussa Pyhän Henkensä kautta.

Jeesus on puolestamme tehnyt jotain niin mahtavaa ja vapauttavaa, että jokaisen tulee kokea sama vapaus Kristuksessa.

Kirjan anti kohdistuu niin yksilöuskovaan kuin ammatikseen sielunhoitotyötä tekeväänkin.

Tapio Kyyhkynen, TM

sairaalasielunhoitaja

pastori

1 KRISTUS PUOLESTAMME

Mitä Kristus on tehnyt puolestamme?

Tähän kysymykseen liittyvä aihepiiri on kiinnostanut minua melkein koko uskossaoloni ajan. Olen havainnut, että mitä pitemmälle vuodet ovat kuluneet, sitä tärkeämpi siitä on tullut. Kirjan raamatuntutkistelut ovat yhteenveto siitä raamatunopista, joka minulle on vuosikymmenien saatossa kiteytynyt. Sen sisältö, Kristuksen työ, on ylivoimaisesti tärkein, sillä siihen sisältyy Raamatun koko ilmoitus. On kysymys Jumalan työstä Kristuksessa, tapahtuu se sitten meidän puolestamme, meissä tai meidän kauttamme. Mielestäni tämä on ainoa hengellinen näkökanta.

Haluan käsitellä Kristuksen töitä, sillä olen väsynyt ihmisten töiden luettelamiseen, niin omien kuin muidenkin. Olen väsynyt siihen, että aina tehdään suunnitelmia siitä, mitä *meidän* pitäisi tehdä. Tosiasiaksi kuitenkin jää, ettei Jumalan valtakunnan työ ole ensikädessä meidän työtämme; kysymys on meidän antautumisestamme Herramme Jeesuksen Kristuksen työhön. Parhaimmassakin tapauksessa ihmisen osana on toimia työaseena tai kanavana. Silloin päähuomio kiinnittyy Jumalan maailmaan ja siihen suuntautuviin asioihin, joilla pitää olla kantavuutta sekä tätä että tulevaa aikaa varten. Kun tämä iskostuu henkemme maailmaan, se voi vapauttaa meidät omasta uskonnollisesta touhuilustamme, jota maailmassa esiintyy tavattoman paljon enemmän kuin todellista Hengen elämää. On itsestään selvää, etteivät ihmiset voi parhaalla tahdollaankaan näitä asioita toteuttaa. Jos Kristus on poissa kuvioista, silloin kaikki on poissa.

Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen työn esittely meidän puolestamme on tärkeä vasta uskoon tulleelle. Käytännössä olemme havainneet, että jos tämä peruskysymys selviää uskovalle jo hänen uskonelämänsä alkuvaiheessa, hän pääsee heti selkeälle ja ristiriidattomalle tielle ja löytää elämänsä levon.

Sen sijaan uskova, jolta se puuttuu, saattaa eksyä kaikenlaisiin hengellisillä nimikkeillä varustettuihin viidakoihin. En tietenkään kyseenalaista hänen matkaansa kohti taivasta, mutta kysyn kuitenkin, ovatko kaikki hämäreiden oppien rämeiköt tarpeellisia. Mutta kun tämä peruskysymys iskostuu lujasti sieluumme, se tekee uskonkilvoituksemme mielekkääksi. Silloin siitä tulee sellainen yritys, joka ei ole ensinkään minun vaan toisen yritys. Minut on vain otettu siihen mukaan.

Yhtä tärkeä tämä peruskysymys on jo vuosikymmeniä uskossa olleelle. Vuosien vieressä uskova alkaa käsittää Raamatun oppeja erittäin laajasti. Erityisesti sellainen ihminen, jolla on etsivä, uusia alueita valtaava mieli, joka tutkii Raamatun lisäksi selitysteoksia ja muuta hengellistä kirjallisuutta ja käy ahkerasti opetustilaisuuksissa, saattaa kiintyä sivuseikkoihin siinä määrin, että hän alkaa mieltä kohtuuttomasti johonkin Raamatusta nousevaan erityisoppiin. Silloin on vaarana, että tämä tärkein kysymys jollakin tavoin hämärtyy. Siksi opetusta Kristuksen työn alkeista tarvitsee niin vasta eilen mukaan lähtenyt kuin jo vuosikymmeniä matkalla ollut uskova.

Käsiteltävinä olevia raamatuntutkisteluja voidaan verrata talonrakennukseen. Niiden tarkoitus on rakentaa perustusta. Jotkut tosin ajattelevat, että koko talo pitäisi rakentaa kerralla valmiiksi, jotta se näyttäisi sopusuhtaiselta. Tosiasiassa kaikki viisaat talonrakentajat ovat lujuuslaskelmien vaatimassa järjestyksessä rakentaneet aina ensin perustuksen. Kukaan ei ole koskaan alkanut rakentaa taloa katosta. Jos havaitset, että tämä on pelkkä perustus, älä vielä arvostele itse rakennusta, kun sitä ei ole edes näkyvissä. Senkin aika tulee.

Raamatun sanoma on erittäin selvä ja kirkas. Se pitää kuitenkin eritellä, tehdä itselle selväksi, miten sen sisältämät asiat muodostavat harmonisen kokonaisuuden niin, että myös uskovan sielussa syntyy hengen harmonia. Sen ansiosta hän etenee uskontiellä – ei tietenkään täydellisenä mutta sellaisena, että tulee itsensä kanssa toimeen.

Tässä vaikeus yleensä ilmeneekin. Kun uskova huomaa itsessään kyseenalaisia piirteitä, hän alkaa ensin moittia itseään ja sen jälkeen mahdollisesti muita. Kuitenkin terveen evankeliumin oppiin kuuluu, että kun uskova ikään kuin imaisee sen itsensä, hän alkaa puutteistaan huolimatta tulla toimeen itsensä kanssa, niin merkilliselle kuin se kuulostaakin. Kun ihmisen ei tarvitse riidellä itsensä kanssa, se on tietysti hienoa matkakumppanuutta. Silloin on toivoa, että erimielisyydet muidenkin kanssa harvenevat ja vähitellen loppuvat kokonaan. Juuri tästä syystä pidän Kristuksen työtä puolestamme peruskysymyksenä, tärkeimpänä koko Raamatun ilmoituksessa.

Tarkoitukseni on osoittaa, että näin uskonelämää rakentaen ja ymmärtäen uskova voi saavuttaa elämänsä levon, jonka Jeesus lupasi sanoessaan: ”Oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne” (Matt. 11: 29). On paljon sellaista uskonelämää, jossa ei ole todellista lepoa. Usein tällaista harhailevaa ja levotonta uskonelämää esiintyy siellä, missä ihminen luottaa itseensä ja omiin kykyihinsä. Vaikka hän tietäisi-kin, että Jumala voi, hänellä ei ole ihmisen yritteliäisyyden vuoksi käytännössä mahdollisuutta toimia tahtomallaan tavalla.

Jeesuksen työ ristillä syntiemme sovituksiksi oli valtava teko. Raamatussa sitä esitellään, lähestytään ja katsellaan vähän eri näkökulmista. Jeesuksen elämä sinänsäkin oli niin ihmeellinen, että kun neljä evankelistaa kirjoitti siitä, jokainen kuvasi sitä samalla tavalla kuin taloa voidaan kuvata, kukin omalta kulmaltaan. He näkivät sen aika lailla erilaisena, mutta se ei merkitse sitä, että talo olisi ollut erilainen. Se oli sama talo; jokainen vain katseli sitä omalta sivustaltaan. Samalla tavalla ne Raamatun opit, jotka käsittelevät Kristuksen työtä, kuvaavat samaa asiaa eri näkökulmista. Siksi haluan lähteä liikkeelle kolmesta tärkeästä opista, jotka kuvaavat Jeesuksen Kristuksen työtä meidän hyväksemme. Ne ovat sovitus, vanhurskautus ja lunastus.

Uskonelämän alkuvaiheessa tällaiset raamatulliset käsitteet ovat vaikeaselkoisia. Tulin herätykseen viikkoa ennen joulua vuonna 1947, jolloin luin maisteri K.A. Pohjakallion kirjoittaman kristillishenkisen romaanin *Vaakalaudalla*. Siihen aikaan romaanit tehosivat minuun paremmin kuin saarnat. Raamattua en ollut lukenut muuten kuin Karl Vorländerin kirjoittaman *Sosialististen aatteiden historian* kanssa, siinä olleiden viitteiden mukaisesti.

Muistan, kun menin ensimmäisiä kertoja seurakuntaan kuuntelemaan hengellisiä puheita ja kuulin nämä minulle täysin oudot käsitteet. Ihmettelin, ymmärtävätkö saarnaajat itsekään, mistä puhuvat. Se on täysin luonnollista, koska ne edustavat niin sanottua *kaanaan* kieltä, jota uskosta osaton ihminen ei voi ymmärtää. Myöhemmin, perehdyttyäni tähän raamatulliseen kielenkäyttöön, olen päässyt jossain määrin ymmärtämään näiden käsitteiden sisältöä.

Sovitus

Ensimmäinen meidän Herramme työtä esittävä oppi on *sovitus*. Lähden liikkeelle Roomalaiskirjeen 5. luvusta. Oppi itsessään on niin valtava, että siihen löytyisi kymmeniä muitakin raamatunkohtia. Kuitenkin tässä asia on mielestäni esitetty yksinkertaisen selvästi:

Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovituksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa ennemmin me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitettut; emmekä ainoastaan sovitettut, vaan vieläpä on Jumala meidän kerskauksemme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovituksen saaneet. (Room. 5: 10–11)

Sana 'sovitus' esiintyy sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa. Se tarkoittaa sitä, että kaksi vihollisuussuhteessa olevaa ihmistä löytävät sovinnon, niin etteivät he enää ole vihollisia keskenään. Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen työ ristillä oli sellainen: se sovitti meidät, jotka olimme Kaikkivaltiaan Jumalan kanssa vihollisia, ja vihollisuus meidän välillämme loppui ikuisiksi ajoiksi. Senkaltaisen sovinnon meidän Herramme Jeesus Kristus teki.

Se, että sinä tulit Jumalan kanssa sovintoon, ei johtunut siitä, että teit niin hyvän ja tehokkaan parannuksen. Tätä asiaa ei kukaan pysty arvioimaan, joten sen varaan ei voi rakentaa mitään sovintoa Jumalan kanssa. Parannuksia on monenlaisia: pinnalliset ihmiset tekevät pinnallisen parannuksen, syvälliset syvällisen. On niitäkin, jotka ovat tulleet uskoon ja vielä vuosia sen jälkeen epäilevät parannuksensa pitävyyttä, koska kokivat katuneensa liian heikosti.

En tiedä, miten vahvasti tullimies Matteus katui. Ei hän käynyt edes polvilleen eikä Jeesus häntä siihen kehottanut, sanoi vain: ”Matteus, nouse ja seuraa minua.” Tuo vääryyttä tehnyt valtion virkamies ei itkenyt, vaan lähti seuraamaan Jeesusta ja tuli sovitetuksi Jumalan kanssa siksi, että kutsuja oli Kristus. Siinä ei ollut minkäänlaista näytelmällisyyttä. Myöhemmin Matteus kirjoitti evankeliumin.

Jumalan isänsydän on tyydytetty sen uhrin kautta, jonka Jeesus antoi eikä sen tähden, miten perusteellisesti sinä tai minä olemme tehneet parannuksen.

Eihän Raamattu joka paikassa edes puhu parannuksesta vaan sanoo: ”Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut.” Usko merkitsee kääntymistä Jumalan puoleen ja parannus tarkoittaa samaa asia kuin kääntyminen.¹ Sen tähden koko asia rakennetaan sataprosenttisesti sen varaan, mitä Jumala Kristuksessa teki. Sovitus ei ole missään määrin sinun tekosi; se on Jumalan teko. Sen tähden näitä asioita ei pidä sekoittaa.

Sovitus on kokonaan Jumalan teko

Apostoli kirjoittaa, että silloin kun me vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen poikansa kuoleman kautta. Se tarkoittaa, että olin sovitettu Jumalan kanssa jo silloin, kun olin täysin pakana, pimeydessä vaeltava ja uskosta osaton ihminen. En uskonut enkeleihin enkä henkeen, olin politiikan ja huvielämän palkeilla liikkuva mies. Olin kyllä sovitettu, mutta se ei minua hyödyttänyt, koska en sitä ymmärtänyt.

Vasta jälkeinpäin ymmärsit tämän asian niin kuin minäkin. Pimeään aivokuoreeni iskeytyi valtaisa tieto Sanan ja Hengen kautta, että Jumala on tehnyt jotain sellaista, josta en ollut aikaisemmin tiennyt. Siitä syystä evankeliumi on aina ollut *julistusta* siitä, mitä Jumala teki ja mitä hän tekee. Hän uskoi meille sovituksen Sanan ja antoi tehtäväksi julistaa kaikille ja kaikkialla, että tällainen teko on tapahtunut.

Mutta teksti (Room. 5: 10–11) on kiistattoman selvä: kun me vielä olimme Jumalan vihollisia, hän sovitti meidät. Edelleen, jos tulimme jo silloin sovitetuiksi, se merkitsee, ettei sinulla enempää kuin minullakaan ole mitään osuutta tässä työssä. Se on kokonaan toisen aikaansaannos. Jos siis joku erehdyksessä eksyisi sellaiseen tyhmyyteen, että alkaisi etsiä itsestään sellaista pohjaa, että pääsisi Jumalan kanssa sovintoon, hän ei voi sitä löytää. Perustus löytyy vain Jeesuksessa Kristuksessa, sillä Jumala teki tämän teon jo silloin, kun vielä elimme pakanuuden pimeydessä.

Käytän tässä ilmaisua ”pakanuuden pimeydessä”, koska Raamattu käsitykseni mukaan tuntee vain kaksi kansakuntaa, juutalaiset ja pakanat. Vaikka edus-

1 Alkukielessä on useita eri sanoja, jotka on käännetty suomeksi sanalla *parannus*. Suomen kielen sana *parannus* saattaa johtaa meidät ajattelemaan erheellisesti, että kelvataksemme Jumalalle voimme itse muuttaa omaa elämäämme paremmaksi. UT mainitsee *kääntymisen* ohella merkityksen em. sanalle esim. Luuk. 15:10, jossa sana *parannus* voidaan ilmaista ajatuksella: ”*muuttaa mielensä, katua tai alkaa ajatella uudella tavalla*”. (Tapio Kyyhkysen tarkennus.)

tammekin Pohjan perillä asuvia valkeita pakanoita, on hienoa, jos olet pelastunut pakana niin kuin minäkin. Raamattuhan ei tunne niin sanottuja kristittyjä kansoja – käsitys on kirkkohistorian tuotetta, vailla todellisuuspohjaa.

Jumala teki tämän työn, niin kuin seuraava jae osoittaa:

Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä luke-
nut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.

(2. Kor. 5: 19)

Asia on ilmoitettu valtavan yksiselitteisesti ja selväpiirteisesti. Jumala oli Kristuksessa ja sovitti itsensä maailman kanssa. Ihmiselle se oli täysin mahdotonta, sillä syntiinlankeemuksen jälkeen hänellä ei ole ollut siihen mitään mahdollisuutta. Olet hänen kanssaan sovinnossa, koska hän sovitti sinut.

Efesolaiskirjeessä apostoli Paavali esittää ihmisen tilan, johon koko ihmiskunta on joutunut Aadamin lankeemuksen tähden:

Ja Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne, joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmvallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa, joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin. (Ef. 2: 1–3)

Tekstistä ilmenee, että ihminen – oli hän kuka tahansa – on luonnostaan vihan lapsi ja elää vihollisuussuhteessa Jumalaan nähden. Kaikissa muissakin kirjoituksissa, jotka käsittelevät samaa asiaa, siitä on selvä ilmoitus:

Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen. (Room. 7: 14)

Tämänkaltaisia raamatunkohtia lukiessamme tajuamme, että vihollisuus Jumalan ja ihmissuvun välillä on ollut ilmeinen tosiasia ensimmäisestä ihmisparista lähtien. Silloin kun Adam ja Eeva lankesivat syntiin Eedenin paratiisissa, he tällä tottelemattomuudellaan myivät koko ihmissuvun synnin alaisuuteen.

Se että me olemme tehneet paha, ei johdu siitä, että olisimme jotenkin kääntäneet selkämme Jumalalle ja tulleet syntiemme ja rikkomustemme tähden hänen vihollisikseen. Ihminen ei kehitä pahuutta itselleen jossakin elä-

mänsä vaiheessa; tässä kirjoituksessa ei puhuta mitään teoista. Me olemme jo luonnostamme vihan lapsia; kysymys on aadamilaisesta perinnöstä, langenneen luontomme hedelmästä. Näyttää siltä, ettei lapsia tarvitse opettaa pahan-tekoon; he oppivat sen ilmeinkin, sillä heidän luontonsa vetää heitä siihen. Siitä syystä mielestäni kalenteriin on turhaan merkitty *viattomien lasten päivä*.

Mainittu Roomalaiskirjeen (7: 14) jae jättää asian kokonaan Jumalan käsiin. Meistä ei olisi ollut sovinnon hierojiksi, vielä vähemmän sen aikaansaajiksi. Olimme joutuneet kauas Jumalasta, eikä langenneessa tilassa oleva ihminen edes ymmärtäisi etsiä Jumalaa, ellei Herramme suuressa rakkaudessaan häntä vetäisi. Jumala asettaa meidät ikään kuin täysin sivuun, sillä vaikka Kristuksen työ kohdentuu meihin, sitä ei voi koskaan jättää meidän varaamme. Silloin iäiset asiat olisivat liian heikoissa käsissä. Kyse on Jumalan teosta.

Kolossalaiskirjeessä apostoli esittelee asiaa vielä seuraavasti:

Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa. (Kol. 1: 19–20)

Kun ajatellaan uskonnollista elämää kristittyjen ja vielä enemmän muiden maailmanuskontojen piirissä, yleensä pääpaino on siinä, mitä *ihmisen* tulee tehdä kelvataksaan Jumalalle. Sen sijaan tässä ilmoitetaan ainoastaan, että Jumala teki rauhan ”hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kautta kaikki”. Kaikki rakennetaan sen varaan, mitä Kristus teki. Minua miellyttää tämänkaltainen evankeliumi. Evankeliumi on sanoma siitä, mitä Jumala on tehnyt, mitä hän tekee nyt ja tulevaisuudessa. Tämän osuuden, sovituksen, hän on tehnyt perusteellisesti valmiiksi, niin kuin Jeesuksen viimeiset sanat ristillä osoittavat: ”Se on täytetty.”

Jumala näki hyväksi tehdä tällaisia asioita. Ei hän kysynyt lupaa meiltä eikä muiltakaan. Raamattu ei kerro, että hän olisi neuvotellut asiasta kolmen mahtavan kerubin tai kaikkien taivaan enkeliruhtinaiden kanssa. Hän yksinkertaisesti päätti tehdä sen itse. Sitten, tietyssä historian vaiheessa, hän toteutti suunnitelmansa, ja evankeliumin kautta mekin saimme sen tietää. Hän teki rauhan syntiin langenneen ihmissuvun kanssa Jeesuksen ristin veren kautta ja sovitti meidät.

Juuri tästä syystä se, mitä Kristus on tehnyt meidän puolestamme, on ylivertaisesti tärkein. *Meidän kannaltamme katsottuna se on tärkein tieto koko*

maailmankaikkeudessa. Siitä huolimatta usein askartelemme kaiken sen ympärillä, mitä minun pitäisi tehdä tai mitä minulla vielä on tekemättä täyttääkseni omaan osuuteeni. Toki silläkin on merkitystä, mutta loppujen lopuksi sangen vähän. Raamatun mukaan ihmisen ainoaksi osuudeksi jää:

Me pyydämme Kristuksen puolesta: *antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa*. (2. Kor. 5: 20, kursivointi lisätty)

Toisin sanoen minä hyväksyn sovitustyön, jonka Jumala teki Kristuksessa. Usko on luja luottamus siihen, että hän teki tämän työn valmiiksi. Niin monta kuin meitä on sovintosaarnan vastaanottaneita, olemme täydellisessä sovinnossa Jumalan kanssa.

On tietenkin valitettavaa, jos joku ei tätä tiedä. Sellainen ihminen saattaa uskoontulonsakin jälkeen harhailla hengessään ja olla aina epävarmalla mielellä. Mutta joka uskoo Raamatun sana, jonka mukaan ”hän sovitti itsensä maailman kanssa” ja pysyy siinä hengessä, hän voi sanoa: ”Kiitos, Isä, meidän välillämme ei ole mitään. Kaikki on kunnossa.” Hänen asiansa ovat kunnossa silloin, kun hän onnistuu ja myös silloin, kun hän epäonnistuu. Uskovana epäonnistuva on sovitettu epäonnistunut. Et voi löytää sellaista uskonelämää, johon sisältyisi vain onnistumisia. Myös epäonnistumiset kuuluvat asiaan. Seurakunta koostuu keskeneräisistä uskovista, mutta he ovat puutteistaan huolimatta sovitettuja uskovia. Siinä on suuri ero – olla ulkopuolinen, jota ei ole sovitettu, tai sellainen, joka on tullut sovintoon Jumalan kanssa.

Sovituksen seuraukset

Me kiitämme Jumalaa sovituksesta. Kun asia oikein pääsee elämään sielussamme, se vaikuttaa vääjäämättömällä varmuudella meidän ihmissuhteisiimme. Käsittelen asiaa perusteellisemmin tuonnempana. Viittaan tässä vain yhteen raamatunkohtaan:

Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, kun hän omassa lihasaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessään nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan, ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden. (Ef. 2: 14–16)

Apostoli Paavalin mukaan Herra ”purki erottavan väliseinän – – vihollisuuden”. Hän ei tarkoita ensisijaisesti vihollisuutta Jumalan ja ihmisen välillä vaan sitä, että kun ihmiset ymmärtävät ja omaksuvat evankeliumin, myös heidän väliltään viha poistuu.

Raamattuun syvällisemmin perehtyneelle lainauksen yksinkertainen sanoma kertoo Vanhan testamentin aikana juutalaisten ja pakanoiden välillä vallinneesta vihollisuudesta. Juutalaiset olivat Jumalan omaisuuskansa, lakiliiton kansa, ja näiden kahden välillä oli suunnaton juopa. Mutta kun Jeesus tuli, hän ristin kautta kuoletti niiden välisen vihollisuuden ja teki ne yhdeksi Kristuksessa. *Yksi* tarkoittaa seurakuntaa.

Eivät ainoastaan juutalaiset ja pakanat ole Kristuksessa tulleet yhdeksi, vaan myös kaikenlaiset rotu-, kansallisuus- ja kielirajat on romutettu. 1930-luvulla tunnettu ruotsinkielinen pastori Anton Magnusson piti Helsingin Andreas-kirkossa raamattutunteja Roomalaiskirjeestä. Siihen aikaan maassamme käytiin suomen- ja ruotsinkielisten välillä repiviä kielipoliittisia riitoja. Puhuttiin kielisodista. Magnusson sanoi kuulijoilleen näin: ”Ruotsalaisen minussa täytyy kuolla.”

Myös minulla oli tilaisuus omakohtaisesti nähdä, mitä sovitus merkitsee ihmisen elämässä ja millaisia ihmeitä sen myötä voi tapahtua. Kun menin 1950-luvulla ensimmäiselle työkaudelleni Brittiläiseen Itä-Afrikkaan, maan alkuperäisasukkaat taistelivat itsenäisyytensä puolesta. Meillä oli tapana pitää kokouksia Nandin vuorilla. Alueen suurilla teeplantaaseilla kävi töissä eri heimoihin kuuluvia ihmisiä. Siihen aikaan valkoinen mies oli huonossa huudossa: meidän ihonvärimme oli kolonialistien, siirtomaavallan edustajien väri.

Eräässä kokouksessa muuan Rasto-niminen, *luo*-heimoon kuuluva iäkäs mies nousi ylös ja sanoi: ”Minä ylistän Jumalaa, joka antoi minulle kyvyn rakastaa valkoista miestä.” Se oli niin väkevä todistus, että paikalla ollut kuulijakunta jotenkin hätkähti. Se ymmärsi, että on tapahtunut Jumalan ihme. Niin minäkin sen käsitin. Sen jälkeen monet sadat puheet ja todistukset ovat menneet ohitseni ja unohtuneet, mutta sitä en varmaan milloinkaan unohda: afrikkalainen mies oli saanut kyvyn rakastaa valkoista miestä. Siellä, missä sovitus tulee todellisuudeksi, elämänvoimaksi ja maailmankatsomukseksi, ei ole enää rotuerottelua.

Tässä mielessä seurakunnassa ei esiinny minkäänlaista eriarvoisuutta. Sitä ei ole suomalaisten ja romanien välillä enempää kuin brittien ja kikujujen välillä. Siinä ilmenee sovituksen valtaisa voima. Mikään muu mahti maailmassa ei voi

kukistaa ihmisten välistä eriarvoisuutta, joka perustuu rotuun, etniseen ryhmään, varallisuuteen tai sivistystasoon. Se laantuu vain sovituksen voimasta.

Muistan myös erään viikon pituisen seminaarin vuosikymmeniä sitten katolisessa kirkossa Etiopiassa, Langano-järven rannalla. Maassa oli siihen aikaan kommunistihallitus ja työmme suurelta osaltaan maan alla. Meillä ei olisi ollut oikeutta kokoontumiseen, mutta muuan katolinen pappi järjesti meille kokoustilaksi kauniin kirkon. Kun katolisten kirkkojen ovet ovat aina auki, kukaan ei osannut ajatella siitä mitään erityistä. Pappi oli seminaarin ajan mukana keittiössä auttamassa ja muutenkin avustamassa.

Seminaariin osallistui kolmekymmentä eri uskonsuunnista ja helluntairyhmistä tullutta työntekijää. Oli *tigriniaa* puhuvia Eritreasta, *sidamon* taitajia Etelä-Etiopiasta, *amharan* puhujia Keski-Etiopiasta ja meitä valkoihoisia. Oli mieleenpainuva kokemus olla yhdessä. En kokenut olevamme vieraita, vaikka tapasin useimmat osanottajista ensimmäistä kertaa. Välillämme oli tavattoman suuri tietoisuus Hengen yhteydestä ja siitä, että me olemme yhtä perhettä. Seminaarin päätteeksi vietimme ehtoollista. Niin me ylistimme Herraa jopa uusin kielin, eikä meitä lainkaan häirinnyt, vaikka kirkon seinällä oli paavin ja neitsyt Marian kuvat. Kun väliseinät poistetaan, ei ole väliä ajasta, paikasta eikä kansallisuudesta. Tämä on todellista, koettavissa olevaa elämää.

Ihmissuhteita ei voi pohjaan asti panna järjestykseen muuten kuin Herramme Jeesuksen Kristuksen Golgatalla tekemän sovitus työn kautta. On paljon kauniita puheita ihmisten keskinäisestä veljeydestä, tasa-arvosta ja rauhasta kansojen välillä. Se on kaikki hyvää ja arvokasta, mutta siitä puuttuu voima.

Muut, uskosta osattomat, voivat vain toivoa muutosta, emmekä suinkaan epäile heidän vilpittömyyttään. Tiedämme kuitenkin, että ainoa todellinen, ihmisten väliset raja-aidat tasoittava lääke on meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen veren voima, *sovintosaarna*. Kun sovitus tällä tavalla toteutuu, myös vihollisuus meidän ja toisten ihmisten väliltä katoaa. Sovituksen myötä ihminen löytää tavattoman rikkaan elämän.

Tässä mielessä voidaan varmasti sanoa, että ainoat todelliset tasavaltalaiset – joilla tämä aate ei esiinny vain juhlapuheissa, omien etujen tavoittelemista varten – ovat ne ihmiset, jotka ovat kokeneet, että Kristus on sovittanut heidät itsensä kanssa ja jatkanut heissä työtään niin, että he ovat päässeet sovintoon kaikkien ihmisten kanssa. Heidän elämässään eriarvoisuus kuuluu menneen talven lumiin.

Vanhurskautus

Toinen Kristuksen työtä meidän puolestamme selittävä oppi on *vanhurskautus*. Kaikkiällä, missä turvaututaan yksistään Jumalan armoon, syntiset ihmiset antautuvat Pyhän Hengen vaikutuksesta Vapahtajan hoitoon ja uskovat sovintosaarnaan. Kun ihminen on näin sovinnossa Jumalan kanssa, se merkitsee vallankumousta myös hänen oikeudellisessa asemassaan. Se esitetään Roomalaiskirjeessä ja pätee kaikkiin ihmisiin kirkkokuntaan katsomatta.

Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vaille ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa - -. (Room. 3: 23–24)

Vanhurskautus on haasteellinen sana siitä syystä, ettei sitä käytetä jokapäiväisessä puheessa. Se tarkoittaa, että jokainen uskova on vanhurskautettu. Vanhurskautus perustuu Jeesuksen vereen, joka vuoti Golgatalla jo lähes kaksi tuhatta vuotta sitten. Olemme vanhurskautetut hänen sovintoveressään. Jumala on siis julistanut, että ihminen, joka uskoo veren voimaan, on syytön, ”oikeusvalmis”. Vaikka millainen oikeus tulisi ja tutkisi minun asioitani, se ei löytäisi minussa vikaa Jumalan edessä, sillä hänen edessään olen syytön, oikeuskelpoinen. Tämän vakuutuksen antaja on Jumala.

Julistuksena vanhurskautus on valtaisa oppi, kuten Roomalaiskirjeessä todetaan:

Mutta töitä tekeväälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta, mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi - -. (Room. 4: 4–5)

Meidän rauhamme Jumalan kanssa johtuu juuri tämänkaltaisesta juridiikasta. Se on aivan päinvastaista, mihin olemme tottuneet. Se ei ole mitään inhimillistä oikeudenkäyntiä vaan Jumalan armotaloutta. Siinä kaikki perustuu uskoon.

Roomalaiskirje esittää vanhurskautuksen seuraukset:

Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. (Room. 5: 1)

Vanhurskautuksen lahjan takaajana on Kristus. *Ei sen perusteella*, miten sinä ja minä onnistumme tehtävissämme, miten pitkiä rukouksia pidämme, miten paljon uhraamme tai saarnaamme. Mikään ihmisen teko ei kelpaa rauhan perusteeksi. Meillä on rauha Jumalan kanssa ainoastaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.

Lepo Herrassa

Jeesus antoi meille mahtavan lupauksen:

Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. (Matt.11: 28–29)

Tämä kaksiosainen lupaus on erittäin tärkeä. Jeesuksen luo tuleva ihminen saa kokea levon syntitaakoistaan.

Hänestä kaikki profetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta. (Apt. 10: 43).

Jae liittyy apostoli Pietarin sadanpäällikkö Corneliuksen kodissa pitämään saarnaan. Sama jae tuli ratkaisevaksi myös minun elämässäni: sen kautta sain syntini anteeksi tammikuun ensimmäisellä viikolla vuonna 1948. Yhtäkkiä tajusin, että teksti tarkoitti myös minua. Jeesus kuoli puolestani! Kukaan ei saarnanut minulle eikä julistanut synninpäästöä; kalastaja Pietarin Corneliuksen kodissa pitämässä saarnassa kahdentuhannen vuoden takaa oli vielä niin valtava voima, että se uudestisyntyi minut. Koin sellaisen ihmeen, että sanat ikään kuin irtosivat Raamatun lehdiltä ja menivät minun sieluuni.

Ihminen, joka on vanhurskautettu uskon kautta, on löytänyt levon. Hän on saanut syntinsä anteeksi armosta uskon kautta Kristukseen. Jotta uskon antama lepo voisi vahvistua pysyväksi olotilaksi, ihmisen täytyy *oppia*, niin kuin Jeesus sanoi: ”Oppikaa minusta, niin te löydätte levon sielullenne” (jae 29).

On paljon uskoontulleita ihmisiä, jotka ovat saaneet syntinsä anteeksi ja saaneet levon. Heissä tämä lepotila ei kuitenkaan ole päässyt vahvistumaan Raamatun opin kautta. Juuri siitä syystä Raamatun tutkiminen on niin tärkeää.

Johanneksen evankeliumissa on samaan asiaan liittyvä viittaus:

Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa. Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa. (Joh. 16: 12–14)

Meidän ainoa mahdollisuutemme on tulla Hengen opettamiksi. Jeesus sanoi, että Jumalan Henki ottaa hänen omastaan ja julistaa opetuslapsille. Ennen helluntaita opetuslapset eivät monestakaan syystä kyenneet ottamaan vastaan koko totuutta. Me puolestamme ymmärrämme nyt, että koko totuus on tullut helluntaipäivänä tapahtuneen Pyhän Hengen vuodatuksen kautta. Jeesus sanoi: ”Kun hän [Pyhä Henki] tulee, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen” (jae 13).

Hengenvuodatuksen jälkeen syntyivät pyhät kirjoitukset. Niiden kautta ja avulla, lähinnä apostoli Paavalin opetuskirjeistä, voimme oppia siinä määrin, että tämä oppi vahvistaa meissä levon sielumme pysyväksi olotilaksi. Se ei merkitse sitä, että me sen jälkeen olisimme virheetömiä. Tämän mahtavan opin etu on siinä, että se julistaa vajavaiset ihmiset kelvollisiksi. Juuri sitä me tarvitsemme ajan taisteluissa.

Vanhurskautus uskon kautta merkitsee sitä, että kun ihminen itsessään on mahdoton ja kelvoton, Jumala teki meidän hyväksemme jotakin sellaista, mitä me itse emme olisi koskaan voineet tehdä.

Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, *sen Jumala teki*, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa. (Room. 8: 3, kursivointi lisätty)

Ennen kuin ihminen voi olla varma siitä, että Jumala hyväksyy hänet sellaisena kuin hän on, hänen on täytynyt ”nielaista” henkeensä tämä ihmeellinen oppi: ”Sen Jumala teki”. Ihminen ei itse olisi voinut päästä tähän tilaan minkäänlaisten tekojensa avulla, olivatpa ne rukouksia, uhrauksia tai lukemisia. Mutta

”sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden, tuomitsemalla synnin lihassa”.

Jumala on pyhä Jumala. Hän ei voi ensinkään liittyä syntiin. Siitä syystä, voidakseen tulla yhdeksi meidän kanssamme, Jumalan täytyi käsitellä syntikysymys juridisesti, lainopillisesti. Hänet tehtiin synniksi meidän tähtemme. Synti tuomittiin Jeesuksessa Kristuksessa silloin, kun Jumala sälytti hänen päällensä koko maailman syntivelan.

Uskovan kannalta oppi vanhurskautuksesta merkitsee käytännössä sitä, että hän on vapaa synnin velasta ja tuomiosta. Sitä laki ei voi saada aikaan.

Laki saa aikaan synnin tunnon

Lailla on kuitenkin erityinen tehtävä, niin kuin seuraavat Roomalaiskirjeen jakeet osoittavat:

Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä *lain kautta tulee synnin tunto*. (Room. 3: 19–20, kursivointi lisätty)

Ainoa, mitä laki voi aikaansaada meissä, niin hyvä ja pyhä kuin se onkin, on synnintunto. Se ajaa ihmisen kohti Kristusta. Monet meistä ovat tämän kokeneet, jopa melkoisen pelästyttävänä kokemuksena.

Kolme viikkoa ennen uskoontuloani koin olevani kuin toivottomuuden partaalla, helvetin esikartanoissa. Ajattelin, ettei varmaankaan kaltaiseni mies, joka oli niin pahasti rikkonut Jumalan lain, voi enää mitenkään päästä sovintoon hänen kanssaan. Olin pitänyt kamarissani polvirukouksia kolme kertaa päivässä: aamulla, keskipäivällä ja illalla. Olin arvioinut koko sukuni ja tullut siihen johtopäätökseen, että kaikki muut olivat parempia kuin minä. Siksi ajattelin, ettei taivaan portti minulle aukea, vaikka monet muut portit olivat siihen mennessä auenneet. Sitten ällistykseni huomasin, että minä sain armon ja ne hyvät ihmiset jäivät vielä ihmettelemään, ”että Jumalan valinnan mukainen aivoitus säilyisi”.

Lakia ei kuitenkaan ole pantu pois viralta. Se saattaa tarttua vielä uskovan-kin elämään melko voimallisella kädellä. Roomalaiskirjeessä apostoli kertoo omasta kokemuksestaan:

Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista? (Room. 7: 24)

Vaikka Kristus onkin lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo, myös uskova voi joutua lain ruoskittavaksi ja surkeaan tilaan. Lopulta hän jo päättelnee, ettei tästä tule mitään ja että varmaan Jumalakin on hänet hylännyt. Tahdotaisin kuitenkin sanoa sinulle, joka olet nähnyt oman turmeluksesi ja vajavuutesi yhtä suurena kuin apostoli, ettei Jumala näytä viheliäisyyttäsi heittääkseen sinut kuin roskan menemään tai pitääkseen sinua toivottamana tapauksena. Hän tahtoo vain syventää työtään sinussa. Missä synti on tullut suureksi, siinä on armo tullut ylenpalttiseksi.

Jumala ei voi meitä kasvattaa armon tunnossa, ellei hän ensin syvennä meissä synnin tuntoa. Sellaiseen tilaan joutunut ihminen on aina kurjalla tolalla. Se taitaa välistä oikein kuuluakin suomalaiseen luonteenlaatuun. Toisaalta asian voi nähdä myönteisenäkin: sillä tavalla päästään armontunnossa eteenpäin.

Ihmisen uusi asema Kristuksessa

Apostoli selvittää edelleen vanhurskautuksen asiaa:

Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. (2. Kor. 5: 21)

Tällä tavalla Jumala käsitteli tämän asian oikeudellisesti. Hänen pojassaan ei ollut syntiä, hän oli puhdas ja tahraton. Jeesus tehtiin synniksi meidän vuoksemme. Jokainen, joka uskoo häneen, on tullut vanhurskaaksi eli ihmiseksi, jolle ei lueta hänen syntejään. Tämä on mahtava asema. Minulla on siitä vuosikymmenien kokemus, ja puhun siksi Kristuksesta suurella varmuudella. Itseni suhteen olen monissakin asioissa aika lailla epäilevä, mutta minun Herrani ja hänen työnsä ovat varmoja. Niitä ei tarvitse koskaan epäillä.

Olen saanut Afrikassa *embu*-heimon keskuudessa arvonimen. Sana on *kikuj*-kieltä ja merkitsee suomennettuna *rauhantuomari*. Nimen antamista varten oli kutsuttu erityinen komitea, jonka tehtävänä oli tutkia embu-tapoja. Alice-vaimolleni se antoi nimen *emäntä, joka tuli taloon pysyäkseen*. Suuressa kansanjuhlissa embut julistivat meidät heimon jäseniksi. Kun me menemme Afrikkaan, he eivät puhu Viksténeistä, vaan käyttävät meistä kikujukielisiä nimiä. Tällä he tahtovat sanoa, että me kuulumme heihin. Kun olemme Suomes-

sa, he sanovat, että lähdemme kyläilemään, ja takaisin tullessamme: ”Tervetuloa kotiin.”

Tietty asema antaa ihmiselle erinomaisia etuisuuksia. Jumalan yhteisöön on tullut ihmisiä, jotka ovat vanhurskautettuja iäisen istuimen edessä ja tämän tähden rakastettuja perheenjäseniä. Me emme ole tulleet Jumalan perheen jäseniksi minkään toimituksen kautta tai ihmisten suorittaman rituaalin mukaan. Me tulimme Jumalan perheen jäseniksi Kristuksen työn tähden, jonka hän suoritti meidän puolestamme. Se sai meissä aikaan uuden syntymän ihmeen. Se ei olisi ollut mahdollinen ilman Kristusta meidän puolestamme.

Eikö Kristus siis antaisi meille hänen kanssaan kaikkea muutakin? Ole siis täysin varma, ettei sinulta jatkossakaan puutu mitään tarpeellista. Joskus sinulla voi olla Jumalan kanssa erimielisyys siitä, mikä on tarpeellista. Niin miinullakin on. Mutta olen vakuuttunut, että hän antaa minulle kaiken hänen kanssaan, ja mitä hän ei anna, sitä en tarvitsekaan.

Myös 1. Korinttilaiskirjeessä kerrotaan, millainen sinun asemasi on Kristuksessa. Se koskee kaikkia uskovia, olet sitten tullut uskoon eilen, toissa päivänä tai jo viisikymmentä vuotta sitten. Asemaasi nähden uskossaoloajalla ei ole merkitystä.

Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi. (1. Kor. 1: 30)

Meidän olemisemme Kristuksessa on Jumalasta. Hänessä on jokainen ihminen, joka uskoo. Kristus on sinun otollisuutesi, sinun vanhurskautesi. Kun sinä olet Kristuksessa, Jumala näkee Jeesuksen puhtauden, ei sinun keskeneräisyyttäsi.

Tätä tilaa voi verrata rakennuksen yllä lentävään helikopteriin. Koneen ikkunasta näkee rakennuksen ainoastaan ulkoapäin, ei sen sisällä olevia ihmisiä. Sama on asemamme Kristuksessa, jossa Jumalan armotyö on asettanut meidät sisäpuolelle. Jumala näkee ainoastaan Kristuksen puhtauden ja otollisuuden, niin kuin hän kerran sanoi: ”Tämä on minun rakas poikani, johon minä olen mielistynyt” (Matt. 3: 17). Kun minä olen sisäpuolella, sanat kohdentuvat minulle. En kuitenkaan puhu omasta vanhurskaudestani vaan *lahjavanhurskaudesta*, joka minulla on Kristuksessa. Puhun siitä otollisuudesta, joka on tullut osakseni minun Herrassani.

Tahtoisin kehottaa kaikkia uskovia ottamaan tämän oikeutetun paikkansa Kristuksessa ja näkemään itsensä samalla tavalla kuin Jumala hänet näkee.

Suurin osa meidän vaikeuksistamme johtuu siitä, että olemme tässä asiassa Jumalan kanssa eri mieltä.

Kun asiaa pohditaan syvällisemmin, on täysin selvää, että kysymys on lahjasta, ei ihmisen moraalisesta tilasta, miten pitkälle hän sitten uskonkilvoittelussaan on ennättänytkin. *Vanhurskauttaminen tarkoittaa, että taivas on julistanut ihmisen syyttömäksi.*

Vanhurskauttaminen on valtava oppi. Jos se otetaan pois Raamatusta, ei jää evankeliumia. Jää vain joitakin moraalisääntöjä, joita sitten noudatetaan sen mukaan kuin pystytään, toiset paremmin, toiset huonommin. Ei myöskään jää autuuden iloa, ainoastaan arkikielellä sanottuna ”hien hajua”, niin kuin kaikille niille, jotka kuokkivat lain kivikkoisia peltoja.

Tietysti on valitettavaa, jos joku epäilee niin, että on aina ”nokka porossa”. Yhtä hyvin hän voisi nostaa päänsä ja sanoa: ”Kiitos Jumalalle, että tällaisen lahjan minäkin olen saanut Kristuksessa.”

Roomalaiskirjeessä apostoli vakuuttaa:

Mutta töitä tekeväille ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta, mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi - -. (Room. 4: 4–5)

Myöhemmin samassa kirjeessä vielä todetaan:

- - sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. (Room. 14: 7)

Tämä on oikea autuuden järjestys, Jumalan valtakunta. Jos haluamme iloiten elää tässä valtakunnassa, se on ensisijaisesti vanhurskautta, lahjavanhurskautta Jeesuksen Kristuksen ansiossa, uskon kautta tullutta otollisuutta Jumalan edessä. Sitä seuraa rauha.

Ilo tulee vasta kolmannella sijalla. Sen tähden iloa ei kannata pumpata esille ennen aikojaan. Se kasvaa tästä ihmeellisestä evankeliumin maaperästä, sen jälkeen kun opillinen puoli on tullut ihmisen omaisuudeksi ja hän ymmärtää, että ”tällaista hän rakastaa, tällaisen hän lunastaa, oi aattele, tällaista saapui hän voittamaan, omistamaan”.²

2 Tunteaton.

Otan vielä yhden raamatunkohdan:

- - sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille
siinä rakastetussa - -. (Ef.1:6)

Valitettavasti suomalainen raamatunkäännös jää tässä vajaaksi. Englanninkielisessä Raamatussa jakeen loppuosa kuuluu: ”[He] has made us accepted in the Beloved” (suomennettuna: *[Hän] on tehnyt meidät hyväksytyiksi siinä rakastetussa.*)

Millaisia mahtavat olla sinun luonteesi virheet, millaiset kaipaukset ja himot asuvat vanhassa ihmisessäsi tai millaisia taisteluita käyt parhaillaan sielussasi? Muista aina, että Jumala on tehnyt sinut hyväksytyksi ”siinä rakastetussa”, joka on Jeesus Kristus. Hän tietää, millaista tekoa sinä olet. Hän tietää, ettei näillä kairoilla kulje enkeleitä vaan ainoastaan langenneen Aadamin jälkeläisiä, joista yksi on vinossa yhteen suuntaan, toinen toiseen suuntaan.

Kuitenkin Jumala on tehnyt meidät hyväksytyiksi Kristuksessa Jeesuksessa. Kun uskot Kristukseen, olet Jumalan hyväksymä ihminen. Jumala on tehnyt sinut sellaiseksi kuin olet. Jos jotakin ihmettelet, ihmettele ennen kaikkea hänen armonsa valtavuutta ja sitä, että hän on tehnyt sinut hyväksytyksi niin kuin minutkin. Tämä ihmeellinen oppi tuo sen pysyvän levon, jonka Jeesus lupasi: ”Oppikaa minusta - - niin te löydätte levon sielullenne.”

Mikään oppi ei kuitenkaan näytä olevan vaikeampi opittava suomalaisille uskoville kuin oppi vanhurskautuksesta uskon kautta. Jostakin merkellisestä syystä tänne Pohjan perille, ihmisten asumiskyvyn rajaseuduille, on tullut kansa, joka on painanut sisukkaasti eteenpäin ja luonut tämän valtavan teollisuusyhteiskunnan. Juuri näiden sisupussien on niin vaikeata pelastua armosta. He haluaisivat panna Eskon puumerkkinsä tähänkin hommaan, että edes jollakin tavalla löytäisi ansionpoikasta Kaikkivaltiaan Jumalan edessä. Kuitenkin Jumalan armo on ilmaantunut meille pelastukseksi, ja oppi vanhurskautuksesta esittää sen erittäin selvästi. Sitä voidaan pitää kristillisen sielunhoidon kulmakivenä, sillä koko kristillinen sielunhoito lepää tämän ihmeellisen opin varassa. Palaamme siihen myöhemmin.

Lunastus

Sovitus esittää yhtä osaa eli vihollisuuden päättymistä Jumalan sekä meidän ja muiden ihmisten välillä. Vanhurskautus takaa meidän oikeuskelpoisuutemme Jumalan edessä Kristuksen ansion perusteella, kun meidät on julistettu syyttömiksi, taivaskelpoisiksi ja hyväksytyiksi. *Lunastus* puolestaan tarkoittaa ostamista, sananmukaisesti vapaaksi ostamista.

Tästä apostoli Pietari kirjoittaa:

- - tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, vaan Kristuksen kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan. (1. Piet. 1: 18–19)

Tässä on ilmaistu lunastuksen ydin. Meidät on lunastettu Kristuksen kalliilla verellä turhasta, isiltä peritystä vaelluksesta. Se tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että meidät on ostettu vapaiksi. Kielitieteilijöiden mukaan lunastus-sanaan liittyy merkitys, joka tarkoittaa orjan ostamista vapaaksi orjamarkkinoilta siinä tarkoituksessa, ettei häntä enää koskaan myydä orjaksi. Hänestä on maksettu hinta, ja hän pääsee vapaaksi.

Aikaisemmin jo käsitelimme, minkä tähden meidät piti 'ostaa' eli lunastaa vapaiksi.

Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen. (Room. 7: 14)

Koska koko ihmissuku myytiin synnin alaisuuteen, maailmaan tarvittiin sellainen valtatekijä, joka voisi lunastaa vapaaksi syntiin langenneet. Lunastaja oli Jeesus Kristus; hän osti meidät vapaiksi. Olemme nähneet, miten ihmiset tuskailevat erilaisten paheiden sitomina eikä meidän sovi ensinkään epäillä monien harrasta halua päästä niistä vapaiksi. Ihmisessä itsessään ei ole kuitenkaan siihen tarvittavaa voimaa. Mutta tilanne muuttuu, kun hän tulee tekemisiin lunastuksen kanssa. Silloin häneen tulee hänen ulkopuoleltaan voima – lunastuksen voima – ja hän vapautuu.

Ilmestyskirjassa asiaa on vielä täsmennetty seuraavasti:

- - ja he [neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta] veisasivat uutta virttä, sanoen:

Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja *olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset* kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista - -. (Ilm. 5: 9, kursivointi lisätty)

Jeesus osti – lunasti – meidät vapaiksi synnin vallasta. Ei vain niin, että olisimme jonkinlaisia vapaina olevia irrallisia ilmiöitä, vaan hän osti meidät Jumalalle. Tästä syystä jokainen uskoontullut ihminen kuuluu Jumalalle; ei ainoastaan sen perustella, että Jumala on hänet luonut, vaan myös siksi, että Jumala on hänet Poikansa Kristuksen verellä lunastanut. Olemme Jumalalle kuuluvia luomis- ja lunastusjärjestyksen perusteella iäisestä iäiseen.

Lunastuksen seuraukset

Lunastuksella on valtava ulottuvuus. Apostoli Paavali selittää lunastuksen asiaa monissa kirjeissään, esimerkiksi Galatalaiskirjeessä:

Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme – sillä kirjoitettu on: ”Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu” – että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi ja me niin uskon kautta saisimme luvatus Hengen. (Gal. 3: 13–14)

Lunastuksen voimasta kirous poistuu ihmisen elämästä. Kaikki, jotka ovat lainalaisia ja etsivät Jumalan edessä omien tekojensa avulla otollisuutta ja taivaskelpoisuutta, kokevat sielussaan kirousta, koska heidän tekonsa eivät riitä siunaukseen. Sen sijaan ne, jotka kokevat lunastuksen voimaa, saavat koko Aabrahamin siunauksen samalla tavalla kuin Jumala lupasi Aabrahamille: ”Sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä” (1. Moos. 12: 3).

Tiedän, että jos joku saa itseensä uskon kautta sulautetuksi sovituksen, vanhurskautuksen ja lunastuksen sanat, hän täyttyy Hengellä. Siunaus alkaa vuotaa ja valua, se tulee jo virtanaan, joskus rankkasateen lailla, ja lopulta uskova alkaa puhua kielillä. Lunastuksen perusteella saatava Pyhä Henki antaa puhutavaa sen mukaan kuin itse tahtoo. Lunastus johtaa helluntaikokemukseen.

On varsin kiinnostavaa, miten apostoli Paavali käsitteli näitä Hengen asioita. Hän rakensi kaiken Kristuksen työn varaan ja myös Hengen täyteen lunastuksen varaan. Siitä syystä sanotaankin, että Pyhä Henki on ristin Henki.

Pyhä Henki kirkastaa meille aina ensin Kristuksen ja sen, mitä hän on tehnyt meidän puolestamme. Sen jälkeen Pyhä Henki alkaa puhua hänen muista töistään: hänen armolahjoistaan, ansioistaan ja aikaansaannoksistaan meissä. Hän ei koskaan kiinnitä huomiota siihen, mitä ihminen on; hän kiinnittää aina huomion Kristukseen ja hänen erinomaisuuteensa. Sen sijaan me ihmiset mainostamme toisiamme ja onnistumme pitämään tilaisuuksia, joissa huomattava osa ajasta menee meidän aikaansaannostemme luettelemiseen. Pyhän Hengen tyyli on toisenlainen.

Miksi kaikki sairaut eivät parane?

Lunastukseen liittyy vielä yksi piirre. Kun tällainen voima vaikuttaa keskuudessamme Kristuksen ansion tähden ja tämä voima on Pyhän Hengen voima, monet hämmentyvät siitä, miksi jotkut hurskaat ihmiset eivät kaikesta voimasta huolimatta parane sairauksistaan, vaikka heidän puolestaan paljon rukoillaankin. Miten on selitettävissä, että joku invalidi rukoilee toisten sairaiden puolesta ja nämä paranevat, mutta hän itse ei parane?

Hyvä esimerkki on edesmennyt saarnaaja Niilo Ylivainio (1920–1981), joka tunnetaan 1970-luvun lopulla Pohjanmaalla, Lapualla alkaneen karismaattisen herätyksen keskeisenä puhujana. Hän oli 80-prosenttinen invalidi. Mielestäni suurin ihme oli se, että hän pystyi matkustamaan puhujamatkoillaan ympäri maailmaa. Minulle se oli suurempi ihme kuin kaikki ne ihmeet, joita tapahtui hänen palvelustehtävänsä kautta. Vaikka hän itse ei parantunut, hän pystyi sellaiseen suoritukseen, joka ei olisi ollut mahdollista ilman Jumalan Hengen apua.

Vastaus löytyy Roomalaiskirjeestä ja liittyy lunastukseen:

Sillä me tiedämme, että koko luomakunta huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti [jumalan lasten kirkkauden ilmestymiseen]; eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta. (Room. 8: 22–23)

Vaikka Kristus on lunastanut meidät, lunastus ei ole vielä astunut voimaan meidän ruumiissamme. Jos niin olisi käynyt, paikka, jossa nyt asumme, olisi

nimeltään taivas. Heprealaiskirjeen mukaan ”meidät on ostettu Jumalalle turhasta, isiltä peritystä vaelluksesta”. Kun olemme saaneet kokea tämän muutoksen, emme ole enää samanlaisia kuin aikaisemmin.

Ruumiin lunastus astuu voimaan vasta ylösnousemuksen päivänä. Siitä syystä sinua välillä kolottelee, jolloin puolestasi rukoillaan ja sinä paranet. Seuraavalla viikolla voi taas kolottaa jo toista hartiaa. Kun vanhat talot alkavat rapistua, purkumiehet tulevat yhdelle kulmalle, ja kun he saavat työn tehdyksi, he ovat kohta seuraavalla kulmalla ja taas nurkkalaudoissa kiinni. Ihmiselämässä on omat erityiset lakinsa. Yksi sellainen on ”meidän maallinen majamme hajotetaan maahan”. Sille ei kukaan mahda mitään. Vaikka Jumala tekee keskuudessamme valtavia ihmeitä, hän ei muuta Sanaansa.

Sellaista ihmettä ei tapahdu, että kaikki sairaut yhtäkkiä parantuisivat. Sairaiden parantuminen on etumaksua, ”förskottia”, ruumiin lunastuksen suuresta loppupalkasta. Sana viittaa ennen sotia maassamme vallinneeseen käytäntöön. Kuukausipalkkalaiset saivat palkkansa vasta kuun lopussa, mutta jotkut tulivat pyytämään sitä työnantajalta jo ennakkoon.

Herra antaa ”förskottia” kenelle antaa. Alaiset eivät voi määrätä, mitä isäntä tekee. Uskonasioissa – ihmeissä, sairaudessa ja terveydessä – ei ole mitään ristiriitaa. Jos kuitenkin ajattelemme niin, vika on meidän korviemme välissä, ei Jumalan maailmassa. Tätä kysymystä täytyy lähestyä *Isä meidän* -rukouksen hengessä: ”Tapahtukoon sinun tahtosi.”

Pelastus

Käsitellyt kolme oppia – sovitus, vanhurskautus ja lunastus – selittävät joka-päiväiseen kielenkäyttöömme kuuluvaa sanaa *pelastus*. Sillä on kolmitahoinen vaikutus.

Ensiksi, koska olet pelastunut, olet pelastunut synnin tuomiosta. Jeesus sanoi:

Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään. (Joh. 5: 24)

Jae todistaa, että sinulla on iankaikkinen elämä jo tällä hetkellä. Se on kaikilla uskovilla. Minä en ensinkään koettele rinnastani, onko iankaikkinen elämäni tallella. Sen sijaan luen, mitä Raamattuun on kirjoitettu. Minusta on paljon varmempaa lukea Sanasta kuin ruveta sitä itsestään etsimään. Tekstin mukaan et myöskään joudu tuomittavaksi. Nämä ovat niin valtavia asioita, ettei niitä uskalla puhua kukaan muu kuin Jumala. Jeesus sanoi nämä sanat, ja apostoli Paavali vahvistaa ne Roomalaiskirjeessä:

Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat. (Room. 8: 1)

Jos siis paholainen pelottelee kadotustuomiolla sinua, joka olet Jumalan lapsi, muista, että hän on vanha valehtelija. Olet pelastunut synnin tuomiosta, koska toinen tuomittiin. Hän riippui ristillä, otti sinun paikkasi ja minun, joten meitä ei tuomita. Näin Sana vakuuttaa.

Toiseksi, Jumala pelastaa meitä synnin vallasta. Se on hieman monimutkaisempi asia. Olemme kokeneet sitä osittain, mutta kun ajatellaan syntiä sellaisena kuin se asuu ajatuksissamme ja mielteidemme maailmassa, sen kanssa jokainen joutuu elämässään kamppailemaan.

Myös Roomalaiskirje puhuu synnin vallasta pelastumisesta:

Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johon te olette annetut, ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi! (Room. 6: 17–18)

Asia liittyy vapautuspalvelustehtävään ja kuuluu meidän pelastukseemme. Jeesuksen toimintaa voidaan kuvailla parhaiten *vapauden julistukseksi*. Se tarkoittaa vapautusta synnistä ja sairauksista sekä pahojen henkien vallasta.

Kun Jumalan Henki Sanan kautta opettaa meitä, meissä syntyy kuuliaisuutta tätä opin muotoa kohtaan, jota nyt esittelen. Tällaisesta ihmisestä tulee vanhurskauden palvelija. Aikaisemmin hän palveli syntiä, mutta nyt hänestä on tullut vanhurskauden palvelija sen tähden, että hän tulee Jumalan Hengen vaikutuksesta kuuliaiseksi tämän opin muodolle. Tosin se vie useamman uskovan elämässä pitkän aikaa. Vastaava kehitys näkyy perheessä. Lapsen ensimmäiset ikävuodet ovat hänen hoivaamisensa aikaa. Vähitellen hän alkaa oppia, menee kouluun ja myöhemmin hankkii ammatin. Vasta sitten hän on valmis palvelemaan muita.

Uskova kokee samaa ulottuvuutta, vapautumista itsekkyydestä. Jos kysytäisiin, kuka on täysin vapautunut luontoperäisestä itsekkyydestään ja tullut vanhurskauden palvelijaksi, tuskin kukaan uskaltaisi ilmoittautua. Se vahvistaa, että tämä toinen vaihe, jossa Jumala vähitellen vapauttaa meitä luontoperäisestä itsekkyydestämme, on koko elämän kestävä tapahtumasarja. Se on nimeltään *pyhitys*. Palaamme siihen kirjan toisessa luvussa.

Tähän kolmitahoiseen prosessiin kuuluu myös aika, jolloin meidät kokonaan vapautetaan synnin läsnäolosta. Vaikka ihminen eläessään vapautuisikin synnin vallasta ja paheiden läsnäolosta, hän ei vapaudu synnin läsnäolosta. Sinun ei tarvitse lähteä etsimään syntiä naapuristasi; se asuu sinun vanhassa ihmisessäsi. Jos ihmistä arvioidaan hänen langenneen luontonsa perusteella, meistä kaikista löytyy puliukko ja katunainen. Siksi ei kannata osoittaa ketään sormellaan, sillä tämän päivän puliukko voi olla ensi vuoden evankelista. Vain Jumala tietää nämä asiat.

Synnin läsnäolo on meille hankalaa. Uskova huomaa juuri kielillä puhuttuaan, miten hän taas synnillinen kaipaus mielessään lähti hyvästä hengellisestä tilaisuudesta. Se masentaa. Mutta kun usko ei oikein riitä, toivo tulee avuksi. Toivo on veljeksistä se, joka tulee uskon avuksi. Toivo tähtää aina tulevaisuuteen – aikaan, jolloin meidät kokonaan pelastetaan synnin läsnäolosta. Tästä puhutaan Filippiäiskirjeessä:

Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi, joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi. (Fil. 3: 20–21)

Apostoli viittaa jo siihen päivään, jolloin saamme pelastua synnin läsnäolosta. Voidaan siis sanoa, että uskovassa, hänen uudestisyntymisestään huolimatta, *asuu vanha ja uusi minä, jotka riitelevät keskenään*. Toisin sanoen liha sotii henkeä vastaan. Välillä taistelu käy tuimana, välillä näyttää, että välirauha on saavutettu. Silloin uskova alkaa jo hyrrätä, koska kaikki näyttää menevän hienosti – havaitakseen, että seuraavana päivänä edessä on taas uusi rähinä.

Uskonkilvoittelu on todellista taistelua. Uskonpuhdistaja Martti Luther kirjoittaa Katekismuksessaan: ”Vanha ihminen on jokapäiväisen parannuksen ja katumuksen kautta kuolettava.” Olen hänen kanssaan samaa mieltä. Raamatun ohje on kirkas: ”Hengellä kuolettakaa lihan teot, niin saatte elää.”

Tällä tavalla käsitettynä ihminen on autuas kiusauksenkin keskellä, koska hän on pelastunut synnin tuomiosta. Jumalan Henki jatkaa hänessä työtään, niin että hän vapautuu itsekkään vanhan luontonsa hallintavallasta – jopa niin pitkälle, että hän voi antaa lähetystyöhön, varojen sen salliessa, koko kuukauden palkkansa, kun hän siihen mennessä on antanut vain kirpputorille muodista poismenneitä rättejä. Se on jo pelastusta, päästä sellaiseen lähetystyöhön! En ensinkään väitä, että kirpputori on pahasta ja että vanhojen vaatteiden lähettäminen ihmisille, jotka ovat alasti, on huono asia. Siihen ei kuitenkaan tarvita erityistä uhrausta, sillä se vapauttaa lahjoittajan käyttämästä sellaisia vaatteita, jotka eivät häntä enää miellytä.

2 KRISTUS MEISSÄ

Jeesuksella Kristuksella on valta maan päällä ja taivaassa. Hän ei ole ainoastaan tehnyt meidän puolestamme, vaan hän tekee parhaillaan meissä. Minua miellyttää ajatus siitä, että hän tekee. Koska hän asuu meissä, hän siirtää minut kokonaan syrjään ja sanoo: ”Ole sinä, poika, hiljaa!” Se, mikä estää hänen työtään meissä, on meidän Eskon puumerkkimme.

Kolossalaiskirjeessä apostoli Paavali ilmoittaa lähtökohdan:

- - joille [pyhille] Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: *Kristus teissä, kirkkauden toivo*. Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, asettaaksemme esiin jokaisen ihmisen *täydellisenä Kristuksessa*. (Kol. 1: 27–28, kursivoinnit lisätty)

Sama on ollut myös minun opetukseni tarkoitus. Pelastusopilla – sovituksella, vanhurskautuksella ja lunastuksella – olen asettanut sinut esiin täydellisenä Jumalan lapsena, hänen perheensä jäsenenä, lainkaan mittaamatta, miten pitkälle olet edennyt hengellisessä kasvussasi. Minua ei ole ensinkään kiinnostanut käyttää mittatikkua; ainoa kiinnostuksen kohteeni on ollut sinun syntyperäsi. Jos olet Jumalasta syntynyt, olet matkalla iankaikkiseen elämään, vaikka et olisi päässyt hengellisessä kasvussasi alkuunkaan. Tosiasiassa kaikki eivät ehdikään. Ajatellaan esimerkiksi ihmistä, joka vasta kuolinvuoteellaan tulee uskoon. Siitä huolimatta hän pelastuu uskon kautta.

Mutta tässä esitetty näkökohta – ”Kristus teissä, kirkkauden toivo” – on valtava tosiasia. Kun ihminen syntyy uudesti, Isä Jumala ja Poika Jumala tulevat Hengen kautta häneen asumaan. Tästä on seurauksena *pyhitys*, koska Jumala on pyhä. Mistä sen tiedän? Luen Raamatusta, joka vakuuttaa: ”Kristus teissä, kirkkauden toivo.” Sanon itselleni: ”Kristus asuu Viksténissä. Onpahan poika päässyt hyvään seuraan!”

Kun Kristus asuu meissä, hän alkaa tehdä meissä hiljalleen työtään. Oli talomillaisessa kunnossa tahansa, se alkaa muuttua. Tästä syystä Heprealaiskirjeessä on jae, jonka monet lukevat aivan väärin, omaksi turmiokseen:

Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa - -. (Hepr. 12: 14)

Nykyihmisen korvissa vanhahtavalle kuulostava sana *pyhitys* tarkoittaa uskoon-tulon jälkeen ihmisessä alkavaa koko elämänmittaista prosessia, jolloin Pyhä Henki tekee hänessä muuttavaa työtään. Pyhitys on seurausta siitä, että Kristus asuu meissä – ei siitä, mitä hän on tehnyt meidän puolestamme. Puolestamme kuollut Kristus takaa meille Jumalan lahjana iankaikkisen elämän, mutta hänen Henkensä asuminen meissä saa aikaan pyrkimyksen pyhitykseen. Jakeessa ei sanota, että ihmisen pitää saavuttaa tietynmittainen pyhityksen taso, vaan että hänen tulee pyrkiä siihen. Ilman sitä hän ei näe Herraa.

Jos sinulla on vaikea luonne, pyrit muuttumaan. Aikaisemmin, ennen uskoontuloasi, suuttuessasi vain lisäsit höyryä, oikein kiihotit itsesi vihaan. Mutta nyt kun olet tullut Jumalan lapseksi, entinen käytöksesi hävettää sinua, koska pyrkimyksenäsi on pyhitys.

Yleensä ne ihmiset, joissa on paljon elämän energiaa ja sisäistä voimaa, saattavat olla haasteellisia lähipiirilleen, ennen kuin Jumala organisoii heidän voimansa uudelleen. Jumala käsittelee myös meissä ilmenevän kielteisen energian. Ihmisessä on myönteisten lisäksi myös kielteisiä piirteitä. Ne vaativat Jumalan toimia.

Uskossaoloaikani olen huomannut, että jokaisella uudestisyntyneellä ihmisellä on pyrkimys pyhitykseen. Minullakin on. Se on ollut minussa uskoontulopäivästäni lähtien. Tästä pyrkimyksestä johtuu, että olen aika ajoin tyytymätön itseeni. Samoin on varmaan sinunkin kohdallasi. Se on merkki siitä, että olet elävä Jumalan lapsi. Vaikka konttaamalla pitäisi ryömiä, suunta on eteenpäin.

Pyhitys on asia, jota voivat harrastaa vain pyhät. Sama pätee moneen muuhunkin asiaan: esimerkiksi autoa saa ajaa vain ajokortin suorittanut.

Apostoli Paavali kirjoittaa 1. Korinttilaiskirjeessä:

Paavali, Kristuksen Jeesuksen kutsuttu apostoli Jumalan tahdosta, ja veli Soostenes Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka

avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin. (1. Kor.1: 1–2)

Korintin seurakunnan jäsenet olivat kutsuttuja ja pyhiä, vaikka he riitelivätkin saarnaajien etevämyydestä. Yksi oli Paavalin, toinen Apolloksen ja kolmas Keefaan [Pietarin] puolta. Näemme heissä riitelevät pyhät. Ulospäin suuntautuneet ihmiset riitelevät toistensa kanssa, sisäänpäin suuntautuneet oman sielunsa kanssa. Nimitän tällaisia riitoja kotipihan tappeluiksi. Se, että tässä kutsutaan Korintin seurakuntaan kuuluvia uskovia pyhiksi, ei perustukaan siihen, millaisia he olivat käytännön kilvoituksessaan tai millaisia ongelmia heidän seurakunnassaan ilmeni. He olivat syntyneet pyhään perheeseen. Suomalaiseen perheeseen syntynyt on suomalainen. Jumalan pyhään perheeseen syntynyt on pyhä. Se perustuu syntymään.

Tämä perustuu *kertakaikkiseen pyhitykseen*, josta Heprealaiskirje puhuu:

Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla *kerta kaikkiaan*. (Hepr. 10: 10, kursivointi lisätty)

Kertakaikkinen pyhitys tekee meistä taivaskelpoisia. Se on tullut osaksemme Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrin perusteella. Siinä on sinun pyhyytesi peruste. Meissä asuva Kristus saa Henkensä kautta aikaan pyhityskilvoittelun. Tästä syystä Raamatussa on tämäntyppisiä kehotuksia.

2. Korinttilaiskirjeessä mainitaan:

Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, niin puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelossa (2. Kor. 7: 1)

Tässä apostoli viittaa *etenevään pyhitykseen*. Tullessaan uskoon ihminen saa kertakaikkisen pyhityksen: hänestä tulee Jumalan lapsi. Sen sijaan etenevä pyhityskilvoittelu jatkuu koko uskovan elinajan. Sen tekee mahdolliseksi Kristuksen asuminen uskovassa. Palaan asiaan myöhemmin, jolloin esittelen tarkemmin, mitä se merkitsee käytännössä ja miten se ilmenee.

Filippiläiskirjeessä kerrotaan, miten Paavali koki Kristuksen asumisen hänessä itsessään. Sama on myös meidän kokemuksemme.

Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voittaisin, koska Kristus Jeesus on voittanut minut ... (Fil. 3: 12)

Ajatelkaa pakanain apostolia, Jumalan salaisuuksien taloudenhoitajaa. Hän sanoo, ettei hän ole vielä saavuttanut täydellisyyttä, mutta hän rientää sitä kohti, koska hän pyrkii pyhitykseen. Eikö sen pitäisi lohduttaa meitä 2000-luvun kristittyjä, kun suuri apostolikaan ei vielä ollut päässyt täydellisyyteen.

Paavali jatkaa:

... Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni; mutta yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa. Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoittava, kuinka asia on. Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä! (Fil. 3: 13–15)

Ensiksi Paavali toteaa, ettei hän ole vielä saavuttanut täydellisyyttä. Pian sen jälkeen hän ilmoittaa olevansa täydellinen. Miten tässä ilmenevä näennäinen ristiriita on selitettävissä? Kristuksen sovitustyön perusteella apostoli oli täydellinen Jumalan lapsi. Sama Kristuksen Henki teki hänessä työtään ja pani hänet rientämään. Mutta käytännössä hänen pyrkimyksensä täydellisyyteen tulee näkyviin vasta Kristuksen suurena päivänä, kun hän muuttuu hänen kaltaiseksi. Mielestäni tämä on sangen selkeää oppia ja sopii hyvin meille vaille ihmisille.

Kun vertailemme näitä neljää oppia – sovitusta, vanhurskautusta, lunastusta ja pyhitystä – havaitsemme selvästi, että taivaan tiellä on eri tasolla olevia kuljijoita. Kuitenkin heille kaikille on yhteistä, että he ovat saman perheen lapsia, Jumalan lapsia, Kristuksen ansion tähden.

Uskovan kasvu henkilökohtaiseen vastuuseen

Käsittelimme aikaisemmin evankeliumin peruskysymystä, Kristuksen työtä meidän puolestamme. Ellei tämä perustus ole selvillä tai se jää jotenkin hataraksi, uskova on hyvin vähän mahdollisuuksia edistyä terveellä tavalla uskonkilvoituksessaan, jota nimitän pyhityskilvoitteluksi. Se johtuu siitä, että hän joutuu kamppailemaan omin voimin. Sen sijaan että pyhitys vapauttaisi uskova ja kehittäisi häntä aikaisempaa myönteisempään suuntaan, siitä tuleekin todellisen hengellisen kehityksen jarru.

Uskova ei parhaimpienkaan yrityksiensä avulla kykene saavuttamaan sellaista hengellisen elämän tasoa, että hän voisi olla siihen tyytyväinen. Juuri omin voimin aikaansaatu yritys on kiristävä tekijä, joka synnyttää jännitystiloja. Ne aiheuttavat hankaluuksia ihmiselle itselleen ja sangen usein myös hänen lähipiirilleen.

Jokaisella uskova on henkilökohtainen vastuu *omasta elämästään*. Iankaikkinen elämä on Jumalan armolahja Jeesuksessa Kristuksessa. Sen saamiseksi kukaan ei voi tehdä muuta kuin ottaa se vastaan. Siitä alkaa kilvoittelu. Kilvoittelusta tai sen lopputuloksesta uskova saa palkan.

Vaikka jokaisella uskova on henkilökohtainen vastuu, hän voi ottaa asioistaan vastuun vain siinä määrin kuin hän kykenee vastuuta kantamaan. Käytännössä monesti tarvitaan erityinen kasvunvaihe.

Ensimmäinen kasvun askel on tietää se. Apostoli Paavali kirjoittaa:

Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme. (Room. 14: 12)

Tämä näyttäisi olevan kaiken aikaisemmin esittämäni jälkeen erittäin vaikealta käsitellä, ellemme ymmärtäisi, että Kristuksen työ puolestamme takaa meille vapaana armolahjana iankaikkisen elämän, ilman meidän ansioitamme. Eikä siinä ole vielä kaikki: vaikka sinua odottaa matkasi päässä iankaikkinen elämä, se ei vapauta sinua tilivelvollisuudesta Jumalan edessä. Tosin emme joudu tuomiolle jumalattoman maailman kanssa, sillä Jumalan seurakunnalla on ennen Karitsan hääjuhlan alkua oma erityinen palkanmaksupäivä. Silloin tehdään tili.

Karitsan häistä puhutaan Ilmestyskirjassa. Sen keskushenkilöt ovat Karitsa – Kristus – ja hänen morsiamensa, joka tarkoittaa seurakuntaa. Golgatan ristillä seurakunnalle valmistettiin lahjavanhurskauden hääpuku. Englanninkielinen Raamattu käyttää Karitsan morsiamen hääpuvusta ilmaisua, joka viittaa pyhien vanhurskaksiin tekoihin. Kyse on vanhurskautuksen toisesta puolesta, seurauksesta, josta käytetään nimitystä ”valmiit teot”. Apostoli Paavali puhuu siitä Efesolaiskirjeessä:

Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me *niissä vaeltaisimme*. (Ef. 2: 10, kursivointi lisätty)

”Niissä vaeltaminen” tuottaa meille hääjuhlissa oman paikkamme:

Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan. (Ilm. 22: 12).

Tuo päivä on myös suuri palkkatuomion päivä:

Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissaan ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai paha. (2. Kor. 5: 10)

Palkka maksetaan sen mukaan, mitä uskovat ovat maallisen elämänsä aikana tehneet. ”Pahalla” tässä epäilemättä tarkoitetaan lähinnä uskovien tekemättä jättämisistä, niin kuin apostoli Jaakob kirjoittaa:

Joka siis ymmärtää tehdä sitä, mikä hyvää on, eikä tee, hänelle se on synniksi. (Jaak. 4: 17)

Tämä oikein tyydyttää minun oikeustajuani. Olisihan outoa, jos Jumalan seurakunnan kaikki jäsenet saisivat täsmälleen samanlaisen palkan jo siitä syystä, että kokonaisuutena olemme melko kirjava joukko. Jos inhimillinen oikeustaju sanoo, että olisi väärin maksaa kaikille sama palkka, niin kaiketi Kaikkivaltias Jumala tietää, millaisen palkan hän kullekin antaa. Meillä on syytä kiittää häntä siitä, että olemme jo saaneet iankaikkisen elämän lahjan.³

3 Mauri Vikstén: Tulevaisuuden suuntaviivoja. (Ristin Voitto 1989, s. 178–179.)

Uskovan hengellisen kasvun esteitä

Meidän hengellinen kasvumme perustuu Kristuksen asumiseen meissä ja sen kautta tapahtuvaan Jumalan Hengen vaikutukseen. Sen sijaan meidän ponnisteluillamme ei ole merkitystä. Aluksi tarkoitukseni on osoittaa, mitkä syyt voivat estää uskovan vapaata hengellistä kasvua.

Sananpalvelustehtävän olennainen piirre on ihmisen joutuminen vastakkain totuuden kanssa. Apostoli Johannes kirjoittaa:

Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta. (Joh. 1: 17)

Kaikki perustuu siis armoon. Voidaksemme olla täyden evankeliumin ihmisiä meidän täytyy hyväksyä myös meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tuoma totuus. Se ei ole aina miellyttävä: se voi olla myös karvas. Heprealaiskirjeessä sanotaan:

Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija; eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili. (Hepr. 4: 12–13)

Tässä tulee jälleen esille ihmisen tilivelvollisuus Jumalan edessä. Jotta usko-va kasvaa vastuullisuuteen, hengelliseen täysi-ikäisyyteen, armon sana ei yksin auta. Tarvitaan myös totuuden sana. Kun se on esillä, se tunkee lävitse niin henkilökohtaisessa tutkistelussa, opetuskirjoituksia luettaessa kuin hengellisiin tilaisuuksiin osallistuttaessa. Jumalan sana on sydämen ajatusten ja aikeiden tuomitsija.

Sananjulistustilaisuuksissa meidän sisäisessä maailmassamme ilmenee aina tämänkaltaista rajankäyntiä. Ihminen joutuu Jumalan sanan tuomittavaksi. Se osoittaa uskovan puutteet ja asenteet, jotka eivät ole Jumalan mielen mukaisia. Kun Jumalan sanaa julistetaan Pyhässä Hengessä, moni kuulija kokee ne sisimmässään. Kuitenkin olisi turhaa uteliaisuutta alkaa niistä kyselemään. Mielestäni Jumalan Hengen ja Sanan toiminta on salattua toimintaa, joten on oikeastaan hyvä, etteivät ihmiset ole liian avoimia ilmaisemaan kaikkea, mitä heidän sielussaan sananjulistuksen aikana tapahtuu.

Seurakunnan johdolla on Jumalan edessä suuri vastuu. Heprealaiskirjeen kirjoittaja toteaa:

Olkaa kuuliaisat johtajillenne ja tottelevaiset, sillä he valvovat teidän sielunne niinkuin ne, joiden on tehtävä tili, että he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokailen; sillä se ei ole teille hyödyllistä. (Hepr. 13: 17)

Jumalan seurakunnassa on erilaisia tehtäviä. Tässä yhteydessä en käsittele seurakunnan johtajia yleensä, sillä heitä on runsaasti muitakin: esimerkiksi vanhimmisto, musiikinjohtaja, lapsi- ja nuorisotyönjohtaja sekä seniorityöstä vastaava. Kaikilla johtavassa asemassa olevilla on erityinen vastuu, koska he valvovat toisten ihmisten sieluja. Kuka sitten ei valvo? Sellaista uskovaa ei varmaan olekaan.

Raamattu opettaa seurakunnan järjestyksestä:

- - ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toinen toisestaan. (1. Kor. 12: 25)

Jumalallisen järjestyksen mukaan seurakunnassa tunnetaan keskinäistä vastuuta. Vastuullisuus koskee jokaista uskoontullutta, jokaista Jumalan seurakunnan jäsentä. Tästä syystä sielunhoitajia eivät ole ainoastaan seurakunnan työntekijät ja vanhimmat, vaan tämä tehtävä kuuluu kaikille Jumalan seurakunnan jäsenille sen armon mukaan, mitä Jumala kullekin antaa.

Vastuullisuutta ja valvomista on erityyppistä. Apostoli Paavali mainitsee 1. Tessalonikalaiskirjeessä tehtävänsä yhdestä puolesta:

- - vaikka me Kristuksen apostoleina olisimme voineet vaatia arvonantoa; vaan me olimme lempeät teidän keskuudessanne, niinkuin imettävä äiti, joka vaalii lapsiansa. (1. Tess. 2: 7)

Jumalan seurakunnassa on aina tarvittu tällaisia äitihahmoja. Tekstissä apostoli esittää itsensä sellaisena hoivatessaan Tessalonikissa olevia uskovia. Tehtävä ratkaisee, ei ihmisen sukupuoli. Tästä ei kuitenkaan pidä vetää sitä johtopäätöstä, ettei Paavalissa ollut mitään lujutta. Kerran hän nuhteli kaikkien kuullen Pietaria, Jerusalemin seurakunnan johtajaa, koska hän esiintyi ulkokultaisesti, vaikka oli ensimmäisenä julistanut evankeliumia pakanoille Corneliuksen kodissa. Paavalilla oli lääkkeensä jokaiseen tilanteeseen, eikä hän esiintynyt mo-

notonisesti aina samalla tavalla. Hän käytti lujuuutta silloin, kun sitä tarvittiin; lempeyttä silloin, kun oli sen aika.

Tämänkaltaiset tehtävät ovat seurakunnan vanhimmistolle ja työntekijöille tärkeitä kysymyksiä. Vaikka uskoontullutta hoivataankin niin kuin lapsia, olisi tuhoisaa, jos heitä aina vaan hoivattaisiin. Kokonaisista seurakunnista Paavali kirjoitti, että ”me jätämme heidät Jumalan ja hänen armonsa Sanan haltuun”. Tuli aika, jolloin uskovia enää tarvinnut hoivailla, vaan heidät piti jättää Jumalan ja hänen armonsa Sanan hoitoon.

Monilla lähetyskentillä on havaittavissa sellainen ilmiö, että liian pitkään kestänyt holhoaminen halvaannuttaa kaikki kansalliset työntekijät ja seurakunnat. Uskovat eivät niin sanotusti opi kävelemään omilla jaloillaan. Tästä syystä pelkkä hoivaaminen ei voi johtaa hengelliseen kasvuun. Tarvitaan ryhdistäytymistä, rohkeutta karistaa heidät kintereiltä. Se edellyttää ihmisiä, jotka eivät rakenna omaa reviiiriään vaan tekevät työtä Herralle.

Sama näky tarvitaan myös seurakuntien piirissä. Meillä ei ole oikeutta kiinnittää ihmissieluja itseemme. Sielut ovat Herran. Hoivailua ei pidä jatkaa yli kohtuuden, vaikka se alkuvaiheessa onkin tarpeellista.

Hoivaamisen lisäksi tarvitaan myös ohjaavaa valvomista, isän ohjaavaa ääntä. Sananlaskujen kirja puhuu tästä:

Ja isä minua opetti ja sanoi minulle: ”Pitäköön sydämesi minun sanoistani kiinni, noudata minun käskyjäni, niin sinä saat elää.” (San. 4: 4)

Tässä näemme isähahmon. Jokainen uskova tarvitsee isän ohjaavaa ääntä itsenäistyäkseen, voidakseen ottaa vastuun elämästään ja löytääkseen paikkansa Jumalan seurakunnassa. Vaikka asia on erittäin monitahoinen, se päälinjaisesti liittyy siihen, että Sanan palvelustehtävän ja sielunhoidon tavoitteena on uskovan hengellinen aikuistuminen. Vain aikuistunut uskova voi ottaa täyden vastuun ja löytää paikkansa Jumalan seurakunnassa.

Aikuistuneen uskovan tuntee siitä, ettei hän koskaan sano, ettei häntä huomata tai ettei hän saa mitään asemaa. Hänellä on riittävä itsetunto, niin että hän pystyy Jumalan armon ja Hengen avulla itse saavuttamaan asemansa. Tietenkään hän ei voi olla ristiriidassa niiden kanssa, jotka ovat oman asemansa jo löytäneet. Jumalan henkihän ei harrasta minkäänlaista kapinallisuutta eikä sekasortoa.

Me huomaamme, että sen talon rakentaminen, joka rakennetaan pelastuksen perustukselle Kristuksen Golgatan työn varaan, on usein sangen työlästä ja vaatii paljon aikaa.

Efesolaiskirjeen 4. luvussa apostoli Paavali esittelee Sanan palvelustehtävän pääsuuntaviivat. Hän määrittelee myös tavoitteen: tehdä ”pyhät täysin valmiiksi palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen” (Ef. 4: 12). Seuraavissa jakeissa hän kertoo, millaisia hengellisesti aikuistuneet uskovat ovat:

- - kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteen täyden iän määrään, ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajeltavat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa. (Ef. 4: 13–14)

Pyhityksen tavoitteena on siis uskovan hengellinen aikuistuminen. Sen täytyy näkyä hänen asenteissaan, otteessaan elämään ja seurakunnan työhön. Sen vaikutus alkaa vähitellen näkyä myös hänen kaikissa toimissaan. Hänellä on silloin ilmeinen yhteistyöhalu seurakunnan rakentamiseksi yhdessä toisten kanssa.

Jos siis joku on yksityisyrittäjä, joka ajaa omaa kaistaansa ja vähät välittää toisten tai seurakunnan jäsenten mielipiteistä, hän todistaa olevansa alaikäinen, joka on saanut ajokortin. Tällainen oman kaistansa ajaja ei rakenna seurakuntaa. Hän ei ole vielä päässyt sisäisesti vapaaksi; hän ei ole löytänyt itseään, niin kuin sanotaan. Samasta syystä oma paikka seurakunnassa on löytymättä, koska hän kokee toiset uskovat niin suureksi esteeksi. Se pakottaa hänet kulkemaan omaa polkuaan.

Kun ajatteleminen kuvaamaani tilannetta, voisimme kuitata sen sanomalla, että tällaiset ihmiset ovat jonkinlaisia hengellisiä haihattelijoita. Kuitenkin syy mainitsemiini vaikeuksiin, joihin me kaikki törmäämme matkan varrella, löytyy meidän sielustamme. Ihmisen sisimmässä ilmenee tekijöitä, jotka luovat otollisen maaperän tämänkaltaiselle tilalle. Niitä voi kaikesti nimittää kieroutumiksi. Niistä uskova vapautuu vain pyhityksen avulla.

Psalmikirjoittajan kokemuksia ja neuvoja

Uskovan hengellistä kasvua estävien tekijöiden lisäksi on olemassa myös sitä estäviä taustatekijöitä. Mielestäni seuraava esimerkki havainnollistaa osuvasti, mistä tällöin on kysymys.

Olin kerran mukana esirukouspalvelussa. Yksi rukoiltavista esitteli itsensä erään psykiatrisen sairaalan ylilääkäriksi. Hän oli uskova mies, joka halusi keskustella kanssani ammattiinsa ja myös häneen itseensä liittyvistä kysymyksistä.

Maallikot eivät aina ymmärrä, miten raskas psykiatrin ammatti voi olla. Myöhemmin tapasimme uudelleen eräässä sielunhoitoseminaarissa. Kysyin hänet: ”Mitä sinulle nyt kuuluu?” Hän vastasi: ”Aika mukavasti menee, mutta syvyys vielä huutaa syvyydelle.”

Tämä arvoituksellinen jae löytyy Psalmien kirjasta:

Sinun koskiesi pauhussa syvyys syvyydelle huutaa, kaikki sinun kuohusi ja aaltosi käyvät minun ylitseni. (Ps. 42: 8)

Tapaamani ammatti-ihminen valitsi tällaisen raamatunkohdan, koska se satuttavasti ilmentää ihmisen sielussa vellovaa myrskyä. Psalminlaulaja on uskova. Jos kysytään, mitä jae tarkoittaa, saatan hyvin käsittää, että tämä ammatti-ihminen tahtoi sanoa, että hänen sielunsa syvyyksissä on perintötekijöitä, jotka pitävät melua ja huutavat toisilleen. Sitä voi verrata dialogiin, kaksinpuheluun, jossa syvyys huutaa toiselle.

Meidän henkistä kasvuamme ja ihmissuhteitamme häiritseviä tekijöitä esiintyy sielussamme juuri sellaisessa syvyyden tasossa, minkä alkuperää emme tiedä, etenkin jos ne ovat perintötekijöiden aiheuttamia syvyyden huutoja. Tässä mielessä Psalmien kirja on vertaansa vailla oleva sielunhoidon käsikirja. Kuuluisa amerikanjuutalainen kirjailija Erich Fromm (1900–1980), joka oli filosofi ja psykologi eikä lainkaan uskova, mainitsee eräässä kirjassaan, että kaikki, mitä nykyaikainen psykiatria on sanonut ihmissielusta, on löydettävissä Psalmien kirjasta, jos vain jollakin on viisaus ammentaa se esiin. Minulle se todistaa elävästi, että alan ammatti-ihminen käyttää Raamattua tietoteoksena, koska se alastomasti kuvaa kaiken mitä ihmisessä on, hänen ihanuudessaan ja kurjuudessaan.

Tarkastelen seuraavaksi kahta psalmia, 139 ja 73. Molemmissa sielunhoidollinen näkökulma nousee esille kiinnostavalla tavalla.

Psalmi 139 kuvaa tiedon aiheuttamaa ristiriitaa.

Sinun silmäsi näkivät minut jo idussani. Minun päiväni olivat määrättyt ja kirjoitetut kaikki sinun kirjaasi, ennenkuin ainoakaan niistä oli tullut...
(Ps. 139: 16)

Kirjoittajalla on ihmeellinen käsitys siitä, että Jumala on nähnyt hänet jo idussa. Hän on nähnyt jo geneisissä, mitä tästä ihmisestä tulee. Perintötekijät rajavat ihmisen mahdollisuudet; niitä ei voi ylittää.

Kannattaa muistaa, mitä Herramme Jeesus sanoi puhuessaan leivisköistä. Vertauksen isäntä antoi kullekin palvelijalle leiviskät tämän kykyjen mukaan. Hän ei sanonut, että leiviskät ovat kykyjä, vaan että jokainen ihminen on ikään kuin astia, jonka koko ja laatu määräävät, mitä ja miten paljon leivisköitä siihen voi panna. Litran astiaan ei voi panna viittä litraa. Jumala ei ainakaan tee niin, sillä hän tietää, että astia halkeaa. Jotkut ihmiset ovat yrittäneet tupata litran astiaan viittä litraa ja valittelevat nyt haljenneina tien poskessa.

Jumala on Luoja. Tässä on valtaisa viisaus, vuosituhansia sitten kirjoitettu.

...Mutta kuinka kalliit ovat minulle sinun ajatuksesi, Jumala, kuinka suuri on niitten luku! Jos minä tahtoisin ne lukea, olisi niitä enemmän kuin hiekan jyväsiä. – Minä herään ja olen vielä sinun tykönäsi... (Ps. 139: 17–18)

Laulajalla on valtava näky. Hän on varma, että Jumala näki hänet jo ennen syntymää, ja kun hän nukkuu kuolonuneen, myös silloin Jumala on hänen kanssaan. Hän on todella uskova! Mutta heti seuraavassa jakeissa kirjoittaja yllättää lukijan sellaisella, mitä ei voi lainkaan sanoa erityisen suureksi viisaudeksi. Se on pantu tähän kirjaan osoittamaan, miten ihmisessä – uskovassakin – on sekä jumalallinen puoli että inhimillinen, lihallinen puoli:

... Jumala, jospa sinä surmaisit jumalattomat! Ja te murhamiehet, väistykää minusta pois! Sillä he puhuvat sinusta petollisesti ja lausuvat turhaan sinun nimesi – nuo sinun vihollisesi. Herra, enkö minä vihaisi niitä, jotka sinua vihaavat, enkö inhoaisi niitä, jotka sinua vastustavat? Kaikella vihalalla minä heitä vihaan, he ovat minun omia vihollisiani. (Ps. 139: 19–22)

Suuren hengellisen kirkkauden ja näkökyvyn jälkeen laulajassa ilmenee syvä katkeruus. Se kohdentuu ihmisiin, jotka eivät häntä miellytä ja ovat varmaan nousseet häntä vastaan. Nyt laulaja haluaa panna kaiken matalaksi. Mielestäni tässä on kuva sellaisesta uskovasta, jonka sielussa syvyys huutaa syvyydelle ja vaatii kosta.

Jos kysyisin tätä asiaa sinulta, voisit joutua samanlaiseen tilanteeseen kuin minä aikanaan Seinäjoella, Törnävän piirimielisairaalan sielunhoitoseminaarissa, jonne minut oli pyydetty pitämään esitelmä helluntaiherätyksen sielunhoitotyöstä. Paikalla olleet psykiatrit ja muu hoitohenkilöstö istuivat kolme

päivää näiden kysymysten äärellä. Lisäksi he olivat haastaneet mukaan luterilaisen papin, lestadiolaisen ja Jehovan todistajan.

Kun pohdin, mitä kaltaiseni maailman kiertokouluja käynyt voisi sanoa tässä seurassa, mieleeni muistui roomalaisen antiikin runoilijan Horatiuksen (65–8 eKr.) lausahdus: ”Vihastuminen on lyhytaikaista hulluutta.” Kysyin yleisöltä, joka oli alan ammattikuntaa, milloin sillä viimeksi oli ollut tällainen kohta. Pääsimme hyvään keskustelunalkuun – ainakin yleisö sen jälkeen kuunteli, mitä sanoin.

Psalmi osoittaa, miten ihminen saattaa olla selkeä jumaluusopillisissa, uskonnollisissa kysymyksissä. Hän näkee oman elämänsä alusta loppuun saakka valtavana näytelmänä, jossa Jumala näkee hänet jo ennen syntymää ja vielä elämän päättyessäkin hän on Jumalan luona. Valon keskellä ilmenee kuitenkin katkeruuden ja vihan henki.

Jos olemme aivan rehellisiä, joudumme myöntämään, että samantapaisia asioita ilmenee meidänkin elämässämme. Kaikki eivät vain uskalla sanoa niitä ääneen. Mielestäni onkin parempi pohtia näitä asioita ensin omassa mielessä kuin kakistaa ne ulos julkisesti, sillä silloin muut joutuvat vaikeaan tilanteeseen. Yleinen tapahan on se, että kun joku on kanssasi napit vastakkain, niin kuin on tapana sanoa, ja sinussa syntyy sellainen kiukku, että haluaisit panna toisen matalaksi, sen nyrkkeilyottelun sinä käyt sielussasi. Silloin toinen tavallisesti kärsii tyrmäyshäviön.

On siis olemassa myös sielun nyrkkeilykehiä. Tiedän asiasta, josta puhun, ja monet muutkin ovat laillani tätä ottelua käyneet. Juuri siihen kohtaukseen viittasin Törnävällä puhuessani. Sama asia on kirjattu myös Psalmien kirjaan. Se osoittaa, että Jumalan sana alastomassa totuudessaan paljastaa, mitä näiden laulajien sielussa liikkuu.

Psalmin seuraavat jakeet kertovat seurauksen. Laulaja asettelee kaksi viimeistä jakeita seuraavaan muotoon:

Tutki minua, Jumala, ja tunne minun sydämeni, koettele minua ja tunne minun ajatukseni. Ja katso: jos minun tieni on vaivaan vievä, niin johdata minut iankaikkiselle tielle. (Ps. 139: 23–24)

On ymmärrettävää, että tässä ristiriitatilanteessa ihminen oli sisimmässään epävarma. Hän alkoi epäillä ja pohtia, viekö tie lainkaan elämään. Ei siis vielä auta, että on olemassa selkeä uskonoppi. Myös ihmisen sisäisen maailman tulee olla tunnustuksen kanssa tasapainossa. Vasta silloin epäily lakkaa ja hen-

gelliselle kasvulle löytyy tilaa. Tosin tiedän omasta kokemuksestani, etteivät tulokset ole nopeita. Toisaalta, pyhityskilvoittelu jää kesken meiltä kaikilta: vasta taivas hoitaa loput.

Psalmlinkirjoittajalla on kuitenkin pyrkimys oikeaan suuntaan. Kun hän huomaa, että hänen sanoissaan on ristiriitaa, joka vaatii oikaisua, hän sanoo: ”Johdata minut iankaikkiselle tielle.” Raamattu kehottaa meitä pyrkimään rauhaan kaikkien kanssa, sillä ilman sitä kukaan ei ole näkevä Jumalaa. Kaiken katkeruutensa keskellä laulaja kuitenkin kilvoitteli ja pyrki.

Toinen tarkastelumme kohde on psalmi 73. Myös siinä esitellään katkeruuden valtaan joutunut laulaja. Hän tietää, että Jumala on hyvä Israelille, ”niille, joilla on puhdas sydän” ja kuuluu itsekin armahdettujen joukkoon. Kuitenkin hän kokee sielussaan ristiriitaa siitä, että hänen elämänsä sujuu huonosti, mutta uskosta osattomien ihmisten hyvin. Hän tunnustaa, että hänen ”sydämensä oli katkera”, hänen sieluunsa ”pisti” ja hän oli Jumalan edessä ”kuin järjetön eläin” (lainaukset psalmista 73: 2–22, KR 1992 -suomennoksen mukaan).

Laulaja kuitenkin vapautuu tästä tilasta:

Minä mietin päästäkseni tästä selvyteen; mutta se oli minulle ylen vaikeata, kunnes minä pääsin sisälle Jumalan pyhiin salaisuuksiin ja käsitin, mikä heidän loppunsa on oleva. (Ps. 73: 16–17)

Ihmisen sielunmaailmasta nousevien esteiden aiheuttamasta ristiriitatilanteesta päästään selvyteen vain perehtymällä Jumalan pyhiin salaisuuksiin. Se on ainoa tehokas lääke. Toki on olemassa monenlaisia rauhoittavia lääkkeitä, enkä lainkaan vastusta niiden käyttöä. Onhan parempi, että ihminen rauhoittuu sen sijaan että hän joutuisi elämään alituisen levottomuuden vallassa pystymättä nukkumaan. Mutta vain Jumalan pyhistä salaisuuksista löytyy todellinen hengellinen vastaus. Silloin ei ole kysymys vain ihmisen mielen rauhoittamisesta vaan hänen sisäisestä vapauttamisestaan, ihmisen sisäisestä parantumisesta.

Niin kuin edellä oli jo esillä, meidän henkistä kasvuamme ja ihmissuhteitamme häiritseviä tekijöitä esiintyy sielumme sellaisessa tasossa, ettemme voi tunnistaa niiden alkuperää. Perintötekijöiden lisäksi niihin kuuluvat kaiketi myös varhaislapsuuden ja kasvatuksen aiheuttamat haitat.

Tuskin kukaan meistä hallitsee riittävän hyvin näitä ihmiselämän sisäistä kasvua estäviä tekijöitä. Joskus kuitenkin saatamme nähdä niiden vaikutuksen ihmisen elämässä. Jos otamme sellaisen kannan, että ihmisen uskoontulo ratkaisee kaikki hänen ongelmansa, olemme utopisteja ja tuulen tavoittelijoita. Meidän

kokemuksemme mukaan tällaiset esteet karsiutuvat hiljalleen ja parantuvat. Kysymyksessä on prosessi, ihmisen sisäinen parantuminen ja eheytyminen.

Ihmiset ovat kehittäneet monenlaisia menetelmiä. Jos joku on kokenut jonkun menetelmän avulla muutoksen, kukaan ei voi mennä takaamaan, että sama tehoaa myös seuraavaan ihmiseen. Maailmankaikkeudessa jokainen ihminen on ainutkertainen tapaus. Jumala ei kohtele meitä massana, vaan yksilöinä. Siksi tarvitaan Jumalan Pyhän Hengen kautta tulevaa johdatusta. Sinä olet sinä eikä ole toista sinun kaltaistasi, samalla tavalla kuin minä olen ainutkertainen. Kun pyrimme kasvamaan Jumalan tiellä, joudumme väistämättömästi tekemisiin näiden kysymysten kanssa.

Oma kokemukseni

Millainen vaikutus kasvatuksella on ihmisen kehitykseen? Kysymyksessä voi olla yksi ainoa lausahdus, joka on kuitenkin osoitus perheessä vallitsevasta käsityksestä. Siitä minulla on omakohtainen kokemus.

Olin noin kuusivuotias ja epäonnistuin minulle annetussa tehtävässä. Se käsityöläismiljöö, jossa kasvoin, opetti kahta hyvettä: työteliäisyyttä ja rehellisyyttä. Kaikki muut asiat jäivät niiden varjoon. Epäonnistuminen jossakin tehtävässä kertoi vanhemmilleni, ettei heidän pojastaan taida tulla oikein mitään. Pahasti epäonnistuttuani äitini ilmaisi sen minulle. Hän oli muuten hyvä ihminen, mutta hänen sanansa vaikuttivat minuun niin, että kun 28-vuotiaana menin autokouluun, en uskonut, että opin ajamaan autoa.

Vaikka kysymys oli vain yhdestä lauseesta, se todistaa, millaisia arpia jo varhaislapsuudessa saattaa iskeytyä ihmisen sielunmaisemaan. Hänellä ei ole riittävää itsetuntoa, hän epäilee omaa kyvykkyyttään. Kun ajatellaan pyhityskilvoittelua ja sitä, että Kristus meissä saa aikaan uuden elämän hyviä hedelmiä, tällainen sisimmästä nouseva epävarmuus on valtava hidaste. Astia, jossa tämänkaltainen kehitys pitäisi tapahtua, on niin hauras ja heikko, että sen eheytyminen ja vahvistuminen saattavat viedä joskus valtavan pitkiä aikoja.

Samantyyppinen lapsuuden kokemus voi olla monen muunkin elämässä suuri este. Ihminen ei onnistu tekemisissään eikä löydä uskonelämään tarvittavaa otetta juuri sielunmaailmassa esiintyvien vaikeuksien tähden. Jos menet puhumaan asioistasi esimerkiksi psykiatrille, joka ei ymmärrä näistä asioista kuin jotakin, saattaa käydä niin, että hän selittää syyn olevan vanhemmissa, jotka eivät ole lastansa rakastaneet. Toki on myös toisenlaisia asiantuntijoita, vaikka eivät olekaan henkilökohtaisesti kristittyjä.

Saattaa olla aivan totta, että kasvattajissa on syy. En voi kieltää, että minunkin tapauksessa syy oli äitini toteamuksessa. Toisaalta ymmärrän myös äitiäni. Hänellä oli ollut niin ankara elämä, että hän tiesi kokemuksesta, että jos hänen pojastaan ei tule kunnan työihmistä, hän kuolee nälkään. Edessäni olisi menestys tai tuho, riippuen siitä, millaisen otteen saisin elämästäni. Siinä valossa äitini toteamus oli järkevä lause, vaikka se minun kannaltani oli tuhoisa. Sillä oli sama vaikutus kuin jollakin voimakkaalla lääkkeellä, joka voi saada jonkun pökerryksiin, mutta olla toiselle parannukseksi.

Hengellisessä mielessä aikuistuminen merkitsee sitä, että minä en syytä ketään. En syytä vanhempiani tai kasvatustani tai yhteiskuntaa; en ketään ihmistä tai olosuhteita. Käsitän, että he ovat tiettyjen olosuhteiden tulos niin kuin minäkin. Sen sijaan otan vastuun omasta elämästäni. Myönnän, ettei minulla ole oikeutta olla katkera. Juuri ihmisessä ilmenevä katkeruus estää hengellistä ja henkistä kasvua, kun se selittää, että hänen vaikeutensa johtuvat muista ihmisistä tai vallinneista oloista.

Kun mietit omaa elämäsi, esittämäni näkökulma voi avata sinulle uuden, ihmeellisen elämän. Kysymys on ihmisen elämän onneen, hänen itsetuntonsa kehitykseen ja hänen tehokkuuteensa vaikuttavasta valtavasta tekijästä. On mitä suunnattomien vahinko, jos tämä jää uskovalta huomaamatta. Ellei asiaa nähdä selvästi, miten silloin voitaisiin elää Uuden testamentin lain mukaan: ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” Jos ihmisellä on syyttävä mieli toisia ihmisiä, syntyperäänsä, lapsuuttaan tai olojaan kohtaan, todellista aikuistumista on turha odottaa.

Tulin uskoon politiikan piiristä ja viisi vuotta myöhemmin olin jo lähetystyössä. Olin kuitenkin sisäisesti verrattain rikkinäinen ihminen, vaikka takana oli kotimaassa tunnustustakin saanut evankelistan ura. En ollut tyytyväinen: en ollut vielä löytänyt itseäni, niin kuin on tapana sanoa. Olin sisäisesti ahdistunut. Minulla oli heikko itsetunto.

Kun aloin pohtia elämäni, havaitsin, että minulla oli sisäinen kanne erityisesti seurakunnan miespuolisia vastuunkantajia kohtaan. Kipuilin asian kanssa pitkään, kunnes Jumala hoiti sen. Näin unta. Kävelin kadulla pukeutuneena sotilaspukuun. Silloin vastaan tuli seurakuntani johtava vanhimmistoveri kenraalin asussa. Ensin ajattelin pujahtaa kadun toiselle puolelle, mutta ymmärsin, että kenraalia on tervehdittävä, niin kuin sitten teinkin. Koin, että uni oli Jumalasta, joka näin halusi osoittaa minulle väärän asenteeni. Jumalan maailmassa kauemmin uskossaolleella veljellä on sananvalta.

Myös suhteeni isääni oli ongelmallinen. Hän oli pidetty seuramies ja muusikko, joka esiintyi häissä ja hautajaisissa. Hän ei kuitenkaan pystynyt hoitamaan perheemme raha-asioita, joten tein häneen pesäeron jo 14-vuotiaana ja aloin huolehtia itse omista asioistani. Sain antaa isälleni anteeksi. Kiitän Jumalaa siitä, että hän valvoo tarkasti elämäämme, kun haluamme tehdä hänen tahtonsa.

Löysin mielenterveyteen johtavan tien ensimmäisen työ kauteni aikana Itä-Afrikassa (1953–1957). Tilanne oli poliittisesti rauhaton, elettiin poikkeustilan ja brittien siirtomaavallasta itsenäisyyttä tavoittelevan väkivaltaisen *mau mau* -sissiliikkeen aikaa.

Jokaisen pitää tutkia omat tekonsa

Haluan painottaa vielä yhtä asiaa. Jokainen ihminen vastaa vain omista teoistaan. Kun ihmisen henkeen tulee tällainen selkeys ja sen myötä rakkaus totuuteen, pyhityskilvoittelussa on mahdollista onnistua. Tosin vielä ei voi puhua varsinaisesta kilvoittelusta, sillä sitä ennen sielussamme olevat esteet pitää raivata tieltä.

On tärkeätä ymmärtää, että esteet ovat ihmisessä itsessään, eivät hänen ulkopuolellaan, vaikka ne saattavatkin olla ulkoisten tekijöiden aiheuttamia. Vain syvälle käyvä rakkaus totuuteen mahdollistaa ihmisen edistymisen. Siksi Raamatussa sanotaan, ettemme voi mitään totuutta vastaan vaan totuuden puolesta. Tiedän kokemuksesta, että totuus itsestä voi olla aika lailla karvas. Uskovasta saattaa paljastua sellaisia piirteitä, joiden olemassaolosta hän ei ole aikaisemmin tiennyt. Varsinkin pitkään uskossa olleille se voi olla kova paikka. Apostoli Paavali opettaa tästä asiasta Galatalaiskirjeessä:

Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse on, ei siinä, mitä toinen on. Gal. (6: 4)

Tämä on raamatullinen linja, jota kulkien on mahdollista edistyä. Johtavana periaatteena on tutkia omat teot. Erittäin suuri hengellistä edistystämme estävä tekijä on meille luontainen tapa tutkia *toisten* tekoja. Sillä tavalla ei ensinkään edistyä, vaan sotkeudutaan meille kuulumattomiin asioihin.

Rakkaus totuuteen vaatii meitä tutkimaan omia tekojamme. Jos aihetta kerskaamiseen löytyy, pitäisi kerskata siitä, mitä minä olen. Arvelen kuitenkin, että jos asiaan suhtaudutaan vakavasti, kaikki itsekehun vallassa olevat uskovat

kaikkoavat näköpiiristä. Se onkin tarpeen, sillä apostoli laski perustuksen tälle asialle mainitun Galatalaiskirjeen edellisessä jakeessa:

Sillä jos joku *luulee* jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä. (Gal. 6: 3, kursivointi lisätty)

Apostoli esittää ällistyttävän totuuden. Jos uskova luulee olevansa jotakin, hän pettää itsensä. Selkokielellä sanottuna se tarkoittaa: olet suuri nolla. Minäkin olen – me kaikki olemme. Nollasta ei tule kymmentä, ennen kuin sen eteen pannaan numero yksi, ja se yksi ainoa on Jeesus.

Tältä kannalta asiaa lähestyttäessä tullaan siihen merkilliseen johtopäätökseen, että *Isä meidän* -rukous on yksi johtava Uuden testamentin oppi. Siinä sanotaan: ”Anna meille anteeksi meidän syntimme niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.” Tähän sisältyy valtava viisaus. Meitä opetetaan antamaan anteeksi kaikille ihmisille *tukussa* – pyytävät he sitä tai eivät pyydä. Miksi vaivata ihmisiä anteeksipyynnöllä, elleivät he tunne siihen tarvetta? Mielestäni tämä edustaa väljää elämäntyyliä.

Tietysti on selvää, että jos itse loukkaa toista tai esiintyy muuten sopimattomasti, pitää pyytää anteeksi. Näin Raamattu meitä opettaa. Valitettavasti ihmisen sielu on luonteeltaan tuomari, Mooseksen istuimella istuja ja varsinainen oikeuksiensa vaatiija. Luonnostaan ihminen ei käyttäydy tällä tavalla. Mutta Jumala voi muuttaa hänet. Siitä syystä evankeliumi on oppi, jossa meidät on vasten luontoamme tuotu sellaiselle alueelle, jossa meitä hiljalleen muokataan Kristuksen kuvan kaltaisuuteen. Kysymyksessä on pitkä prosessi.

Galatalaiskirje jatkaa:

- - sillä kunkin on kannettava oma taakkansa. (Gal. 6: 5)

Ei ole olemassa taakatonta vaellusta. Älä usko, jos joku sanoo sinulle, että uskolla Jeesukseen kaikki taakkasi otetaan pois. Syntitaakka otetaan, mutta oman itsesi kanssa riittää tekemistä loppuiäksi. Toisten kanssa sentään selviää, kun valitsee toisen kadun, väistää, niin kuin ruotsalainen Yhdistyneiden kansakuntien entinen pääsihteeri Dag Hammarskjöld (1905–1961) eräässä kirjassaan sanoo: ”On viisaampaa väistää koira kuin antautua purtavaksi.” Samoin Itämaan tietäjät selvisivät Herodeksesta valitsemalla toisen tien. Se on siis raamatullista.

Jos mikään muu ei auta, pyri sovinnossa toisesta eroon. Joskus uskovillakin saattaa olla niin erilaiset luonteet, eivätkä he ole vielä pyhittäytyneet riittävästi,

joten heidän on vaikea löytää yhteistä säveltä. Se on haastava tilanne. Mitä teet oman itsesi kanssa? Vaikka kaikista muista pääsisit eroon, oma vanha Aatusi jää viereesi rähisemään. Siitä et pääse eroon ennen kuin päällesi pannaan kuusi jalkaa multaa.

Tämä asia on erittäin todellinen ja tulee käytännön tasolle. Se todistaa, että Kristuksen aikaansaannos meissä – pyhitys – on usein tuskan ja taistelun takana. Juuri siitä syystä Jeesus sanoi: ”Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua” (Luuk. 9: 23). Toki hänkin pääsee taivaaseen, sillä hänellä on Jumalan armolahjana iankaikkinen elämä. Hän ei kuitenkaan ole sovelias mestarin palvelukseen.

Uskovan hengellinen aikuistuminen näkyy tehtävien hoitamisessa

Pohjimmiltaan hengellisen aikuistumisen prosessi merkitsee totuuden katso-
mista suoraan silmiin. En tarkoita ainoastaan yleistä teologista totuutta vaan myös totuutta siitä, mikä minä olen. Se on välttämätöntä, sillä vain totuus tekee meidät vapaiksi. Tämä pätee meihin jokaiseen. Siitä syystä emme koskaan voi erottaa totuutta ja pyhitystä, ihmisen muuttumista Kristuksen kuvan kaltaisuuteen. Uskovassa totuus tekee työtään.

Aikuistumisen prosessissa uskova pääsee kilvoittelun tiellä näkemään totuuden itsestään. Sen myötä hän alkaa edetä pyhityskilvoittelussaan. Sen tulokset ovat nähtävissä, vaikka mitään aikamääriä ei voida asettaakaan. Tapaamme ihmisiä, jotka ovat hengellisessä kasvussaan valtavasti edistyneet, vaikka ovat olleet vasta vähän aikaa uskossa. Toiset taas ovat saattaneet vaeltaa jo pitkään, mutta ovat edelleen kaukana aikuisuudesta. Meidän normikalenterimme on mittapuuna hyödytön. Siksi mielestäni kenenkään ei pitäisi kerskata uskossa-olovuosiensa määrästä.

Hengellinen aikuistuminen ilmenee uskovan ulkonaisena edistymisenä tehtävien hoitamisessa. Apostoli Paavali kirjoittaa nuorelle Timoteukselle:

Harrasta näitä, elä näissä, että edistymisesi olisi kaikkien nähtävissä.
(1. Tim. 4: 15)

Jumalan tahto on, että meidän hengellinen edistymisemme olisi näkyvää. Seurakunnassa on kymmeniä eri palvelustehtäviä. Uskovan aikuistuminen, sisäinen edistyminen, on aina nähtävissä näiden tehtävien suorittamisena. Se on

myös koettavissa uskovan sisäisenä kasvuna ja tervehtymisenä Jumalan edessä. Tosin muut eivät näe asiaa aina selvästi, mutta uskova itse tietää. Ulkonaista edistymistä Jumalan seurakunnan jäsenenä ja tehtävien hoitajana tärkeämpi on kuitenkin sisäinen, salassa oleva sydämen ihminen. Apostoli Pietari toteaa:

- - vaan se olkoon salassa oleva sydämen ihminen, hiljaisen ja rauhaisen hengen katoamattomuudessa; tämä on Jumalan silmissä kallis. (1. Piet. 3: 4)

Jumalan silmissä on kalliimpaa, mitä ihminen on sisäisesti kuin mitä hän on ulkonaisesti. Herra toivoo ja tahtoo meidän sisäistä parantumistamme, niin että kaikenlaiset esteet häviävät ja salassa oleva sydämen ihminen voi hyvin.

Tämän ihmeellisen tapahtumasarjan toteutumisesta puhutaan Efesolaiskirjeessä:

- - että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen Henkensä kautta. (Ef. 3: 16)

Sisäinen muutos ei kuitenkaan onnistu tahdon voimalla. Se ei myöskään toteudu siten, että uskova näkee omat puutteensa ja alkaa ymmärtää sielussaan ilmeneviä kieroutumia ja niiden tuhoisaa vaikutusta hänen ihmissuhteisiinsa. Vaikka on välttämätöntä tiedostaa niiden olemassaolo, se ei riitä vielä vastaukseksi. Se löytyy mainitun jakeen kohdasta ”voimassa vahvistua Henkensä kautta”.

Me, jotka uskomme Pyhään Henkeen, emme ainoastaan teoreettisena opetuksena vaan Pyhän Hengen täyteyden saaneina, olemme sikäli erityisiä ihmisiä, että elämässämme tämä kaikki voi toteutua. Jumalan Henki valaisee meitä Sanan kautta. Hän näyttää, missä ilmenee puutteita, ja antaa meidän Henkensä kautta voimassa vahvistua niin, että alamme muuttua. Asia on sangen monitahoinen. Palaan myöhemmin siihen, miten Jumala toteuttaa sitä käytännössä.

Olen halunnut painottaa, että kasvu henkilökohtaiseen vastuuseen vie aikaa. Uskova havaitsee, ettei se koskaan tapahdu niin nopeassa järjestyksessä kuin hän itse haluaisi tai mitä toiset toivoisivat. Ihminen voi pelastua, täyttyä Pyhällä Hengellä ja parantua jostain vaikeasta sairaudesta yhtäkkiä, tässä ja nyt. Mutta pyhitys on kasvun tie. Sitä ei voi hoitaa kättenpäällepanemisella tai katumuspenkkiin kutsumalla. Sen sijaan me keskustelemme apua hakevan

kanssa vapaasti ja etsimme valoa hänen ongelmiinsa varmoina siitä, että Jumala voi aikaansaada muutoksen. Meiltä edellytetään ensiksikin antautumista, jotta hän voi sen tehdä, ja toiseksi kärsivällisyyttä, koska siihen menee aikaa. Kysymys on ihmisen muuttamisesta. En puhu asiasta valmiina, vaan valmistettavana.

Veljeni, minä kyllä olen varma teistä, että te jo ilmankin olette täynnä hyvyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toinen toistanne. (Room. 15: 14)

Tässä apostoli viittaa henkilökohtaiseen, kahdenkeskiseen neuvontaan ja keskusteluun. Hänen mukaansa Rooman uskovilla oli siihen hyvät valmiudet, koska heillä oli hyvyttä ja tietoa. Hyvyys on Hengen hedelmä. Se ilmenee tuomiomielestä vapaana mielialana. Silloin ihminen hyväksyy toisen ihmisen sellaisena kuin hän on, monien eri tekijöiden aikaansaannoksena ja tuloksena. Hyvyyden lisäksi tarvitaan myös selvä tieto Jumalan sanasta ja ehkä myös Hengen kautta tulevaa muuta tietoa. Se ei ole tekstitietoa vaan ilmoitustietoa. Silloin nämä kaksi asiaa voivat toteutua.

Pyhityskilvoittelu muuttaa uskovaa

Pyhityksen edistyminen, sisäinen parantuminen, edellyttää uskovassa henkistä ja hengellistä kasvua. Syntiinlankeemuksen seuraukset meidän jokaisen sisäisessä maailmassamme ovat sitä suuruusluokkaa, että vain pitkän tähtäimen ohjelmassa voidaan toivoa todellista sisäistä muutosta.

Olemme kuitenkin onnekkaita, sillä syntien anteeksiantamuksen myötä olemme saaneet iankaikkisen elämän. Siltä kannalta katsottuna asiamme ovat hyvin. Hyvin ne ovat siinäkin mielessä, että Jumala varmasti hoitaa kuntoon loputkin asiamme, joskaan ei aina meidän toivomamme aikataulun mukaisesti. Kuitenkin uskovan hengellinen edistyminen on yhtä varmaa kuin hänen pelastuskokemuksensa tai hänen täyttymisensä Pyhällä Hengellä.

Apostoli Paavali kirjoittaa 2. Korinttilaiskirjeessä:

Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, *muutumme* saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin muuttaa Herra, joka on Henki.

(2. Kor. 3: 18, kursivointi lisätty)

Pyhityskilvoittelun seurauksena ihminen muuttuu. Jos uskova sanoo, ettei hän miksikään muutu, hän ei puhu totta. Raamatun ilmoituksen mukaan me muutumme, joten ihminen on väärässä kaikkine epäilyksineen. Tosin muuttumisen hitaudesta johtuen ihminen ei sitä välttämättä heti huomaa, mutta pitkällä aikavälillä sen voi itsekin havaita. Vuosikymmenien jälkeen saatan ihmetellä, olenko minä todella sama mies, joka aikanani lähdin uskontielle. Jumalan armon hengen vaikutuksesta ihmisen sisäisessä maailmassa tapahtuu suunnatonta muuttumista. Juuri se antaa toivoa meille kaikille.

Muuttumisemme ei tietenkään ole täydellistä, koska emme voi elämämme aikana saavuttaa täydellisyyttä. Ainoa täydellinen oli meidän Herramme Jeesus Kristus. Kun hän meni pois, tänne jäi keskeneräisten seurakunta. Silti uskovissa tapahtuu myönteistä kehitystä. Koska Jumala on rakkaus, hänen työnsä ilmenee siten, että rakkauden hedelmä tulee vähitellen meissä näkyviin.

Jotkut näyttävät olettavan, että pyhityskilvoittelu tuottaa uskovasta sellaisen olennon, jolla on pyhyiden sädekehä päänsä päällä tai jolla pyhyys tippuu sor-

menpäistä. Hänestä on tullut oman maailmansa erityinen olento, ei lainkaan meidän tavallisten armahdettujen syntisten tasolla kulkeva ihminen. Olen huomannut, että tällaista ”pyhitystä” saatetaan jopa tavoitella; luullaan sen edustavan jotain korkeampaan tasoon nousemista ja tavallisista asioista kiinnostumattomuutta; pyhyyttä, jossa molemmat jalat eivät enää lainkaan koske maan pintaa. Kuitenkin Raamattu puhuu ihmisen muuttumisesta erittäin käytännöllisellä tasolla. Sen ilmoituksen mukaan uskova ei muutu jonkinlaiseksi normielämään sopimattomaksi kummajaiseksi. Mielestäni sellaisella ”pyhyydellä” ei ole arvoa muualla kuin ihmisten kuvitelmissa.

Mikä sitten ihmisessä muuttuu pyhityskilvoittelun seurauksena? Mielessäni on kolme asiaa, jotka muuttuvat. Ne koskevat uskovan ajattelua, valintoja ja käytöstä.

Uskovan ajattelu muuttuu

Jumala alkaa työnsä ihmisessä jo ennen tämän uskoontuloa, muuttamalla tämän ajattelua. Sananjulistuksen tavoitteena on aina ihmisen ajattelun muuttaminen. Tiedän asian erittäin tarkasti. Minun tapauksessani lähtö tälle ajattelun muuttamisen tielle tapahtui radikaalisti eräänlaisen täräyksen seurauksena. Jumala nimittäin kaatoi minun vanhan maailmankatsomukseni kuin korttitalon. Olin rakentanut sitä vuosikausia hyvällä menestyksellä, mutta Jumala ei antanut sille mitään arvoa. Sen jälkeen se kelpasi vain takapihan roskalaatikkoon.

Tämänkaltaista työtä Jumalan sana ja Henki tekee jatkuvasti. Apostoli täsmentää evankeliumin työn tätä puolta 2. Korinttilaiskirjeessä:

Me hajotamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaisiksi Kristukselle. (2. Kor. 10: 5)

Tämä on oikeastaan evankeliumin julistuksen päälinja. Pyhässä Hengessä julistettu Jumalan sana hajottaa järjen päätelmät ja ihminen muuttuu ajatteluvaltaaltaan, niin että hän alkaa ajatella samansuuntaisesti kuin Jumala ajattelee. Tämänkaltaista muuttumista tapahtuu aina kaikkialla siellä, missä Sana ja Henki ovat yhteistoiminnassa.

Me emme onneksi näe tätä muuttumista. Jumala on viisautessaan säätänyt, että Hengen hiljainen työ tapahtuu salassa. Valtaosa kaikesta siitä, mitä evankeliumin julistuksen aikana tapahtuu, jää meiltä tässä ajassa näkemättä. Vasta

äisyys paljastaa kaiken todellisen arvon. Siellä kaikki sen kestävä: maailmassa monen kestävyys on kovin rajallinen, sillä ihminen ylipistyy helposti. On hienoa, että Jumala toimii meissä tällä tavalla muokaten ajatusmaailmaamme. Eihän mikään mahti voisi muuttaa nykyaikaista kriittistä ihmistä sellaiseksi, joka uskoo ja ajattelee Raamatun tavoin, ellei Jumala olisi ensin vaikuttanut hänessä.

Apostolin voimakkaat sanat osoittavat, että Jumala hajottaa meidän ajatusmaailmassamme vanhaa ja korvaa sen uudella. Se johtuu siitä yksinkertaisesta syystä, että hänen pyhittävä työnsä meissä ei edisty muuten kuin hajottamalla vanha. Se osoittautuu joko täysin vääräksi tai puolittaiseksi käsitykseksi, vaikka sitä siihen saakka on pidetty ainoana oikeana ja täysin ymmärrettynä asiana. Se muuttaa ajatteluamme.

Tästä syystä Jumalan Henki ei ohjaa koskaan seurakuntaa kirjoittamaan katkismusta, sellaista uskonopin normia, josta ei voi ensinkään poiketa. Jos sellainen laadittaisiin, siitä tulisi tämältyyppisen kasvun este. Valon lisääntyessä sitä ei voitaisi ottaa vastaan, koska se ei sopisi olemassaolevan dogmin puitteisiin. Tästä havaitsemme, miksi alkuseurakunta käsitti, että Raamattu on ainoa kristillisen opin ja elämän ojennusnuora, *kaanon*. Sen oheen ei kirjoitettu mitään ehdotonta kirkkokäsikirjaa, jonka mukaan pitäisi uskoa.

Kun uskovan ajattelu muuttuu, hän myös aikuistuu. 1. Korinttilaiskirjeessä apostoli toisen asian yhteydessä selvittää tätä tapahtumasarjaa:

Kun minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin kuin lapsi; kun tulin mieheksi, hylkäsin minä sen, mikä lapsen on. (1. Kor. 13: 11)

Jae on sovellettavissa myös hengelliseen kehitykseen ja hengellisiin ikäkausiin. Kasvun myötä uskova hylkää aikaisemman, lapselliseksi osoittautuneen ajatuksensa jostakin asiasta. Ne uskovat, jotka ovat siinä luulossa, että ovat käsittäneet kaikki asiat oikein, ovat väärässä mielessä oikeaoppisia ja siten oman hengellisen kehityksensä suurin este.

Ensimmäinen hengellinen ikäkausi on *hengellinen lapsuus*. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla sidoksissa uskossaolovuosiin. Joskus on tapahtunut, että joku alkaa heti uskoontulonsa jälkeen opettaa toisia. Näin kävi Lahdessa 1940-luvulla, kun Jukka Rokka (1913–2002) Hennalan varuskunnan soittokunnasta tuli uskoon ja alkoi heti saarnata ja opettaa. Hänestä Lahden helluntaiseurakunnan silloinen johtaja Eino Vesa (1904–1962) sanoi: ”Mies syntyi leipä kädessä.”

Tästä syystä ei voi vetää sellaista johtopäätöstä, että vasta uskoontullut olisi hengellinen lapsi, sillä hän voi aikuistua nopeasti. Sen sijaan kaksikymmentä vuotta uskossa ollut voi olla vielä hengellinen lapsi. Tämänkaltaista kypsymistä edustaa pyhitys, joka muuttaa ihmisen ajattelua.

Uskovan valinnat muuttuvat

Sitä mukaa kun ihmisessä tapahtuu myönteistä kehitystä, hänen valintansa alkavat muuttua. Roomalaiskirjeessä apostoli viittaa tähän:

Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan *muuttukaa* mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja täydellistä. (Room. 12: 2, kursivointi lisätty)

Muutoksen vaikutuksesta uskova haluaa ensin tutkia, mikä on Jumalan tahto osatakseen valita sen mukaisesti. Mikäli hän valitsee Jumalan tahdon tien siitä huolimatta, että se on hänelle itselleen taloudellisesti epäedullinen, osoittaa jo melkoista hengellistä voimaa. Jumalan vaikutuksen vahvistumisen myötä uskova alkaa alistaa taloudellisten kysymysten lisäksi kaikki muutkin elämänsä alueet Jumalan Hengen hallintaan.

Näemme tämän asenteen kehittyneen jo Vanhan testamentin aikana varsin pitkälle vanhassa patriarkka Aabrahamissa. Hän antoi veljensä pojalle Lootille vapauden valita itselleen asuinalueen. Hänellähän olisi arvovaltansa perusteella ollut mahdollista vaatia, että hän määrää, mihin nuorempi menee, ja ottaa itselleen se, mikä patriarkalle kuuluu. Mutta hän ei käyttänyt tätä oikeutta. Ilmeisesti hänen valintaansa vaikutti sekin, että hän halusi säilyttää rauhan sukulaisten kesken. Siksi Aabraham sanoi:

Älköön olko riitaa meidän välillämme, minun ja sinun, älköönkä minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä, sillä olemmehan veljeksiä. Eikö koko maa ole avoinna edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle, tahi jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle. (1. Moos. 13: 8–9)

Aabraham oli kypsynyt uskonmies; turhaan häntä ei kutsuta uskon isäksi. Sen sijaan Loot, vaikka olikin lähtenyt oikealle tielle, ei osoittanut ensinkään samankaltaista sisäistä voimaa. Jos hänessä olisi ollut, hän olisi sanonut van-

hemmalle, että tämän asia on ensin valita. Se, mitä jää jäljelle, kuuluu hänelle. Lootista kerrotaan:

Niin Loot valitsi itselleen koko Jordanin lakeuden ja siirtyi itään päin, ja he erkanivat toisistaan. (1. Moos. 13: 11)

Lootin valinta perustellaan edellisessä jakeessa:

Ja Loot nosti silmänsä ja näki koko Jordanin lakeuden olevan runsasvetistä seutua; ennenkuin Herra hävitti Sodomian ja Gomorran, oli se Sooriin saakka niinkuin Herran puutarha, niinkuin Egyptin maa. (1. Moos. 13: 10)

Tässä tapaamme kaksi täysin erilaista ihmistä. Toinen oli sisäisesti kasvanut Jumalan ihminen, joka ei etsinyt sitä, mikä oli hänen etujensa mukaista, toinen Uutta testamenttia mukaillen ”lihallisuuden” vallassa oleva uskova, joka ajoi omia etujaan.

Sisäinen kasvu on pyhityksen hedelmää. Se on erittäin helposti mitattavissa, jos ihmisellä on vain aikaa hiljentyä Jumalan kasvojen edessä ja antaa hänen puhua. Mutta meille meluisille helluntailaisille se on usein vaikeaa, sillä useimmiten olemme itse äänessä. Silloin kun me pidämme ääntä ja puhumme, emme voi kuulla, mitä Jumala sanoo.

Toista äärimmäisyyttä edustavat *kveekarit*, 1600-luvulla Englannissa syntyneen kristillisen liikkeen edustajat. Heidän uskonharjoitukseensa kuuluvat hiljaiset hartaudet. Hartaustilaisuus kestää yleensä tunnin ja alkaa hiljaisuudella. Tilaisuuden aikana saatetaan rukoilla ääneen, laulaa ja saarnata, mutta kokouksella ei ole johtajaa, seurakunnan yhteislaulua tai vakiorukousaiheita. Kokonaan täyden hiljaisuuden vallitessa pidetty hartaushetki ei myöskään ole mitenkään tuntematon käsite. Jos kukaan ei puhu mitään, lähdetään pois, koska Henki ei ole vaikuttanut.

Nämä esimerkit edustavat kahta äärimmäisyyttä: toisaalta liiallinen äänekkyys, alituinen äänessä olo, toisaalta hiljentymisen niin, ettei ääntä kuulu lainkaan. Me tarvitsemme sekä rukousta että hiljentymistä voidaksemme kuulla, mitä Jumala sanoo.

Jos olet hengestä syntynyt ja haluat tietää, elätkö itsekkäästi vai epäitsek-käästi, sinun ei tarvitse olla Jumalan edessä hiljaa kauempaa kuin kymmenen minuuttia, niin asia selviää. Asiaa ei tarvitse mennä kysymään seurakunnan

pastorilta eikä vanhimmilta. Asia on selvinnyt aina, kun ihmisellä on rohkeutta tunnustaa se itselleen.

Itsetunnon vahvistuessa uskova voi puhua vaikeuksistaan terapeuttisessa seurassa. Todistajien läsnä ollessa omien paheiden kimppuun käyminen niiden tyrmäämiseksi on tunnetusti tehokas keino. Se edellyttää kuitenkin luotettavaa seuraa. Jos on kysymys oikein pahasta itsekkyydestä, on parasta etsiä sielunhoitaja, ellei koe yksin selviävänsä Jumalan edessä.

Useimmat meistä ovat kuitenkin sellaisella itsetunnolla varustettuja, että pyrkiessämme edistymään uskontiellä käymme henkilökohtaisesti Jumalan edessä tätä taistelua. Tavoitteenamme on, että valintamme olisivat Jumalan tahdon mukaisia eivätkä itsekkään mieleimme sanelemia.

Toisaalta myös oma mieli voi sanella, miten asian tulisi järjestyä. Uskova suunnittelee mielensä maailmassa kaiken jo valmiiksi. Sen jälkeen hän rukoilee kiihkeästi, että Jumala vaikuttaa asian toteutumiseksi. Toisin sanoen ihminen laatii suunnitelman ja pyytää Jumalaa sinetöimään sen. Ei tarvitse ihmetellä, että vaikeuksia tulee.

Ei siis ole lainkaan yksiselitteistä päästä sellaiseen elämäntyyliin, jossa ihminen voi kiistattomalla varmuudella vaeltaa niin, että hän valitsee Jumalan tahdon. Usein se on taistelun takana, varsinkin silloin, kun se koskee meidän taloudellisia etujamme tai kunniamme. Tämä lienee tuttua meille kaikille.

Uskovan käytös muuttuu

Hengen koulussa eivät ainoastaan meidän ajattelumme ja valintamme muutu, vaan myös käytöksemme muuttuu. Tästä asiasta apostoli Paavali kirjoittaa 2. Korinttilaiskirjeessä:

Sillä ilmeistä on, että te olette Kristuksen kirje, meidän palvelustyöllämme kirjoitettu, ei musteella, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämen lihatauluihin. (2. Kor. 3: 3)

Edellisessä jakeessa hän toteaa:

Te itse olette meidän kirjeemme, joka on sydämeemme kirjoitettu ja jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat. (2. Kor. 3: 2)

Mistä kirjeestä apostoli puhuu? Uskomattomat ihmiset eivät lue Raamattua enempää kuin hengellisiä kirjojakaan. Niiden sijaan he lukevat sinua, sinun hengellistä elämääsi. Sinun muuttunut käytöksesi on Jumalan teksti muille ihmisille. Maailma osaa lukea uskovia erittäin hyvin, vaikka se ei Raamattua luekaan! Kaikilla työpaikoilla, joissa on Kristuksen omia, uskovia luetaan hankkaasti ja vertaillaan, minkä laatuista tekstiä kunkin elämä tuottaa. Käytöksestä puhuessaan Jeesus itse sanoi omille opetuslapsilleen:

Sitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus. (Joh. 13: 35)

Evankelioimistyössä ihmisen käytöksen muuttumisella on valtava merkitys. Olemme tottuneet ajattelemaan, että evankelioimistyö pitää organisoida. Emme tietenkään vastusta työtä, jota tehdään hengellisen kirjallisuuden ja lehden välityksellä, emme kotilähetystyötä enempää kuin sähköisten viestimien kautta suuntautuvaa työtä. Olen kuitenkin vakuuttunut, että tehokkain evankelista on pyhitetty elämä. Sitä luetaan.

Käsitykseni on vahvistunut vastaansanomattomasti erään hyvän ystäväni kuoleman yhteydessä. Hän oli keski-ikäinen maanmittari, jonka vuosikymmeniä aikaisemmin olin saanut johtaa Kristuksen luo. Tapasin hänet eräässä sairaalassa. Siihen aikaan hän oli ulkomailta elämänsä raunioilta palannut mies. Hän ei ollut erityisen puhelias, mutta hän oli kohtelias. Mitä pitemmälle hän kulki Kristuksen koulussa, sitä kohteliaampi hänestä tuli.

Miehen hautajaiset pidettiin rukoushuoneellamme. Tilaisuudessa puhui kaksi miestä, joista toinen oli sisareni mies. Hän kertoi, että kun tämä mies oli tullut heille käymään, hän ei ollut puhunut mitään uskonasioista, mutta hän oli ollut niin ystävällinen ja rakkaudellinen, että hänelle oli tullut suuri halu löytää se Herra, jota tiesi hänen palvelevan.

Toinen mies jatkoi: ”Hän ei maininnut, mikä oli hänen salaisuutensa, mutta me seurassimme, millainen hän on. Sitten kuulin, että hän on uskova. Minäkin halusin löytää saman Herran. Niin pelastuin.” Molemmat kertoivat, ettei vainaja koskaan puhunut heille uskonasioista, vaikka he tiesivät, että hän oli uskova.

Me olemme kiinnittäneet valtavasti huomiota todistamiseen, pakottaneetkin siihen. Toisia voidaan kehottaa, mutta toisia pitäisi vähän toppuutellakin. Tietenkään ei pidä olla sellainen, joka käy kaikkien ihmisten kimppuun ja pelottelee heitä helvetillä eikä myöskään sellainen, joka pyrkii joka välissä to-

distamaan. Sellaiset todistajat tekevät yhtä paljon paha kuin hyvääkin. On parempi elää Kristusta kuin puhua liian paljon. Siinä on tämän asian valtava ihanuus.

Voimakkaan evankeliumin työn salaisuus on ne Kristus-kirjeet, joiden elämästä on luettavissa evankeliumi. Ei tämä sanoma mene eteenpäin pelkällä saarnaamisella eikä edes pääasiassa saarnaamisella. Se menee pääasiassa eteenpäin niiden ihmisten kautta, joiden elämästä voidaan lukea Kristus, vaikka he eivät puhuisi mitään.

Tämä todistaa minulle, että Jumalan hengen työ ei ole sellaista, että se olisi yksistään armolahjojen tai armoitusten varassa tapahtuvaa työtä. Kun ihmisestä tulee Kristuksen kirje, kysymys on pyhityksen aikaansaaman Hengen hedelmän vaikutuksesta. Silloin uskovan käytöksestä tulee saarna.

Tässäkin tarvitaan Jumalan Hengen ohjausta, sillä vain Henki voi ohjata niin, että todistamme silloin, kun ihminen voi ottaa vastaan. Jeesuksesta sanotaan, että hän puhui ihmisille sen mukaan kuin he kykenevät kuulemaan.

Siitä syystä kenenkään ei pidä syyttää itseään siitä, että on huono todistaja. Tietysti voit ollakin siinä tapauksessa, ettet anna Pyhän Hengen muuttaa käytöstäsi. Mutta kun siihen suostut, voit olla paljon parempi todistaja kuin joku toinen, joka puhuu paljon. Ei kaikille uskoville ole helppoa mennä todistamaan muille ihmisille.

Olen kuitenkin tullut sellaiseen johtopäätökseen, että Jumala muuttaa meitä ja tekee meistä sellaisia kirjeitä, joita voidaan lukea. Raamattu ei tietenkään mitään puhu. Sen sijaan luen siitä, mitä sanotaan. Sama koskee kirjeitä. Kaikki uskovat on tarkoitettu sellaisiksi. Se ei kuitenkaan ole vaatimus – ei tällaisia asioita voi vaatia.

Ihmisen ajattelun, valintojen ja käytöksen muuttuminen ovat Jumalan Hengen aikaansaannoksia. Itsemme varaan emme voi mitään laskea. Vain Jumalan vaikutuksesta me muutamme, koska muuttajana on Pyhä Henki. Kun Kristus asuu meissä, se on Jumalan maailman ilmaus meissä ja meidän kauttamme. Tällä tavalla Jumalan seurakunnassa toteutuu ihmeellinen harmonia.

Siksi apostoli, selvittäessään mitä Kristus saa meissä aikaan, painotti tätä kysymystä:

Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemuksen. Hän, joka teitä kutsuu,

on uskollinen, ja *hän on sen myös tekevä*. (1.Tess. 5: 23–24, kursivointi lisätty)

Sinä et pysty sitä tekemään enkä minä. Mitä nopeampia ja innokkaampia olemme asian myöntämään, sen parempi. Annan Herran tehdä työnsä, vaikka myönnänkin, että edistys on ollut hitaanlaista. Mutta on hienoa olla hänen käsissään.

Kenenkään ei siis pidä itse yrittää panna toimeksi. Sanon sinulle: jätä omat toimeksipanososi, niin Herra panee toimeksi. Se on Jumalan tarkoitus meihin nähden. Sana ilmoittaa, miten hän tekee pyhittävän työnsä meissä. Hän pyhittää ihmisen hengen, sielun ja ruumiin, asettaa koko kolminaisuuden täyteen harmoniaan. Ei kuitenkaan niin, että ihmisen liha miksikään pyhittyisi, vaan se alistetaan Hengen hallintavaltaan. Vaikka vanha ihminen ei muutu, Jumalan henki ottaa yliotteen vanhasta Adamista ja Eevasta.

Pyhityksen välineet

Muuttaessaan ihmistä Jumala käyttää selkeitä välineitä – asioita, joita voimme ymmärtää. Kyse ei ole mistään humauksesta, täräyksestä tai enkeli-ilmestyksestä. Toki niilläkin on oma paikkansa, mutta ihmisen muuttamisessa Jumalalla on omat aseensa. Niitä ovat Jumalan sana, Jeesuksen veri ja Pyhä Henki. Myös kuritus toimii pyhityksen välineenä.

Jumalan sana

Ensimmäinen muuttava väline on *Jumalan sana*. Minun tarkoitukseni on aina muuttaa kuulijoitani. Olen saanut Jumalalta sellaisen tehtävän ja tiedän, että Jumalan tarkoitus on muuttaa meitä Sanan palvelustehtävän kautta. Jeesus itse sanoi: ”Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus” (Joh: 17: 17). Juuri pyhittyminen on muuttumista, ihmisen erottamista jatkuvasti Jumalan käyttöön.

Tosin minulta meni jonkin aikaa, ennen kuin sen käsitin. Ihmettelin, mikä oikein muuttuu, koska ihminen on kuitenkin aina sidoksissa turmeltuneeseen luontoonsa. Mutta tällä linjalla muuttuminen on kuitenkin mahdollista. Tutki itseäsi, millainen olit uskoontullessasi ja millainen olet tänään. Jumalan armosta olet toinen ihminen. Mutta jos alat tehdä siitä numeroa ja kerskua muille muuttumisestasi, se homehtuu.

Jumalan sanalla on takanaan mahtivoima. Profeetta Jesajan mukaan se ”ei tyhjänä palaja, vaan vaikuttaa sen, mitä varten se on lähetetty”. Sanansa kautta Jumala tekee meissä pyhittävää työtä. Olemme jatkuvan muutoksen alaisia, sillä ilman Pyhän Hengen apua emme edes ymmärrä, mitä Raamattu joka kohdassa sanoo.

Tällaiselle muuttumiselle kaikenlainen oikeaoppisuus on vihollinen ja myrky. Jos joku on tullut niin valmiiksi, että hän tietää koko opin alusta loppuun saakka, hän ei voi enää muuttua. Hänestä on tullut kirjanoppinut, fossiili, joka on kivettynyt tietynlaiseen kohtaan, eikä voi enää muuttua. Jumala varjelkoon meitä sellaisesta oikeaoppisuudesta.

Ja sitä minä rukoilen, että teidän rakkautenne tulisi yhä runsaammaksi tiedossa ja kaikessa käsittämisessä, voidaksenne tutkia, mikä paras on, että te Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kenellekään loukkaukseksi, täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan, Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi. (Fil. 1: 9–11)

Apostoli Paavali rukoilee, että filippiläisten rakkaus tulisi entistä runsaammaksi ”tiedossa ja kaikessa käsittämisessä”. Hän ei siis ensinkään edellyttänyt, että rakkaus putoaa taivaasta kuten armolahja – esimerkiksi kielilläpuhuminen tai sairaiden parantaminen. Apostoli sanoo, että tämän rakkauden kasvun maaperä on *oikea tieto* Raamatusta. Rakkauden lain mukaan meidän tulee rakastaa lähimmäistämme niin kuin itseämme. Ihminen, joka rakastaa itseänsä, tekee itselleen hyvää.

Minä olen sellainen ihminen, joka rakastan itseäni. Se johtuu siitä, etten halua olla Jumalan kanssa eri mieltä. Hän rakastaa minua, ja olen hänen kanssaan samaa mieltä siitä, että olen hänen rakkautensa arvoinen. Miksi voin sanoa näin? Koska silloin, kuin Jeesus oli kolmen opetuslapsensa kanssa Kirkastusvuorella, kuului ääni, joka sanoi: ”Tämä on minun rakas poikani, johon minä olen mielistynyt; kuulkaa häntä” (Matt. 17: 5). Kun minä olen Kristuksessa, sanat kuuluvat myös minulle. Tämä tieto on syvintä laatua olevaa tietoa: se opettaa meitä rakastamaan itseämme niin kuin Jumalakin meitä rakastaa Kristuksessa. Se antaa meille kyvyn rakastaa muita ihmisiä. Kysymyksessä on heijastusliike, *reflection*, niin kuin anglosaksisessa maailmassa sanotaan.

Jumala ei ole koskaan vaatinut ihmiseltä mitään sellaista, millä hän ei ole tätä varustanut. Hän synnyttää rakkauden, rakastamalla ensin. Sen jälkeen se tapahtuu meissä. Juuri Jumalan Sanasta saatava tieto, saarna Kristuksesta, oppi hänestä saa aikaan tämänkaltaisen pyhittävän muutoksen. Se ei siis ole missään määrin meidän työtämme.

Jeesuksen veri

Toinen väline, jolla Jumala pyhittää meitä, on *Jeesuksen veri*.

Sentähden myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellensä kansan, kärsi portin ulkopuolella. (Hepr. 13: 12)

Kuten aikaisemmin on jo mainittu, olemme saaneet syntyperäisen pyhyiden synnyttyämme evankeliumin Sanan kautta Jumalan perheeseen. Matkan varrella tarvitsemme pyhitystä. Se liittyy seuraavaan raamatunkohtaan:

Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. (1. Joh. 1: 9)

Samassa luvussa mainitaan jo aikaisemmin:

- - ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. (1 Joh. 1: 7, jakeen loppuosa)

Kuitenkaan Sana ei aina saa meissä aikaan sellaista vanhurskauden hedelmää, että meillä olisi niin rakkaudelliset suhteet kaikkiin ihmisiin. Uskova ihminen hän saattaa suuttua, jopa rähistä. Tästä on seurauksena, että tämän vanhurskaan Jumalan lapsen omatunto haavoittuu, koska hänen käytöksensä ei ole sopusoinnussa hänen korkean syntyperänsä kanssa. Ei hän ilkeänä ja riitelevänä ole lakannut olemasta Jumalan lapsi, mutta hän on joutunut sellaiseen tilaan, että hänen omatuntonsa syyttää häntä. Silloin ei auta muu kuin tunnustaa syntinsä.

1. Johanneksen kirjeen ihanan lupauksen mukaan syntinsä tunnustavalle Jumalan Pojan veri tulee avuksi ja pyyhkii hänen omatuntonsa puhtaaksi. Sovintoveressä on pyhittävä ja puhdistava voima. Se on tarkoitettu nimenomaan uskoville. Sen vuoksi seurakunnissa on käytössä *rippi*. Se tarkoittaa, että keskustellaan jonkun rippi-isän tai -äidin kanssa ja tunnustetaan synnit. Tämä voi tarvittaessa julistaa uskovalle lestadiolaiseen tapaan synnit anteeksi ”Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä”. Veri on pyhityksen väline, jolla on käytännöllinen arvo. Tätä tietä tulee käyttää.

Loppujen lopuksi aina ei riitä, että ihmiseltä pyytää anteeksi, vaikka se on hyvä ja totuttu tapa. Jumalan edessä omatunto tyyntyy vain jouduttuaan tekemisiin Kristuksen veren kanssa. Iankaikkista elämää ei peritä syntejä tunnustamalla. Iankaikkinen elämä on armolahja uskon kautta Jeesuksen vereen.

Uskoontullessaan ihminen saa koko menneisyytensä anteeksi. Jos hänen omatuntonsa joutuu ristiriitaan sen tosiasian kanssa, että hän kuninkaallisen perheen jäsenenä on käyttäytynyt kuin katupoika, on syytä ripittäytyä, tunnustaa syntinsä. Muutoin asia kalvaa ja tekee uskonvaelluksen hitaaksi. Miksi

kantaa turhaan taakkoja, kun on tarjolla tällainen selvästi viitoitettu tie, veren tie?

Jumalan Henki

Kolmas pyhityksen väline on *Jumalan Henki*. Sen avulla uskova voi säilyä voitajana. Apostoli Pietari puhuu siitä:

- - ja jotka [valitut muukalaiset] Isän Jumalan edeltätietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen kautta valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellensä vihmottaviksi. Lisääntyköön teille armo ja rauha. (1. Piet. 1: 2)

Jumalan Henki pyhittää meitä siten, että jos se hallitsee meitä, emme täytä lihan himoa. Juuri tästä syystä kaikessa muuttumisessa Pyhän Hengen todellisuus, sen vastaanottaminen ja Hengessä eläminen on kenties kaikkein tärkein. Jos Jumalan Henki meitä pyhittää, silloin toteutuu Galatalaiskirjeen sana:

Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä. (Gal. 5: 16)

Jumalan henki on ainoa valtatekijä, joka pitää vanhan Aadamin kurissa. Ihmisen tahto ei riitä, vaikka se olisi täynnä miten hurskaita toivomuksia tahansa. Tarvitaan voimaa. Sen tähden pyhityksen välineistä Henki on se, jota me Hengellä täytyneet helluntailaiset rakastamme. Emme toki saaneet Henkeä vain kielillä puhuaksemme, vaikka se rakentaakin ihmistä. Saimme Pyhän Hengen siksi, että se hallitsisi meitä ja että me Hengen hallinnan alaisina olisimme hänen todistajiaan ilman sanojakin ja hänen armoittaminaan myös puhuessamme, sillä vaikutusalalla, jonka hän meille antaa.

On kaksi eri asiaa elää hengessä silloin, kun osallistut uskovien tapaamisiin ja koet Jumalan perheväen yhteyttä. Vielä parempaa on, että kun menet kotiin, vaellat hengessä sielläkin. On hankalaa, jos uskovien seurassa puhuu toisenlaista kieltä kuin kotona perheen parissa. Siitä syystä Jumalan Henki tarjoaa meille pyhittävän voimansa, niin että voimme elää kristittyinä, ei ainoastaan helluntaikirkossa vaan myös helluntaikodissa. Se on Jumalan tarkoitus.

Me emme voi voittaa lihan himoa ilman Hengen voimaa. Meitä kehoitetaan: ”Hengellä kuolettakaa lihan teot, niin te saatte elää.” Meille, jotka uskomme

Pyhään Henkeen, tämä on kallisarvoinen oppi. Jumala tekee tätä työtään näillä kolmella välineellä: Sanalla, verellä ja Hengellä.

Kuritus

Sanan, veren ja Hengen lisäksi Jumalalla on vielä neljäs pyhityksen väline, *kuritus*. Kaikki eivät hyväksy sitä ollenkaan. Tosiasia on, ettei kenestäkään tunnu mukavalta, kun elämässä on sellainen vaihe meneillään. Kuitenkin Jumala käyttää kuritusta suvereenisti jopa sinuunkin, joka katsot, ettei se sinulle kuulu. Hän kurittaa samalla tavalla myös meitä, jotka koemme olevamme kurituksen tarpeessa. Heprealaiskirje puhuu tästä:

- - ja te olette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: ”Poikani, älä pidä halpana Herran kuritusta, äläkä menetä toivoasi, kun hän sinua nuhtelee; sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka hän ottaa huomaansa.” Kuritukseksenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita? Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osallisiksi tulleet, silloinhan te olette äpäriä ettekä lapsia. Ja vielä: meillä oli ruumiilliset isämme kurittajina, ja heitä me kavahdimme; emmekö paljoa enemmän olisi alamaiset henkien Isälle, että eläisimme? Sillä nuo kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, oman ymmärryksensä mukaan, mutta tämä kurittaa meitä tosi parhaaksemme, että me pääsisimme osallisiksi hänen pyhydestään... (Hepr. 12: 5–10)

Kirjoittaja sanoo, että kuritus tulee kaikkien osaksi, mutta Jumalalla on asiassa hyvä tarkoitus. Usein kuristus ilmenee haasteellisten ihmisten kautta, olivat he sitten jumalattomia pakanoita tai lihallisuuden vallassa olevia uskovia. Viimeksi mainitut ovat hankalampia, sillä kukaan ei oikein pidä siitä, että oman talon väki suomii. Jumalan seurakunnassa meitä kuitenkin hiotaan: saamme osaksemme väärinymmärrystä ja koemme monenlaista vaikeutta. Kaiken tarkoitus on meidän luontemme hiominen.

Jumala pyhittää meitä vaikeuksien ja kurituksen kautta. Ei hän tee sitä vain muutamia päiviä varten, ei ensinkään sitä varten, että hänen kirkkautensa loistaisi tässä maailmanajassa. Hän kouluttaa verellä ostettua kansaansa iäisen maailman palvelustehtäviä varten. Mitä on sen rinnalla yksi neljä–viisikymmentä vuotta! Kärsi vain meneillään oleva kurssi! Ehkä sanot, ettei sinun pitäi-

si, kun sinulla ei ole niin suuria tehtäviä. Mistä sen tiedät? Et ole nähnyt ajan verhon toiselle puolelle. Täällä ajassa vietettävä aika on lyhyt hetki: muutamia vuosia tuskan alhoissa ja kyynelten maassa. Rannan toisella puolella odottavat iäiset tehtävät Jumalan seurassa, joka vieläkin on Luoja. Hän luo uutta ja ottaa meidät mukaan suureen luovaan seikkailuunsa.

Heprealaiskirje jatkaa:

...Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeinpäin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän niille, jotka sen kautta ovat harjoitetut. (Hepr. 12: 11)

Kurituksen aikana ei tunnu hyvältä, mutta jälki on selkeää. Ylistämme Herraa siitä, että hän sen tekee. Hän on päättänyt saattaa kirkkautensa ja pyhyytensä esiin saviastioissa. Sen tähden hän lähetti Sanansa, sen tähden sovintoveri on voimassa, sen tähden on Pyhä Henki. Kiitämme Herraa siitä, että hän matkalla kurittaa meitä, että pääsisimme osallisiksi hänen pyhydestään. Ylistettävä, ihmeellinen on Jumala, joka tekee kaikki meidän parhaaksemme.

3 KRISTUS MEIDÄN KAUTTAMME

Olemme käsitelleet Kristuksen työtä meidän puolestamme ja meissä. Seuraavaksi vuorossa on kolmas oppi: Mitä Kristus tekee ja haluaa tehdä meidän kauttamme?

Miten Jumala vaikuttaa meidän kauttamme? Apostoli Paavali kirjoittaa Kolossalaiskirjeessä:

Sitä varten minä vaivaa näenkin, *taistellen hänen vaikutuksensa mukaan*, joka minussa voimallisesti vaikuttaa. (Kol. 1: 29, kursivointi lisätty)

Tässä on selitys kaikkeen siihen intoon, valtavaan työmäärään ja aikaansaannoksiin, mikä apostolin elämässä oli niin ilmeistä. Se oli hänen toimintalinjansa. Hän näki vaivaa ja taisteli sen Jumalan vaikutuksen mukaan, joka hänessä voimallisesti vaikuttaa. Me tavalliset ihmiset emme tietenkään kuulu apostolin kanssa samaan kategoriaan. Hän oli monessa suhteessa ainutkertainen tapaus. Hänestä voidaan todella sanoa, että Jumala vaikuttaa hänessä.

Mutta meissäkin Herra vaikuttaa; hän vaikuttaa kaikissa uskoontulleissa. Toisissa hän vaikuttaa voimallisemmin ja toisissa heikommin. Loppujen lopuksi emme ole erityisen päteviä arvioimaan, missä ilmenee hänen voimallinen vaikutuksensa, missä taas vähäisempi. Me vain tiedämme, että hän vaikuttaa kaikkien uudestisyntyneiden ihmisten kautta. Tietenkin ihmisen täytyy ensin antautua tähän asiaan, armon haltuun ja Jumalan Hengen johdatukseen, mutta mitään muuta hän ei kaikeksi voi tehdä.

Herra ei kuitenkaan vaikuta ilman sinun lupaasi. Jos itse kovin touhuilet tämän asian kanssa, se osoittaa, ettet oikein luota hänen vaikutusmahdollisuksiinsa, koska sinulla on niin kova into itse vaikuttaa. Asia on pohtimisen arvoinen.

Se että Kristus vaikuttaa, tuo elämäämme valtavan turvallisuudentunteen. Se eliminoi kokonaan uskovan tarpeen pyrkiä itse vaikuttamaan. Juuri se on yksi suurimpia vaikeuksia meidän uskonelämässämme.

Myös Efesolaiskirje käsittelee tätä oppia:

Hänessä [Kristuksessa] me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, *joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan*. (Ef. 1: 11, kursivointi lisätty)

Tämä selväpiirteinen määritelmä on suuri ilmoitus. Se tarkoittaa, etten minä voi ensinkään määrätä hänen tahtoaan enkä myöskään hänen vaikutustaan. Kaikki aito, jumalallinen toiminta on Herran itsensä vaikuttamaa siinä järjestyksessä, kun hän on päättänyt.

Herralla on meitä jokaista varten oma iäinen suunnitelmansa. Meidän suurimpia vaikeuksiamme on, ettemme näe. Toki tiedämme suunnitelman olemassaolosta, mutta emme tiedä sen tavoitetta meidän elämässämme. Toisin sanoen emme tiedä, mitä hän on tarkoittanut meistä tulevan iäisessä valtakunnassa. Juuri meidän pimeytemme aiheuttaa sen, että olemme usein ristiriidassa Jumalan toiminnan kanssa. Emme haluaisi, että hän toimisi meidän kanssamme niin kuin hän on toiminut.

Siksi Efesolaiskirjeen ilmoitus vapauttaa minut suunnittelemasta, järjestelemästä ja jälkeenpäin arvioimasta, oliko tämä kuitenkin sellainen suunnitelma, johon hän mielistyy. Jos hän kerran itse hoitaa tämän asian, minun osanani on uskossa antautua hänen käsiinsä, tuntuu mille tuntuu. Vaikka tämä ei varsinaisesti kuuluisikaan Jumalan Hengen suoranaiseen toimintaan ja vaikutukseen minun kauttani, esimerkiksi evankelioinnissa ja yleisessä seurakuntatyössä, sillä on kuitenkin erittäin suuri vaikutus toiminnan tehokkuuteen nähden.

Myöhemmin Efesolaiskirjeessä apostoli vielä täsmentää näkökantaansa Jumalan vaikutuksesta ja siitä, mitä hän on Jumalalta saanut:

- - jonka [evankeliumin] palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänen voimansa vaikutuksesta. Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta - -. (Ef. 3: 7–8)

Merkille pantavaa on tämän fariseuksen, Gamalielin luona opiskelleen miehen ja kreikkalaisen filosofian tuntijan lausunto. Hän on tullut palvelijaksi Jumalan armon lahjan kautta, joka hänelle on annettu Jumalan voiman vaikutuksesta. Hän ei puhu mitään opinnoistaan; hän ei rakenna mitään sen varaan, mitä hän on, vaan toteaa sen olevan Jumalan armon lahja. Sen kautta hän on saanut kaiken.

Tämän lahjan apostoli sai Jumalan voiman, Pyhän Hengen vaikutuksesta. Tässä valossa hän näki asian oikein: hänelle, pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo. Hänen teologiassaan ihminen jätettiin sivuun. Siinä osoitettiin, että vaikka ihminen on kanava, niin armo, toiminta ja vaikutus ovat Jumalasta. Kaikki on pelkkää armoa eikä ihmisellä ole muuta osuutta kuin antautua Jumalan Hengen työn alaisuuteen ja suostua siihen, että Jumala saa vaikuttaa. Valitettavasti usein meidän kaikki hyvät ja jalot pyrkimyksemme estävät hänen parasta toimintaansa.

Jumalalla on rajattomat mahdollisuudet nimenomaan näillä linjoilla, jotka tulevat selkeästi esille apostolin kirjoituksissa. Myöhemmin samassa Efesolaiskirjeen luvussa puhutaan Jumalan vaikutusmahdollisuuksista:

Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, *sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa*, hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Amen. (Ef. 3: 20–21, kursivointi lisätty)

Mielestäni kysymyksessä on huippulukema tässä uudessa Hengen ulottuvuudessa, jossa Jumalan Henki vaikuttaa meidän kauttamme. Se ei ole vaikutusta, jota ihminen voisi älyllisesti hallita; ei edes sellaista vaikutusta, jota hän olisi rukouksissa etukäteen pyytänyt. Se on vaikutusta, joka on monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä ihmiset voivat anoa ja ymmärtää. Se johtuu siitä Jumalan voimasta ja sen määrästä, joka meissä vaikuttaa. Tämä voima ei vaikuta meissä ensinkään siitä syystä, mitä me olemme vaan mitä Kristus on.

Joku saattaa nyt sanoa, että hän on sellainen ihminen, ettei Jumala voi vaikuttaa hänen kauttansa. Me kaikki olemme sellaisia. Jumala voi vaikuttaa meidän kauttamme vain yhdellä tavalla: vanhurskauttamalla meidät uskon kautta Kristuksen vereen. Hän tekee meidät Kristuksen sovintotyön tähden ja hänen ansiostaan sellaisiksi, joiden kautta hän voi vaikuttaa.

Ei siis koskaan pidä ajatella, miten hyvin ihminen on onnistunut tai miten surkeasti epäonnistunut. Näiden asioiden kanssa on turha pelata! Jumalan vaikutus ei perustu sinun hyvyteesi eikä sitä voi estää sinun heikkoutesi tai pahuutesi. Se on Jumalan armon lahja sen tähden, että hän näkee sinut erittäin kalliina ja arvokkaana Kristuksessa, hänen vanhurskautettuna lapsenaan. Siitä syystä meille on avautunut uusi ulottuvuus, jossa Jumalan Henki vaikuttaa ”monin verroin enemmän”.

Maailma on täynnä vaikuttajajaksilöitä eikä uskonnollinen maailma tee poikkeusta. Mutta iankaikkisia tuloksia, joilla on arvoa vielä ajan rajan tuolla puolella, eivät voi saada aikaan tämän ajan vaikuttajajaksilöt, eivät uskosta osattomat enempää kuin uskovatkaan. Niitä saa aikaan vain tämä voima, Pyhä Henki. On tietenkin selvää, että kun tämä vaikutus tapahtuu meidän kauttamme, siitä tulee kunnia yksin Jumalalle.

Herra käyttää meitä ihmisiä kanavinaan. Jos hän on käyttäjä ja toimija, silloin kunnia kuuluu hänelle seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa sukupolvesta sukupolveen. Ihmiskerskaus on kokonaan suljettu sivuun. Nimenomaan Pyhän Hengen toiminta Uudessa testamentissa esitettynä ja myös käytännössä koettuna on sellaista toimintaa, ettei ihminen saa siitä kunniaa.

Ihmiset antavat kunniaa toinen toisilleen, ja hyvä niin; siinähan pitäisi oikeastaan kilpaillakin keskenään. Se kuuluu ajan kuvioihin ja kohteliaisuuteen. Mutta jos on kysymys iankaikkisuuteen vaikuttavasta hyödystä, sen saa aikaan Pyhä Henki ja kunnia siitä tulee Kristukselle. Tietenkin siinä on myös keskinäistä arvonantoa ja kunnioitusta. Mutta joka ymmärtää, että tämä on Hengen työtä, ei halua enää sen jälkeen puhua, että hänellä olisi ollut asiassa jotain vaikutusta. Toisaalta se, joka luulee tässä asiassa vielä joku olevansa, on hakoiteilla, koska Herra ei silloin voi olla erityisesti mitään.

Jokaisella uskovalla on oma vaikutusalaansa

Jumala vaikuttaa meidän kauttamme. Apostoli kirjoittaa:

- - joka [Jumala] myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi. (2. Kor. 3: 6)

Jumala antaa jokaiselle omalleen kyvyn suoriutua hänen tarkoittamastaan palvelustehtävästä. Hän on antanut tietyn uskonmäärän ja armoituksen sen hoitamiseen. Yhdenkään uskovan ei tarvitse tuskailla sen tähden, ettei hänestä ole mihinkään. Jokaisesta Jumalan lapsesta on johonkin. Toinen asia on, tyytyykö hän siihen palvelustehtävään, jonka Jumala on hänelle tarkoittanut.

Jumalan antamat tehtävät eivät myöskään ole koskaan ristiriidassa Raamatun selvän ilmoituksen kanssa. Vaikeuksia syntyy juuri siksi, että uskovat haluaisivat olla enemmän kuin Jumala on tarkoittanut heidän olevan.

Toisaalta on uskovia, jotka syystä tai toisesta ovat mitätöineet itsensä kokonaan. He ovat niin sanotussa väärässä nöyryydessä sanoessaan, ettei heistä ole mihinkään. Heillä on niin heikko itsetunto ja mahdollisesti vielä sairaaloinen mielen maailma, että he ovat kuin halvaantuneet eivätkä tee sitä vähääkään, mikä pitäisi.

Mielestäni molemmat ääripäät ovat yhtä vaarallisia. Niiden keskellä kulkee terve tie, josta apostoli Paavali kirjoittaa:

Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen - -. (1. Kor. 15: 10)

Apostolin sanoissa ei ole mitään mahtailua, mutta ei myöskään nöyristelyä. Tämänkaltaiseen tietoon ja selkeyteen Jumalan Henki tahtoo johdattaa jokaisen omansa. Silloin uskovan tehtävässä – on se sitten esirukouspalvelu, joka on koko maailman evankelioinnin perustehtävä, uhraus, kotilähetystyö, evankelistan tehtävä tai mikä tahansa seurakunnan vanhimman tai saarnaajan tehtävä.

vä – on sellainen tunne, jota ei koeta milloinkaan muulloin kuin silloin, kun eletään Jumalan tahdon mukaisesti. Uskovan ei tarvitse repiä itsestään jotakin sellaista, mitä hänessä ei ole; ei myöskään sanoa, ettei hänestä ole mihinkään. Jokainen saa edistyä omalla erityisalueellaan.

Me taas emme rupea kerskaamaan yli määrän, vaan ainoastaan sen määrätyn vaikutusalan mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi, ulottuaksemme teihinkin asti. (2. Kor. 10: 13)

Apostoli kirjoittaa, ettei hän kerskaa toisten vaikutusalasta, vaan siitä, jonka Jumala on hänelle antanut. Tämä on meidän kauttamme tapahtuvan jumalallisen toiminnan yksi kaikkein tärkein asia. Meille jokaiselle on ikään kuin mitattu tietty vaikutusala. Ehkä perintötekijät, geenit, ovat paljolti määränneet sen vaikutusalan, millä ihminen elinaikanaan voi vaikuttaa. Jumalan Henki sitten organisoi ja voitelee meissä olevat voimavarat ja lisää niihin Hengen lahjoja.

Mutta jos ihminen tulee tietoiseksi omasta vaikutusalastaan, niin hänellä on valtaisa tunne, ettei hän ole yksin, vaan hänen takanaan on *toinen*, joka vastaa työstä, kustannuksia myöten. Heti kun hän menee Jumalan meille hänelle antaman vaikutusalan yli, hän saa toimia omin voimin. Jumala vastaa toiminnasta vain sillä vaikutusalalla, jonka hän on ihmiselle antanut.

Olen nähnyt paljon ihmisiä, jotka ovat toimineet tämän rajan ulkopuolella. Matkan varrella heidän mielettömyytensä on yleensä tullut ilmeiseksi, sillä he pyrkivät haalimaan itselleen sellaisia tehtäviä, jotka eivät heille kuulu. Tarvi-taan jumalallista viisautta.

Vaikka siis ylösnoussut Kristus Henkensä kautta vaikuttaa meissä – armoittaa meitä, antaa armolahjoja ja henkilahjoja, jotka ovat kaksi eri käsitettä, toinen suppeampi ja toinen laajempi käsite, sittenkään ei ole niin itsestään selvää, että ihminen ilman hiljentymistä voisi päästä ymmärtämään sen vaikutusalan, jonka Jumala on hänelle tarkoittanut. Se kyllä selviää, jos uskovalla on nöyryyttä tyytyä meidän tavallisten ihmisten yleensä vaatimattomiin tehtäviin.

Toki on myös poikkeuksellisia historian merkkihenkilöitä, joilla on muita suurempi rooli täällä ihmisten maailmassa. Tavallisilla ihmisillä on kuitenkin vain pieni vaikutusala, vaikka ihminen parhaina päivinään saattaa luulla muutaikin. Vuosien varrella hän selkeytyy ymmärtämään, että olipa vauhti millainen tahansa, hänelle ei lopulta ole jäänyt paljon lääniä hoidettavaksi. Parasta on se, että saa olla asiassa mukana.

Mielestäni on hienoa, että saamme olla osallisina sellaisessa yhtiössä, joka ei koskaan tee vararikkoa. Kun aikanaan tehdään viimeinen suuri selvitys, ainoa yhtiö, joka jää jäljelle, on Jumalan seurakunta: ei ainoastaan seurakuntana, vaan hallitsijasukuna, iankaikkisen valtakunnan kuninkaan puolisona ja hallitsijana, uuden maailman uusissa tehtävissä.

Pyhän Hengen vuodatus, Hengen sade

Kun Jumala toimii meidän kauttamme, kysymyksessä on *voimavaikutus*. Tästä vaikutuksesta apostoli Paavali toteaa:

- - ja voimavaikutukset ovat moninaiset, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama. (1. Kor. 12: 6)

Kuitenkin pitää muistaa, että voimavaikutus on kovin erityyppinen eri aikoina ja eri ihmisten elämässä. Ajatellaan vaikka kevään puhkeamista talven jälkeen. Luonnon herääminen on erittäin hiljainen tapahtuma, mutta sen tulokset ovat sitäkin juhlavammat. Kun luonto alkaa kukoistaa, lehdet puhkeavat puihin, kukat avautuvat ja myöhemmin kypsyvät hedelmät, ne eivät pidä mitään ääntä. Se on äänetön, elämää luova voimavaikutus. Ajattelen, että Jumalan voiman vaikutus on ennen kaikkea pyhityksen hedelmää. Jeesus sanoi:

Siinä minun Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsikseni. (Joh. 15: 8)

Hedelmän kantamisessa ilmenevä voimavaikutus on luonteeltaan äänetön. Ihminen yleensä kantaa rakkauden hedelmää. Myös rakkaudenpalvelus on äänetöntä. Sen vaikutus on jatkuvan hengellisen kevään ihmettä. Pidän sitä meidänkin päivinämmi ylivoimaisesti tärkeimpänä evankelioimisen välineenä. Juuri se tekee Kristuksen seuraajista niitä eläviä kirjeitä, joihin jo aikaisemmin viittasin.

On myös toisenlainen voimavaikutus, joka ilmenee Hengen vuodatuksen yhteydessä. Apostoli Jaakob kirjoittaa:

Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen. (Jaak. 5: 7)

Hengen sateen tulo muistuttaa luonnollista sadetta: siinä voi aistia sateen ropinan. Kuullessani uskovien puhuvan kielillä mieleeni tulee vesipisaroiden ropina ja tippuminen peltikatolta. Vaikutus on samankaltainen. On kiinnostavaa

Hengen aikaa, kun Jumalan Henki vaikuttaa ja antaa meille kyvyn viedä evankeliumia hukkuville sieluille. Jeesus lupasi, että kun Pyhä Henki tulee meihin, me saamme voiman ja olemme hänen todistajiaan Jerusalemissa, Juudeasta ja Samariasta alkaen aina maan ääriin saakka.

Tällainen merkki, sateen ropina, on vallan erikoislaatuinen ilmiö. Se saattaa olla aivan hiljainen, niin kuin vihma vihannalle, miltei äänetön ja arvokas tapahtuma. Mutta se voi ilmetä myös rajulla tavalla, niin kuin minun elämässäni seppä Laaksosen mökissä Jaalan pitäjän Kimolan kylässä 20. päivänä maaliskuuta vuonna 1949.

Niin kuin alussa oli jo esillä, tulin uskoon vuotta aikaisemmin kotonani työpöytäni ääressä istuessani. Samassa yhteydessä sain lähetyskutsun. Jumalan Henki sanoi minulle: ”Sinä lähdet Afrikkaan julistamaan evankeliumia.” Mutta myöhemmin Raamattua lukiessani ymmärsin, ettei lähetyskentälle niin vain lähdetä: ensin pitää täyttyä Pyhällä Hengellä. Siitä tuli minulle este. Pohdin asiaa vuoden ja kolme kuukautta. Ajattelin jo, ettei Pyhän Hengen kokemus taida minulle tullakaan, joten Afrikkaan jää menemättä.

Sinä sunnuntaina seppä Laaksosen kamarissa olin pitänyt kolme puhetta. Jo siihen aikaan minulla oli tapana puhua useampia kertoja viikossa, koska olin ollut puhuja jo ennen uskoontuloani. Aikaisemmin olin puhunut politiikasta – uudestisyntytyäni puhuin taivaan politiikasta. Illalla olin tyhjä kuin tynnyri: minulla ei totisesti ollut mitään. Olin lopen uupunut. Seuraavana aamuna piti mennä töihin, ja edessä oli pitkä linja-automatka. Toivoin jo hartaasti pääseväni majapaikan yläkertaan nukkumaan. Mutta paikalla oli viisi uskovaa, joilla oli harras toivomus rukoilla vierailevan saarnaajan kanssa. Kun uskovat kävivät polvilleen rukoilemaan, en kehdannut kiivetä yläkertaan, vaan polvistuin heidän kanssaan muodon vuoksi, pakosta.

Silloin se laukesi. Kaikki tapahtui yhtäkkiä, niin kuin joku olisi seisonut vieressäni. Minun henkeni maailmaan alkoi tulla sateen ropinaa. Se oli kuin mahtava vuo: jotain keltaista, kirkasta lankesi ylleni kantapäihin asti. Tajusin, että edessäni seisoo Kristus, joka kastaa minut Pyhällä Hengellä. Yhtäkkiä huomasin, ikään kuin Hengen silmin, miten eteeni ilmestyi valtaisa kansanjoukko. Saarnaan sille vieraalla kielellä Kristuksesta, joka täyttää Pyhällä Hengellä. Se oli minun helluntaini.

Se oli vähän rajumpaaakin sateentuloa, sillä odotettuani jo pitkään Hengen kastetta minä täytyin riemulla. Kun olin tuolin edessä polvillani, aloin nyrkeillä hakata pöydän vieressä olevaa toista tuolia. Silloin talon emäntä riensi hätiin ja pelasti pöydällä olevan öljylampun. Hän kai pelkäsi, että siinä rytäkässä kaa-

tuvat pöydät ja lamput. Tämänkaltaiset reaktiot johtuvat tietysti ihmisen sie- lunmaailmasta. Minun sisimpäni oli rikkirevitty politiikassa ja huvielämässä. Olin uskoontullut mies, joka oli saanut syntinsä anteeksi, mutta olin kaukana sisäisestä terveydestä.

Edellä myös mainitsin, että löysin Afrikassa mielenterveyteen johtavan tien. Olin silloin melkein uskonelämäni alkuvaiheessa, vaikka taklasinkin seitse- män–kahdeksan vuotta. Nyt katsoen se on lyhyt aika, kun on näin suurista asioista kysymys. Tuskin olisin sitä sielläkään löytänyt, ellei eräs viisas nuori mies, jonka kastoin Vihnusjärven ranta-alueella Nokialla 1950-luvun alussa, olisi antanut minulle lahjaksi norjalaisen professori Harald Schjelderupin kirjan *Neuroosit ja neuroottinen luonne*. Mahtoiko lahjoittajalla olla niin tarkka näkö, että hän ymmärsi minun sitä tarvitsevan? Kirja pani minut tutkimaan niitä asioita, jois- ta olen viime aikoina paljon opettanut.

Hengen sade, jossa puhutaan vierailta kielillä, on Jumalan yliluonnollinen merkki. Se vaikuttaa vain asianomaiseen henkilöön, koska kielilläpuhuja ra- kentaa itseään. Vaikka se ei ole varsinaisesti seurakunnan rakennukseksi tar- koitettu lahja, se saattaa myös kääntyä sellaiseksi. Meillä Lahdessa tapahtui tällainen ihme.

Pastori Martti Kallionpää Seinäjoelta tuli vuonna 1977 Lahteen saarna- jaksi. Siihen aikaan hänet tunnettiin tulisieluisena Lapuan herätyksen miehe- nä. Olin pyytänyt häntä Jumalan yliluonnollisesta johdatuksesta saarnaajaksi, vaikka en ollut kuullut hänen koskaan pitävän yhtään puhetta. Minulla oli sii- hen valtuudet, sillä Lahden helluntaiseurakunnan vanhimmsto oli ilmoittanut minulle Afrikkaan, että kun tulen johtajaksi, saan itse valita työtoverini.

Lahden helluntaiseurakunnassa vanhimmiston kokoukset ovat mitä vähim- mässä määrin virallisia – oikeastaan ne ovat suurelta osalta ryhmäterapiaa. Hoi- damme siellä toinen toisiamme ja asiat siinä sivussa. Sen päivän kokouksessa – vuoden 1978 keväällä – minulla oli valtavan miellyttävä tunne. Tunsin sy- dämässäni, että nämä veljet olivat hyvässä veljesyhteydessä, ja iloitsin siitä, että minäkin sain olla siinä mukana. Kun lopetimme kolmen tunnin keskustelun, ehdotin: ”Pidetään tässä toisiamme käsistä kiinni ja kiitetään Herraa.” Martti istui pitkän pöydän toisessa päässä. Kun otimme toisiamme käsistä kiinni, hän alkoi puhua täydellisen kauniilla swahilin kielellä, jota hän ei osaa sanaakaan: ”Nämä kaikki rakastavat toisiaan.” Jumalan Henki todisti tämän kieltä taita- mattoman miehen kautta, että se, mitä tunsin, oli totta.

Kun Jumalan Henki alkaa vaikuttaa meissä ja meidän kauttamme, astutaan yliluonnolliseen maailmaan. Se on Kristuksen Hengen vaikutusta meissä ja

meidän kauttamme. Joskus tämänkaltainen Hengen sade voi saavuttaa aika rajuja muotoja, niin kuin ensimmäisenä helluntaipäivänä. Se oli vallan mahtava kokemus, niin kuin Apostolien tekojen 2. luvussa kerrotaan.

Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla. Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää, ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat. Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliiä, jotka jakaantuivat ja asettuivat heidän itsekunkin päälle. Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaksi antoi. (Apt. 2: 1–4)

Niin kauan kuin minä olen ollut uskossa, ihmisiä on kaatuillut tämän tuulen vaikutuksesta. Se ei ole mikään uusi Lapuan herätyksen mukana tullut ilmiö. Jumalan henki voi nimittäin vaikuttaa merkillistä tuulispään ja myrskyn lailla kulkevaa voimaa. Joskus Jumalan Henki saattaa vaikuttaa yllättäen. Yleensä siinä on ihminen, jonka kautta Henki vaikuttaa.

Muutama vuosi sitten olimme Alice-vaimoni kanssa Keniassa. Olimme kokouksissa Kutus-nimisellä paikkakunnalla lähellä Embun kaupunkia suuren Kenian vuoren juurella. Sinne oli pystytetty noin kolmensadan hengen telta, joka oli niin tupaten täynnä ihmisiä, että kaikki sivukankaat piti irrottaa. Silti kaikki kuulijat eivät mahtuneet sisäpuolelle, toinen puoli seisojia ulkopuolella. Tilaisuudessa julistettiin evankeliumia, ja lopuksi tuon pienen seurakunnan saarnaaja kehotti esirukousta haluavia tulemaan esille. Pian kuulijoita oli polvillaan puoli teltallista, niin kuin etelän leveysasteilla saattaa käydä. Se ei riipu puhujista; ihmiset vain haluavat saada osakseen siunauksia ja esirukousta.

Silloin oli mahdotonta siunata ihmisiä yksitellen. Korun raamattukoulun johtaja Samuel Murehti lähti rukouksen aikana kulkemaan kumarassa. Hän sijoitti askeleensa aina polvillaan olevien ihmisten väliin ja siunasi käsillään jokaista erikseen. He kaatuivat sen jälkeen yksitellen aivan niin kuin lumiaura olisi ajanut tien. Koko joukko meni pitkäkseen kuin sardiinit purkkiin. Se oli merkillinen näky. Minä en ole aikaisemmin nähnyt sentyyppistä Jumalan Hengen vaikutusta. Kukaan läsnäolija ei olisi osannut aavistaa, miten Herra tilanteessa toimi. Meille se oli merkki Jumalan Hengen ihmeellisen tuulen puhaltamisesta.

Me elämme nyt Pyhän Hengen aikaa. Minusta on hienoa, että tällainen vaikutus ilmenee tai sitten ei ilmene; sitä ei tarvitse tehdä. Tehdyssä on aina tehdyn maku, aidossa aidon tuntu. Mutta Jumala vaikuttaa – ”tulkoon sitten

hiljaa tai myrskyn lailla” hengellisen laulun sanoja lainatakseni. Tämän päivän lähetystyön suurin tarve on Hengen täyteys ja Hengen voima. Työ menee eteenpäin Pyhässä Hengessä meidän kauttamme. On turvallista, ettei meidän tarvitse yrittää olla jotakin muuta mitä olemme. Jokainen saa olla se mikä on ja luottaa siihen, että Herra hoitaa asiat. Näin eteemme avautuu Jumalan ihmeiden maailma.

Efesolaiskirjeessä kerrotaan, millä tavalla Kristuksen voima vaikuttaa meidän kauttamme.

Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa, hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! (Ef. 3: 20–21)

Paavali sanoo selvästi, että meissä – hän ei sano, että hänessä – toisin sanoen koko seurakunnassa, kaikissa Efeson pyhissä ja kaikkialla olevissa pyhissä – vaikuttaa sama voima. Pyhän Hengen voima vaikuttaa enemmän kuin ihmiset osaavat tai edes ymmärtävät anoa. Mitä se on sinun kauttasi vaikuttanut ja vaikuttaa, sen saat tietää vasta taivaassa. Se vaikuttaa kuitenkin enemmän mitä itse ymmärrät tai anot.

Meillä ihmisillä olisi erinomainen into ja halu luetteloida Herran vaikutusta palvelustyömme kautta. Jumala on kuitenkin viisautessaan säätänyt niin, että me tiedämme kaikesta vain hitusen. Suurin osa jää pimentoon. Se on meidän onneksemme: paisuneita uskovia olisi silloin vielä enemmän kuin nyt. Ihminen ei kestäisi, jos Jumala aina ilmoittaisi olevansa mukana. Kuitenkin Jumalan voima vaikuttaa yli odotustemme ihmeellisellä ja valtavalla, joskus jopa ällistytävällä tavalla.

Kaikilla on näistä asioista kokemuksia. Toisaalta voi ehkä olla parempi, ettemme niistä kovin paljon puhu. Jeesuskin sanoi kerran jollekin ihmiselle, jolle hän oli tehnyt suuren ihmeen, ettei tämä puhuisi asiasta mitään. Hän sanoi sen ilmeisesti siitä syystä, että jos parantunut olisi siitä puhunut, hän olisi alkanut kerskata olevansa jonkinlainen erityistapaus. Toki Jeesus puheet kestää, mutta me emme kestä. Toisinaan Herra taas kehotti parantunutta kertomaan. Näissä asioissa tarvitaan selkeää Jumalan Hengen johdatusta.

Pyhän Hengen vaikutuksesta koettuja ihmeitä

Kun ajattelemme Hengen vaikutuksesta tapahtuvia ihmeitä, niillä on oma erityinen merkityksensä evankelioimistyössä, siinä tehtävässä, jota Jeesus toteuttaa meidän kauttamme.

Johanneksen evankeliumissa kerrotaan Nikodemoksesta näin:

Hän tuli Jeesuksen tykö yöllä ja sanoi hänelle: ”Rabbi, me tiedämme, että sinun opettajaksi tulemisesi on Jumalasta, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssansa.” (Joh. 3: 2)

Tämän juutalaisen opettajan, kansan vanhimman ja hallitusmiehen sai vakuutuneeksi Jeesuksen jumalallisesta alkuperästä hänen tekemänsä ihmeet. Jumala antaa ihmeitä aina armonsa sanan todistukseksi. Ne ovat selkeitä, vastaanantomattomia ihmeitä, joita hän Hengen kautta tekee. Todellisissa jumalallisissa ihmeissä on selvä kuninkaallinen, aito leima. Jumala tekee niitä kuitenkin niin kuin hän itse tahtoo ja ilmaisee kirkkautensa siellä ja täällä. Näin on ollut aina; Jumalaa ei voi komennella.

Apostolien teoissa on tuttu kertomus evankelioimisen yhteydessä tapahtuvista ihmeistä:

Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta. Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä, mitä Filippus puhui, kun he kuulivat hänen sanansa ja näkivät ne tunnusteot, jotka hän teki. Sillä monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät pois huutaen suurella äänellä; ja moni halvattu ja rampa parani. Ja syntyi suuri ilo siinä kaupungissa. (Apt. 8: 5–8)

Yleensä hengellisten herätyksien aikoina ilmenee suurempia ja pienempiä ihmeitä. Niin kauan kuin minä olen ollut mukana evankeliumin työssä, muun muassa Lahden kaupungissa on tapahtunut ihmeitä. Niitä ei ole tapahtunut viime vuosina sen enempää kuin aikaisemminkaan, niitä on tapahtunut aina.

Uskoon tullessani Lahden helluntaiseurakunnan vanhimmistoon kuului Emil Aaltonen, puoleksi sokeutunut mies. Jumala käytti häntä aivan silminnähtävällä tavalla. Hän rukoili sairaiden puolesta ja monet paranivat, vaikka hän itse ei koskaan parantunut. Vastaavanlaisia tapauksia voitaisiin esitellä aikamoinen joukko niistä ihmeistä, joita Jumala vaikuttaa joidenkin palvelijoidensa kautta. Yksi tällainen oli Toivo Wacklin, baptistisaarnaaja. Hän ei ollut erityinen puhuja, mutta hänen mukanaan vaikutti yliluonnollinen Jumalan voima. Hän rukoili varsinkin tuberkuloosia sairastavien puolesta. Siihen aikaan keuhkotauti oli Suomessa vielä parantumaton kansantauti.

Jumalan Hengen vaikutus on aina ollut ilmeinen siellä, missä uskotaan Pyhään Henkeen. Uskotaan siihen, että ylösnoussut Kristus vaikuttaa meidän kauttamme. Hengen lahjat vaikuttavat vain Jumalan Hengen voitellun laskeutuessa. Ihminen ei voi saada sitä aikaan; se joko tulee tai sitten ei tule. Tämä myös selittää, miksi näissä asioissa esiintyy niin paljon väärinkäsityksiä.

Jumalalla on pitkän tähtäimen ohjelma, jota meillä ei ole. Me luulemme tai ajattelemme, että jos kerran Jumala parantaa, niin siitä kaikki vaan, terveeksi koko seurakunta. Se on teoreettisesti hieno ajatus, mutta käytännössä se ei ole toteutunut. Yksi selitys on se, ettemme hallitse näitä asioita emmekä ymmärrä kärsimyksen arvoa.

Emme tiedä, miten Jumala menettelee kanssamme. Emme tiedä, mitä hän tarkoittaa, kun joku Jumalan pyhä, erittäin hyvä ihminen, sairastaa eikä parane. Me näemme vain tämän hetken. Haluaisimme, että Jumalan kirkkaus ilmestyisi tässä ja nyt, kaikkialla. Mutta Jumalan kirkkaus ilmestyy ihmeiden kautta siellä ja täällä; Herralla on aivan muut tarkoitukset. Hän valmistaa meitä iäisyyttä varten. Joitakin hän hioo, joitakin hän kouluttaa kärsimyksen koulussa. Meidän on usein vaikea ymmärtää sitä. Apostoli Pietari avaa tätä asiaa:

Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisynttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta, turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettyä teitä varten, jotka Jumalan voimasta uskon kautta varjellut pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi viimeisenä aikana... (1. Piet. 1: 3–5)

Me olemme uudestisyntyneet, emme pelkästään tätä aikaa varten, vaan taivaassa odottavaa perintöämme varten. Apostoli jatkaa:

... Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa... (1. Piet. 1: 6)

Pietari ei ollut tässä asiassa varma, koska hän kirjoittaa: ”jos se on tarpeellista”. Hän oli tullut siihen johtopäätökseen, että joidenkin kohdalla se oli tarpeellista. Voisiko olla suurempaa kiusattuna kärsimistä kuin se, että Jumalan ihminen sairastaa ja tietää, että Jumala parantaa, mutta hän silti kantaa sairauden taakkaa? Hänellä on suuri murhe sydämessään ja epätietoisuus siitä, miksi hän joutuu sairastamaan vuodesta toiseen. Toisille salaisuus on auennut, toisille ei:

... että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa havaittaisiin paljoa kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka kuitenkin tulessa koetellaan, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmentyessä. (1. Piet. 1: 7)

Tämän jakeen luettuaan jotkut riitelevät, mutta jotkut ovat päässeet sisimmässään sovintoon. Elämän kärsimykset, koettelemukset ja vastoinkäymiset näyttävät todellisen luonteensa Kristuksen ilmestymisen päivänä. Kun puhutaan jumalallisesta parantumisesta ja muista ihmeistä, se ei ole mitenkään ristiriidassa kärsimyksen kanssa. Ihme on Jumalan kirkkauden ilmestyminen nyt, kärsimyksen tuottama tulos on kirkkaus jälkeensä.

Tältä kannalta asia voidaan käsittää koulutustapahtumana, niin kuin aikaisemmin olen jo esittänyt. Jumala yksin tietää, mitä hän meistä tekee ja minkä ahjon kautta hän meitä kuljettaa. Silloin me kirjoitamme näiden kahden ajokaistan – nyt ilmestyvän Jumalan kirkkauden ja tulevaisuudessa ilmestyvän Jumalan kirkkauden ylle – *Isä meidän* -rukouksen: ”Tapahtukoon sinun tahtosi.”

Tämä on iankaikkisuuden valokeilassa tutkittava asia. Siksi sitä ei pidä selittää millään tämän päivän lyhytnäköisellä selityksellä. Iäisyyden näkökulmasta katsottuna ihmeiden ja kärsimyksen vuorottelu ja rinnakkaisuus muodostavat harmonisen kokonaisuuden. Roomalaiskirjeen lohduttavat sanat liittyvät ihanalla tavalla Kristuksen toimintaan meidän kauttamme. Se ratkaisee myös tämän ongelman:

Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla. Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Ju-

malan tahdon mukaan pyhien edestä. Mutta me tiedämme, että *kaikki yhdessä* vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut. (Room. 8: 26–28, kursivointi lisätty)

Kaikki yhdessä – hyvä ja paha – vaikuttaa meidän parhaaksemme. Kun näemme, miten Kristus toimii meidän kauttamme, hän toimii samalla tavalla seurakunnan kautta ja valmistaa sitä erilaisten menetelmien, vaikeuksien ja onnistumisien, Sanan ja Hengen, koettelemuksien ja tuskan kautta astioiksi iäiseen kirkkauteen. Laulun tekijä ymmärsi asian: ”On kivi hiottava, mi kerran taivaassa on Herran kunniaksi säteilevä. Saa siinä nähdä vaivaa, saa siinä hioa, ei isku pieninkään oo säästettävä.”⁴

Kiitämme Jeesusta, joka kärsi puolestamme, kuoli ja valmisti meille iankaikisen pelastuksen. Kiitämme häntä siitä, että hän meissä vaikuttavana voimana valmistaa meitä jatkuvasti pyhityksen tiellä kirkkautta varten olemaan hänen todistajiaan tässä pimenevässä maailmassa. Kiitämme Herraa, että Pyhä Henki vaikuttaa meidän kauttamme ja antaa myös voimaa kantaa elämän ja kärsimyksen taakkaa. Vasta myöhemmin ilmestyvässä kirkkaudessa ymmärrämme, miten kaikki yhdessä vaikutti suuren päämäärän hyväksi: valmistautumiseemme täällä alhaalla iäisen maailmaan ihmeellisiin tehtäviin. Vaikka emme aina ymmärrä tämän koulutuksen arvoa emmekä näe sen tavoitetta, tahdomme antaa Vapahtajamme käsiin. Tiedämme, että hän aina tekee kaiken hyvin.

4 Hengellinen laulukirja 1992, laulu 169. Sanat: Tuntematon.

Kaikki voimavaikutukset eivät ole Pyhän Hengen aikaansaannoksia

Kun Pyhän Henki vaikuttaa, pitää kiinnittää huomiota vielä yhteen asiaan. Ihmiset etsivät voimavaikutuksia, eikä siinä sinänsä näyttäisi olevan mitään pahaa. Hengelliseltä kannalta asia käy kuitenkin vaikeaksi, jos aletaan etsiä enemmän vaikutuksia kuin vaikuttajaa, lahjoja, mutta ei niiden antajaa, uusia tehtäviä, kiinnittämättä ensinkään huomiota työnantajaan. Jos asia on ihmisen elämässä näin sekavasti, silloin on vaarana, ettei pystytä erottamaan, mikä voima kulloinkin vaikuttaa. On olemassa muutakin voimaa kuin nyt esillä ollut Pyhän Hengen voima. On monia asioita, jotka näyttävät aika lailla samanlaisilta, vaikka niiden takana vaikuttaa eri voima.

Asiaa pohdittuani mieleeni nousi kaksi taiteeseen liittyvää seikkaa. En ole mikään taiteen tuntija, mutta joudun välistä paikkoihin, joissa esillä on suoranaisia taidearteita. Olin lukenut hollantilaisesta taidemaalari Rembrandtista (1606–1669), joka tunnetaan myös suurista uskonnollisaiheisista teoksistaan. Joitakin niistä säilytetään Lontoossa. Kerran Afrikasta palattuani minulla oli muutama päivä aikaa olla Lontoossa, jolloin kävin useamman kerran Trafalgar Squaren läheisyydessä sijaitsevassa National Art Galleryssa.

Mieleeni jäi maalaus *Beltsassarin pidot*. Se teki minuun lähtemättömän vaikutuksen. Ymmärsin, että se oli enemmän kuin värien ja valon mestarin luomus. Koin, että sen takana on Jumalan hengen vaikutus. Se jäi mieleeni niin voimallisena, että vielä Suomeen palattuani puhuin siitä konserttitalissa, jonka olimme vuokranneet kokoustilaksi.

Aina ei käy näin. Australiassa ollessamme kävimme tutustumassa Melbournen ulkopuolella sijaitsevaan sikäläisen taiteilija William Rickettin (1898–1993) erikoiseen patsaspuistoon, joka on saanut nimekseen Pyhä vuori. Jonkinlaisesta savesta muotoillut patsaat esittävät Australian alkuasukkaita, aboriginaaleja. Puiston idea perustuu heidän vanhaan mytologiaansa, jonka mukaan kaikki on noussut alkuaan maasta. Taiteilija oli erittäin ystävällinen, Sibeliuksen musiikin suuri ihailija, joka halusi itse esitellä meille aluetta. Kulkiessamme ihmettelin, mikä outo voima siellä vaikuttaa. Näin myös teoksen, jossa oli kaksi

ristiä. Toisessa riippui alkuasukas ja toisessa taiteilija. Silloin oivalsin, mikä oli oudon voiman salaisuus. Siitä puuttui kolmas risti ja sillä riippuja.

Ihmisen sielumaailmassa vaikuttavat valtavat voimat, kuten luovat voimat osoittavat. Mutta ellei näillä voimavaroilla, vaikuttavat ne millä alalla tahansa, ole mitään yhtymäkohtaa Kristuksen persoonaan, ne ovat yleensä sielunvihollisen palveluksessa. Se käyttää taitavasti kaikkea inhimillistä sielunvoimaa. Juudaan kirjeessä on tästä voimasta hätkähdyttävä lausunto:

Nämä [pilkkaajat] juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, henkeä heillä ei ole. (Juud. 1: 19)

Sielullisen voiman ei tarvitse olla sellaista, joka johtaa ihmisen karkeisiin syn-teihin. Se voi ilmetä myös suurenmoisena taiteena. Melbournen Pyhällä vuorella koin, aivan kuin joku olisi halunnut repiä jotakin minun sielussani. Sielunmaailman voima saa aikaan hajaannusta, koska se ikään kuin päästetään irti ja paha henki alkaa käyttää sitä. Se käyttää aina sellaista voimaa, jota ei ole sidottu Kristukseen ja ristiin, ja saa aikaan hirvittävää repimistä ja hajaannusta. Siitä syystä tämä asia on otettava erittäin vakavasti.

Ei voima kuin voima ole tavoittelemisen arvoista. Kun Juuda puhuu sielullisista ilmiöistä, kirjoitus selvästi todistaa, että Pyhän Hengen voiman ohella esiintyy myös sielunmaailman voimaa. Sen tuntee siitä, että ihminen aina yrittää, sen sijaan että hän antaisi Jumalan yrittää. Sen sijaan, että hän antautuisi Jumalan hengen valtaan, hän yrittää repiä jotakin itsestään.

Tälle on yksi ainoa vastalääke, joka on ilmaistu Juudan kirjeen seuraavassa jakeessa:

Mutta te, rakkaani, rakentakaa itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoilkaa Pyhässä Hengessä. (Juud. 1: 20)

Juuda antaa ensimmäiseksi lääkkeeksi uskossa rakentumisen ja toiseksi Pyhässä Hengessä rukoilemisen. Siinä käytetään jumalallisia voimavaroja, joita ovat usko ja henki. Nämä aseet Jumala on säätänyt uuden liiton kansalle.

Meissä olevia piileviä voimavaroja ei voi käyttää Jumalan palvelukseen. Ihmiset voivat saada oman sielunvoimansa avulla aikaan monenlaista, myös uskonnollista ja hengelliseltä näyttävää. Siitä ei kuitenkaan jää pysyvää tulosta. Tämän olemme itsekin monta kertaa todenneet. Kun ihmisiä käännytetään sielunmaailman voimalla, heistä tulee käännyttäisiä. Sen sijaan Jumalan Hen-

gen voimasta kääntyvä pelastuu. Ne ovat kaksi eri asiaa. Jos ihminen saa jotain aikaan, sillä on ohimenevä, tilapäinen vaikutus, mutta se mitä Jumala tekee, on iäistä ja kestävä. Tietenkin Jumalan työn alaiseksi pitää jäädä, mutta se on asian toinen puoli.

Myös paholainen on osallisena voimavaikutuksissa. Apostoli Paavali kirjoittaa tästä 2. Korinttilaiskirjeessä:

Eikä ihme; sillä itse saatana tekeytyy valkeuden enkeliksi. (2. Kor. 11: 14)

Kun on kysymys uskonnollisessa maailmassa tapahtuvista voimavaikutuksista, paholainen voi tekeytyä valkeuden enkeliksi ja saada aikaan jotain uskonnollista. Joskus hänen toimintansa on hienostunutta, ja sille on luonteenomaista ihmisen korottaminen.

Kerrotaan kuuluisasta englantilaisesta lähetyssaarnaajasta C.T. Studdista (1860–1931), akateemisesta krikettimestarista, joka uskoontullessaan oli miljonääri, mutta myi koko omaisuutensa ja jakoi sen köyhille. Hän toimi lähetyssaarnaajana Kiinassa, Intiassa ja Afrikassa. Myöhemmin hän perusti WEC-nimisen [*WEC International*] lähetysjärjestön, joka toimii edelleen kahdeksassakymmenessä maassa. Kun hän tuli kotimaanlomille, häntä vietiin yliopistosta toiseen. Eräässä yliopistossa rehtori esitteli hänet kertomalla hänen saavutuksistaan. Studd kuunteli hiljaa ja saatuaan puheenvuoron hän sanoi ensimmäiseksi: ”Lakaiskaamme ensin nämä roskat, jotta pääsen puhumaan.”

Studd ymmärsi, että sielunvihollinen ajaa tällaista politiikkaa, jossa ihmisestä tehdään suuri ja jossa kaikella tavalla kiihotetaan ihmisen tunteita ja taipumusta palvella epäjumalia, palvella enemmän luotua kuin luojaa. Mukana voi olla sielunmaailman voimaa ja kyyneleitäkin, uskonnollista tunnetta, jossa ihmiset kylpevät kuin jonkinlaisessa sielunmaailman autuudessa. Mutta siitä ei lähde mitään voimaa, ainoastaan krokotiilin kyyneleitä. Toki katumukseen kuuluvat kyyneleet, mutta uskonnollinen tunne tehtynä itsetarkoituksena on kokonaan muuta. Siihen sisältyy petos.

Voimavaikutukset pitää testata

Jokaisella uskovalla täytyy olla mahdollisuus testata, onko voimavaikutus Hengen vaikutusta, ihmisen sielunmaailman voimaa vai onko paholainen jollain tavalla hämärtämässä ilmapiiriä. Mielestäni meidän tulee olla tässä asiassa realistejä. Monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan ja uskonnollista pe-

tosta esiintyy valtavan paljon. Siksi jokaisen uskovan velvollisuus on koetella kaikki ja pitää se, mikä hyvää on.

Voimavaikutukset ovat moninaiset myös Jumalan Hengen alueella. Jos havaitsemme oudon ilmiön, joka on Hengen aikaansaannos, sen ei välttämättä tarvitse olla väärä sillä perusteella, että se on uusi. Mielestäni yksi parhaita testejä on Johanneksen evankeliumissa esitetty testi. Siinä Jeesus itse määritteli Pyhän Hengen toiminnan päälinjan:

Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

(Joh. 16: 14)

Ei ole mitenkään vaikeaa hiljentymällä päästä selville, mikä voima vaikuttaa. Pyhän Hengen voiman vaikuttaessa Kristus kirkastuu minun hengelleni ja myös toisten ihmisten hengelle. Hän tulee ainoaksi ylistettäväksi: elämänantajaksi ja keskipisteeksi. Hän tulee elämän ylläpitäjäksi, sillä kaikki meidän lähteemme ovat hänessä.

Siksi kehotan aina kaikkia uskovia niin kuin omaa sieluanikin testaamaan, mihin asiat johtavat. Johtavatko ne Kristuksen korotukseen, hänen kirkkautensa ilmestymiseen vai johtaako se johonkin epätodelliseen uskonnolliseen hymistelyyn, josta ei lopulta jää enää mitään, mistä pitää kiinni. Loppujen lopuksi elämän ankarassa arjessa ainoa, josta voi pitää pettymättä kiinni on meidän Herramme Jeesus Kristus.

Todellista iäisyshyötyä meille on vain näistä kolmesta: Kristuksen työstä meidän puolestamme, hänen vaikutuksestaan meissä ja hänen vaikutuksestaan meidän kauttamme. Tarvitaan määrätietoista ja selvälinjaista pyrkimystä, ja selvyteen pyrkivät ihmiset rakastavat Jumalan sanaa. Loppujen lopuksi mikään muu mahti maailmassa ei voi tehdä meille selväksi, mikä mitäkin on ja mikä voima asiassa vaikuttaa kuin se, että Jumalan sana meitä valaisee. Hengen kautta voimme saada vielä lisätietoa näistä asioista.

Heprealaiskirjeessä todetaan:

Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kak-siteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija - -
(Hepr. 4: 12)

Ei ole olemassa muuta valtatekijää, joka pystyy erottamaan sielun ja hengen ja sanomaan selvästi, mikä on ihmisen hengen ja mikä Jumalan tuotetta kuin se, että Jumalan sana tulee niin valaistuksi minun sielulleni, että se erottaa nämä asiat, panee ne kaikki ikään kuin omaan kohtaansa: tässä on hyvän hengen voima, tässä pahan hengen voima, tässä Pyhän Hengen voima, tässä taas sielunmaailman voima.

Mielestäni näinä viimeisinä päivinä tällainen rajankäynti ja selkeys on välttämätöntä. Nykyisin ei ole ainoastaan uskonnollisia harhahenkiä, vaan myös idän mystiikkaan vieviä henkiä, jotka myös tuntevat voiman ja tekevät ihmeitä. On kaikenlaista kristillistä tiedettä, joka parantaa ihmisiä tavalla, etteivät he edes myönnä sairautta olevan olemassakaan. He sanovat, että sillä tavalla myös parantuu, kun kieltää, ettei sairautta ole. Asia ei tietysti ole aivan näin yksiselitteinen, mutta on erittäin paljon tämäntyyppisiä asioita, joissa ilmenee tietynlaista voimavaikutusta. Jos ihminen sanoo, ettei sairautta ole, hänellä saattaa olla niin paljon sielunkykyä, että hän pystyy suggeroimaan itsensä ainakin tilapäisesti terveeksi. Sillä ei kuitenkaan ole mitään tekemistä Jumalan Hengen vaikutuksen kanssa.

”Maailma on minulle ristiinnaulittu ja minä maailmalle”

Lähettyessään evankeliumin kaikkeen maailmaan Jeesus sanoi seuraajilleen: ”Opettakaa heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käsenyt.” Tällä hän tarkoitti Jumalan kansan tulevan sellaiseksi, jossa tapahtuu selkiintyminen. Silloin Jumalan sana voi erottaa sielun ja hengen ja tunkeutua niin syvälle, että ihminen pystyy arvioimaan, mikä mitäkin on. Jumalan Hengen vaikutus seurakunnassa ja meidän kauttamme voi tulla raittiiksi vaikutukseksi vain sitä tietä, että Kristuksen sana asuu meissä runsaana. Silloin kun tällaista erottelua alkaa tapahtua, tullaan lähelle sitä ajatusta, jonka Jeesus esitti:

Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä. (Joh. 6: 63)

Jeesus asettaa tässä vastakkain kaksi asiaa, hengen ja lihan. Voisimme yhtä hyvin sanoa hengen ja sielun. Hän asettaa vastakkain toisaalta Pyhän Hengen voiman ja toisaalta ihmisen oman voiman, inhimilliset kyvyt ja mahdollisuu-

det. Hän sanoo, etteivät sielunmaailman voimat, ihmisen omat kyvyt, merkitse mitään. Ainoastaan Henki tekee eläväksi.

Näyttää siltä, että tätä asiaa on vaikea täysin allekirjoittaa. Joka sen hyväksyy, on allekirjoittamassa omaa kuolemantuomiotaan. Silloin voi sydämestään sanoa, ettei liha mitään hyödytä. Jos se on kerran hyödytöntä ja turmeltunutta, se pitää ristiinnaulita. Ihmisen pitää kaikkien luulojensa, ylpeyksiensä, sielunmaailman voimiensa ja pyrkimyksiensä kanssa tulla paavalilaiseen oppiin, jonka mukaan ”maailma on minulle ristiinnaulittu ja minä maailmalle”.

Tämä kysymys liittyy siihen, mitä Jeesus Matteuksen evankeliumissa sanoi seuraajilleen:

Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen. (Matt.16: 25)

Jeesus puhui ihmisen luonnollisen elämän – kaikkien inhimillisten kykyjen ja mahdollisuuksien kadottamisesta – ja sellaisen elämän löytämisestä, joka tulee Hengen kautta Jumalasta. Hän puhui uuden elämän löytämisestä, uuden luomuksen elämästä, joka ei ole vanhan Adamin jalostunutta elämää, ei sen hyveitä, kykyjä eikä taipumuksia, ei sen oppineisuutta tai oppimattomuutta, vaan kokonaan uutta elämää Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. Siitä syystä se on hengellistä elämää, korkeampaa elämää, ja siitä syystä se vaikutus, joka Jumalasta lähtee, on Hengen vaikutusta meidän kauttamme. Liha ei hyödytä mitään.

Jeesus kehotti meitä kadottamaan luontoperäisen elämämme ja tulemaan osalliseksi Kristuksen ylösnousemuselämästä, uudesta elämästä. Se on uusi, valtaisa löytö joka kerta kun ihminen taas sen oivaltaa. Sitten se alkaa taas hämärtää, kunnes ihminen saa uuden herätyksen. Mikään ei ole sen varmempaa kuin meidän kovapäisyytemme ja -sydämisyytemme ja aina uusiutuva herätyksen ja parannuksen tarve. Kilvoittelun tiellä joudumme yhä uudelleen laskemaan kustannuksia.

Monet pohtivat, miten Jumala voisi vaikuttaa meidän kauttamme. Jotkut sanovat, että tarvitaan nykyistä enemmän hänen henkensä vaikutusta, suurempaa herätystä ja valtavia ihmeitä. *Kuitenkin se mitä tarvitaan, on minän suurempaa kuolemaa.* Muutenhan kaikki jää ilmaan roikkumaan. Ellei vanha anna tilaa uudelle, kaikki jää vain puheeksi.

Jumalan Hengen vaikutus meidän kauttamme kirkkaana, voimallisena, aitona ja taivaasta tulleen ei ole mahdollinen ilman Kristuksen ristin osallisuut-

ta, ilman vanhan ihmisen kuolemaa, minän kuolemaa, ihmisen itsekkyyden kuolemaa. Silloin kun vehnänyvä putoaa maahan ja kuolee, se tuottaa runsaasti hedelmää.

Ei siis ole olemassa mitään ihmeherätystä, joka noin vain putoaisi taivaasta ja vaikuttaisi meidän kokemuspöirissämme. Kristuksen ylösnousemuselämä on mahdollista vain silloin, kun se yhdistetään hänen kuolemaansa. Sen jälkeen hänen elämänsäkin tulee näkyviin meidän kuolevaisessa lihassamme. Galatalaiskirjeessä ilmaistaan, mikä on Kristuksen vaikutuksen tavoitteena meidän kauttamme:

- - ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni. (Gal. 2: 20)

Tämä on huippulukemaa. En ole esittänyt tätä siinä mielessä, että saattaisin jonkun ihmisen ahtaalle. Ahtaalla sen sijaan on ihminen, joka luulee, että hänen täytyy itsestään puristaa näitä tekoja, tehdä jotakin ihmeellistä, että Jumala hänen kauttaan vaikuttaisi. Asia on täsmälleen päinvastoin! Tämä oppi on sellainen, ettei ihmisen tarvitse vaikuttaa mitään erityistä, ainoastaan suostua kuolemaan. Silloin elämä ilmestyy. Siinä on sen ihmeellisyys.

Tässä piilee myös asian vaikeus. Me haluaisimme Jumalan voiman ilmes-tyvän, mutta haluaisimme itse määrällä ja hallita tätä voimaa. Ennen kuin Jumala alkaa toimia, hän antaa kuoliniskun kaikille meidän haluillemme. Se on hänen järjestyksensä.

Minä olen tässä asiassa aivan ensimmäisellä luokalla oleva uskova, sillä en ole vielä koskaan päässyt alkeita pidemmälle. Näen teorian ja koen sen joskus todeksi, kunnes taas huomaan, että se vinksahaa. Koskaan näinä vuosina, jolloin olen Kristusta seurannut, en ole kuitenkaan joutunut pois armosta tai siltä lujalta perustukselta, joka on Kristus minun puolestani. Kilvoittelen monien muiden lailla saadakseni armon, että hän voisi voimallisesti vaikuttaa kauttani.

Jumalan sanassa olevat valtavat periaatteet ovat täysin selvät. Meillä on suuri syy kiittää Kristusta, joka kuoli meidän puolestamme; joka vaikuttaa meissä pyhityselämää ja kilvoittelun halua; joka myös vaikuttaa kauttamme, ja sen tähden houkuttelee meitä lempeästi ja kehottaa paimenäänellään tälle kuoleman tielle. Kuitenkin se on ylösnousemuksen ja elämän ja jumalallisen vaikutuksen tie.

4 OPPIEN ARVIOINTIA

Olemme käsitelleet Kristuksen työtä meidän puolestamme, meissä ja meidän kauttamme. Pidän näitä kolmea oppia Raamatun tärkeimpinä, koska niihin sisältyy Raamatun koko ilmoitus.

Meidän hengellisen elämämme terveen kehityksen kannalta ylivoimaisesti tärkein oppi on *Kristus meidän puolestamme*. Kristuksen työ takaa meille iankaikkisen elämän uskon kautta hänen sovintovereensä. Se avaa meille taivaan, Jumalan valtakunnan – lainkaan riippumatta siitä, mitä Herra saa meissä aikaan. Eihän ristillä riippuneen ryöväriin elämässäkään mikään ehtinyt muuttua, mutta hän oli pyhä uskoessaan Kristukseen ja päästessään sen perusteella hänen pyhydestään osalliseksi. Kristus meidän puolestamme riittää takamaan meille iankaikkisen elämän.

Sain taas tästä todistuksen käydessäni Päijät-Hämeen keskussairaalassa tapaamassa vanhaa ystävääni, joka on ollut uskossa jo paljon kauemmin kuin minä. Miehellä oli ollut sydänkohtaus, mutta hän oli jo kuntoutunut niin paljon, että saatoimme yhdessä kävellä suuren sairaalan käytävää pitkin. Kysyin: ”Miltä sinusta tuntui, kun kävit siellä kuoleman portilla?” Mies katsoi minua pitkään, ennen kuin vastasi: ”Jos minä suoraan tunnustan, niin Kristus minussa ei enää puhunut mitään, mutta Kristus minun puolestani jäi.” Kun tulee ihmisen elämän viimeinen suora ja maali, useimpien elämässä käy samalla tavalla kuin kuuluisien Jumalan ihmistenkin, jotka ovat sanoneet: ”Hän kuoli minun puolestani.”

Toinen oppi, *Kristus meissä* – pyhitys – takaa meidän muuttumisemme täällä tomujen maailmassa. Tässä asiassa uskovat ovat kovin eri tasolla tai etenevät erilaisessa järjestyksessä. Toisaalta on vaikea arvioida, kuka on edennyt, sillä meillä ei ole käytössämme sopivia mittareita. Kuitenkin uskovan elämän onnellisuuden kannalta on tärkeää, että Kristus hänessä saa jotain aikaan. Jos ihmisen sisimmässä ilmenee paljon elämänkielteisiä voimia, hän ei pysty uskonelämästä kovin paljon iloitsemaan. Silloin siitä saattaa tulla riitasointujen

sävyttämää matkantekoa. Pyhityksen tavoitteena on nimenomaan uskovan riemullinen vaellus.

Kolmas oppi, *Kristuksen työ meidän kauttamme*, on myös haasteellinen. Emme pysty aina täsmällisesti arvioimaan, mikä meidän tekemisistämme Herran nimessä lopulta menee Pyhän Hengen aikaansaannokseksi ja mikä meidän tiliimme. Kuitenkin Raamattu vakuuttaa, että Herra vaikuttaa meidän jokaisen kautta. Tämä tieto tuo elämäämme valtavan turvallisuudentunteen. Se eliminoi kokonaan ihmisen tarpeen pyrkiä vaikuttamaan. Juuri se on yksi meidän uskonelämämme suurimpia vaikeuksia.

Olen saanut Jumalalta sellaisen tehtävän, että minun pitää kaikkialla puhua ennen muuta Kristuksen hyvistä töistä meidän hyväksemme. Olen erittäin innokas unohtamaan ihmisten työt; mielestäni niistä puhutaan aivan liikaa. Mitä puhumista niissä on? Niitä täytyy retusoida, levennellä ja lavennella, kaikin tavoin mainostaa.

Mutta Kristuksen töitä et kehu koskaan liikaa! Ne ovat kestäviä, varmoja ja valmiita. Niin kuin sovitus on valmis, niin ovat myös vanhurskautus ja lunastus. Niitä et voi paikkailla. Niistä voit vain puhua ja iloita, niitä voit valaista omalle sielullesi monella tavalla.

Mitä enemmän askartelet Jumalan hyvien töiden kanssa, sitä paremmin unohdat oman pienuutesi tai suuruutesi ja kaikkien toistenkin samantyyppiset kataluudet. Ei ole muuta lääketä kuin ajatella häntä. Me olemme saaneet lahjaksi jotakin sellaista, mitä kukaan ei voi hankkia itselleen edes kaikilla maailman aarteilla. Kaikki on lahjaa, Jumalan lahjaa, Herrassamme Jeesuksessa Kristuksessa.

Lopuksi tarkastelemme vielä käsiteltyjä oppeja sielunhoidollisesta näkökulmasta. Sielunhoidollista työtä ei voi koskaan erottaa pyhityksestä. Raamatullisessa eli kristillisessä sielunhoidossa osatekijänä on aina pyhitys – ellei aivan valtatekijänäkin. Siinä kristillinen sielunhoito eroaa ratkaisevasti psykiatrian piirissä tapahtuvasta terapiasta. Sillä on oma erityinen arvonsa sielunmaailman pintakerroksen rauhoittajana ja vaikeuksien laukaisijana, mutta se ei voi koskaan tuottaa hengellistä tulosta. Sen antaa vain raamatullinen sielunhoito.

Tässä suhteessa erityisesti opit Kristus meidän puolestamme ja Kristus meissä ovat keskeisiä. Niitä voidaan pitää mielenterveyden ja raamatullisen sielunhoidon avaimina, kulmakivinä.

Ensimmäinen avain, *Kristus meidän puolestamme* takaa meille iankaikkisen elämän uskon kautta hänen sovintovereensä. Kun pyrimme ajan myrskyjen ja ahdistusten keskellä saavuttamaan elämässämme sisäisen tasapainon, *hengelli-*

sen raittiuden, jonka *Amplified Bible* -käännös määrittelee ilmaisulla 'tyyni ja tasapainoinen mieli, järjestys ja itsekuuri', tämä oppi takaa, että olemme kaikkien myrskyjemmekin kanssa Jumalan rakastamia ja hyväksymiä. Hengellinen raittius ei voi toteutua, ennen kuin ihminen näkee itsensä Jumalan hyväksymänä Kristuksessa. Se syntyy vanhurskauttamisen kautta Kristuksessa. Ilman tätä avainta ei ole olemassa kristillistä sielunhoitotyötä.

Monien uskovien sisäinen tasapaino järkkyy siitä syystä, että he joutuvat kauhun valtaan joko oman turmeluksensa vuoksi tai siksi, etteivät koe täyttäväänsä mittoja. He arvelevat, että Jumala hyväksyisi heidät, jos vain he täyttäsivät tietyn standardin, pyhyyden kriteerin, jonka he itse tai toiset ovat asettaneet. Esittäessään meille opin Kristus meidän puolestamme Raamattu esittää kokonaan toisenlaisen lähtökohdan. *Oppi vanhurskauttamisesta* merkitsee, että Jumala hyväksyy sinut sellaisenaan kuin olet Kristuksessa. Hän riippui puolestasi Golgatan ristillä syntiuhriksi. Hänet tuomittiin kuolemaan, ettei sinua tuomittaisi.

Näyttää siltä, että nimenomaan meidän suomalaisten on vaikea nielaista tätä lääkettä. On kai sittenkin niin, että ihmisen luontainen ylpeys ja hullut luulot siitä, että hän on kykenevämpi kuin muut – tai ainakin hänen pitäisi olla – estää tämän ihmeellisen evankeliumin lääkkeen nielaistemisen niin että se tulee uskovan todelliseksi omaisuudeksi. Kun Pyhä Henki ottaa jatkuvasti Jumalan Sanasta aiheita ja ikään kuin iskostaa tämän meidän henkeemme, silloin löydämme tien, jota minä kutsun mielenterveyteen johtavaksi tieksi.

Myös monet suomalaiset lähetystyöntekijät Keniassa havaitsivat tarvitsevänsä tätä oppia. Meillä oli tapana pitää lähetysksemme Talvipäivät, jonne kaikki kentällä olevat lähetysaarnajat pyrkivät osallistumaan. Työn tiimellyksessä monet lahjakkaat ja osaavat edustajamme huomasivat unohtaneensa tämän perusasian. Kuitenkin tämä valtaisa oppi on onnellisen ja autuaan uskonelämän kulmakivi. Kelvatakseen Jumalalle uskova vapautuu olemaan se mikä hän on, ei mitään muuta.

Kun olimme 1970-luvun puolivälissä tulossa seurakuntatyöhön Lahteen, jotkut seurakuntalaiset kirjoittivat meille Afrikkaan ja sanoivat, ettei meidän tarvitse olla muuta kuin mitä olemme.⁵ Se on aivan jumalallinen näkökanta, koska Jumalakin hyväksyy meidät sellaisena kuin olemme.

Jos saamme ahdistuksessa ja masennustilassa olevat ihmiset uskomaan vanhurskautuksen uskon kautta saavutettuna etuoikeutena, niin puolet kaikista

5 Mauri Vikstén toimi Lahden helluntaiseurakunnan johtajana 1977–1982. (Toim. huom.)

uskovien masennustiloista lähtee kypälämäkeen. Eivät kaikki lähde, mutta toinen puoli lähtee. On ilmeistä, että useimmat uskovien masennustilat johtuvat juuri tämän opin heikosta käsittämisestä. Mielestäni tämä oppi on paras annos masennustiloihin tarkoitetuista pillereistä. Se ei kuitenkaan ratkaise kaikkea, muitakin toimia tarvitaan. Peruslähtökohta on kuitenkin tämä:

Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. (Room. 5: 1)

Koska olet tullut uskosta vanhurskaaksi, sinulla on rauha Jumalan kanssa. Mahdollisesti tänään suutahdit aika pahasti työssä tai kotona, yritit ehkä saada aikaan riitaakin, mutta vanhurskas ihminen siinä rähjäsi. Kuitenkin sinulla on rauha Jumalan kanssa; ei sen tähden, että olit riidanhaluinen, vaan sen tähden, että Jeesus Kristus kuoli sinun puolestasi ja sinut on vanhurskautettu uskon kautta hänen vereensä.

En tietenkään kehota ketään jäämään riidanhenkeen, sillä se olisi hankalaa elämäntyyliä. En kuitenkaan usko, että jos ihminen tekee erehdyksen, lahjavanhurskaus lähtee saman tien. Se on ominaisuus, jonka taivas on meille lukeut. Me kiitämme Jumalaa hänen sanomattomasta lahjastaan. Ole sen tähden varma, että taivas näkee sinut ihanana, Kristuksessa virheettömänä, ja sangen otollisena. Kun tämä oppi tulee elämämme voimaksi, alamme muuttua, hitaasti mutta varmasti. Pyydämme Jumalalta armoa, että voisimme aina elää tämän vanhurskauden voimasta, joka on lahjaa Kristuksessa.

Toinen raamatullisen sielunhoidon avain on oppi *Kristus meissä*. Sillä tarkoitetaan Kristuksen asumista meissä ja meidän muuttumistamme Pyhän Hengen vaikutuksen kautta. Filippiäiskirjeessä kerrotaan, miten Jeesus vaikuttaa:

- - täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan, Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi. (Fil. 1: 11)

On suuri löytö, kun uskova oivaltaa, että hänen elämässään Jeesus Kristus saa aikaan vanhurskauden hedelmän. Silloin häneen tulee ulkoapäin se viisaus, että hän ymmärtää antautua Herran käsiin. Hän saa meissä kaiken aikaan, sillä häneltä kaikki käy.

Tämä näyttää olevan tavattoman vaikeata ihmisille, joilla on haasteellinen luonne ja jotka joutuvat sen kanssa aina takkuamaan. Kun katsellaan oikein

jaloja ihmisiä, joita heitäkin on – ainakin kaukaa katsottuna, läheltä kaiketi vähemmän – mieleen saattaa hiipiä epäily, että se on mahdollista vain sellaisille ihmisille, jotka ovat alun pitäen parempaa ainesta. Kun puhutaan meissä asuvasta Kristuksesta ja hänen aikaansaannoksistaan, sillä, mitä lajia mahdollisesti olet, ei ole merkitystä.

Kristuksen meissä tapahtuva toiminta Sanan ja Hengen kautta jättää sinut sivuun niin kaikkien hyveitiesi kuin paheittesikin suhteen. Tietenkin lähipiirisi kannalta on miellyttävämpää, jos sinulla on paljon luontaisia hyveitä ja vähemmän heikkouksia, mutta kummallakaan ei ole mitään tekemistä hengellisyuden kanssa. *Hengellistä on ainoastaan se, mitä ylösnoussut Kristus saa meissä aikaan, kun kokonaan antaudumme hänelle.*

Evankeliuminhan saattaa käsittää erittäin hyvin tultuaan jo kääntymättömänä siihen lopputulokseen, että ellei pelastus ole armosta, ihmisellä ei ole mitään toivoa. Monet ovat lähteneet tästä, minä muiden mukana. Mutta matkalla voi tulla ongelmia, ei niinkään Jumalan vaan muiden ihmisten kanssa. Vielä sen voisi jotenkin hyväksyä, jos vaikeuksia tulisi toisten uskovien vuoksi, mutta niitä saattaa tulla myös minun itseni tähden. Silloin tulee kysymykseen meissä asuva Kristus, joka pystyy muuttamaan meitä.

Jos uskotaan, ettei ihminen muutu, saa uskonsa mukaan. Mutta jos uskotaan Paavalin opetuksen mukaan, että me muutumme, silloin saa sen uskon mukaan. Se merkitsee käytännössä, että kun uskova alkaa Jeesuksen seurassa muuttua, kärkevästäkin voi tulla mukiinmenevä, vaikka teräs, tuli ja tappura saattavat välistä vilahtaakin. Rätinä kuitenkin hellittää. Se on seurausta pyhityksestä. Tosin siihen tarvitaan aikaa.

Monella uskovalla on elämässään vaikeuksia. Ei sen tähden, ettei hän tietäisi olevansa Jumalan hyväksymä, mutta hän joutuu usein vaikeuksiin toisten ihmisten kanssa. Ylöspäin sujuu hyvin, vaakatasossa ei. Useimmissa tapauksissa syynä on se, ettei hänessä asuva ylösnoussut Kristus ole vielä saanut valtuuksia hallita ja muuttaa häntä. Pelastuksenkin jälkeen ihminen haluaa itse määrätä, ja kun hän määrää, hän on aina kysymässä oikeuksiensa perään. Silloin riita ei ole kaukana.

Toisaalta joillakin saattaa olla tunnollaan vanhoja asioita. He ovat jääneet kiinni johonkin ihmiseen – joko syystä tai luulojen perusteella – ja kantavat kaunaa. Tällainen ihminen joutuu suuriin sisäisiin ristiriitoihin. Ulkonaisesti hän voi olla korrekti ja toivottaa Jumalan rauhaa, mutta hänen sisällään kehrää raapimaan valmis kissa. Sisäinen kanne toista ihmistä vastaan aiheuttaa käymistilaa. Silloin uskovalla ei voi olla sisäistä mielen tasapainoa.

Kuitenkaan uskova ei voi ensinkään vaatia, että toinen ihminen muuttuisi. Sen sijaan on mahdollista, että hänessä asuva Kristus saa Sanan lupauksen mukaisesti muuttaa hänet. Mitään vallankumousta ei kuitenkaan ole odotettavissa. Muutos tapahtuu hiljalleen. Kun yksi huono taipumus tulee typistetyksi ja tyrmätyksi, toinen jo nostaa päätään. Uusi on kuitenkin voimaltaan jo aikaisempaa heikompi, koska sen kaveri kuoli. Pyhittyminen saa aikaan tuloksia juuri siitä syystä, että ihmisestä vähitellen hioutuvat ongelmia aiheuttaneet taipumukset. Tällaisia ovat esimerkiksi kaikenlainen jyrkkyys, sopimattomuus, riidanhalu ja kauna. Yleensä niistä eroon pääsemiseksi täytyy ensin tehdä parannus.⁶

6 Ks. s. 11. (Toim. huom.)

5 EPILOGI

Historiasta tiedämme, että ihmiskunta joutuu aika ajoin yllättävien tosiasioiden äärelle. Mauri Vikstén koki lapsena 1930-luvun laman. Kun hän oli nuori aikuinen, syttyi toinen maailmansota. Vanhuudessaan hän, entinen sosialisti, oli todistamassa kommunismin romahtamisen, kun Neuvostoliitto hajosi. Suurten yhteiskunnallisten muutosten aikana kysellään, palaako elämä enää entiselleen, vai onko nykytilasta tullut uusi normaali. Miten pitäisi elää, kun mikään ei näytä olevan enää varmaa? Samoja kysymyksiä esitettiin vuonna 2020, kun koko maailmaa kohtasi yhteinen vihollinen: Covid-19, korona. Kuitenkin meidän uskovien tavoitteena on elää uutta elämää – myös pelon keskellä. Mutta osaammeko elää sitä niin kuin pitäisi?

Mauri Vikstén pohtii samaa problematiikkaa raamattutunnissaan *Osaammeko elää?*

Apostoli Paavali kirjoittaa Filippiläiskirjeessä:

Osaan elää niukkuudessa, osaan myös elää runsaudessa; kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin minä olen tottunut; sekä olemaan ravittuna että näkemään nälkää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa. (Fil. 4: 12)

Väittämä ”Osaan elää” ei ilmeisestikään ole syntynyt apostolin mielessä satumalta. Sitä voidaan kaikesti pitää pitkäaikaisen kokemuksen, totumuksen ja kouliintumisen tuloksena. Hän jatkaa: ”Kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin minä olen tottunut.” En tiedä, miten monta vuotta hän oli totutellut, ennen kuin hän saattoi kirjoittaa näin.

Toki uskova voi elää hengellisessä mielessä voimakasta elämää. Ihmissuhteiden alueella se ei kuitenkaan aina pidä paikkaansa. Kuka meistä voi röyhistellä? Myös uskova voi välistä mennä vikaan. Joku saattaa osoittautua luonteeltaan haasteelliseksi. Tosin kaikki menee hyvin niin kauan kuin asiaa ei sanota ääneen. Meissä kaikissa on aika paljon tuhoavaa, kielteistä voimaa. Jos meidän

vanha ihmistemme pääsee valloilleen, se ilmenee myös kyvyttömyytenä elää ihmisten maailmassa.

Kukaan ei voi elää hengellistä elämää, ellei elämä ole hänelle ensin ilmestynyt. Apostoli Johannes kirjoittaa:

- - ja elämä ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja todistamme siitä ja julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille – minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme; ja meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, kanssa. (1. Joh. 1: 2–3)

Apostoli kertoo, että opetuslapset koskettelivat tätä elämää kädelläänkin, koska se oli Jeesuksessa. Elämäntaidon lähtökohtana on aina Kristuksen ilmestyminen. Miten Herra ihmiselle ilmestyy, voi olla aika lailla henkilökohtainen kysymys.

Minun olisi ollut aikanaan mahdotonta nostaa kättäni jossain helluntailaisten kokouksessa ja tulla esille. Se johtui siitä, että puhujat olivat naisevankelisteja. Kotiin mennessäni olisin voinut alkaa epäillä, että naiset puhuivat minut ympäri. Sen tähden elämä ilmestyi minulle omassa kamarissani, Raamattua lukiessani.

Meidän aikamme suuri kysymys on se, että on paljon ihmisiä, joita nimitetään kristityiksi, vaikka uusi elämä ei ole heihin tullut. Toisaalta nekään, jotka ovat sen saaneet, eivät ole löytäneet siitä patenttiratkaisua kaikkiin elämässään ilmeneviin hankaluuksiin ja haasteisiin, vaikka jotkut uskoontultuaan niin olettivatkin. Uskova joutuu totuttautumaan ja mukautumaan elämän vaihteluihin aivan samalla tavalla kuin kaikki muutkin ihmiset. Siitä syystä elämäntaidon oppiminen näyttää olevan koko ihmiselämän kestävä prosessi. Ajoittain siinä onnistutaan paremmin, toisinaan taas heikommin.

Voimme ajatella asiaa myös laajemmin yhteisön, esimerkiksi seurakunnan näkökulmasta. Osaammeko elää seurakuntaan kuuluvien erilaisten ihmisten kanssa? Voisimme tulla hyvin toimeen kaikkien ihmisten kanssa, jos voisimme muokata heistä oman mieleemme mukaisia. Mutta nytpä he eivät muokkautukaan. Siitä syystä seurakunta, joka saattaa käsittää satoja, jopa tuhansia jäseniä, muodostaa sellaisen yhteisön, että siinä pitää osata elää ja tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Täytyy tyytyä siihen tosiasiaan, että ”rauta rautaa hioo ja ihminen toistansa hioo”. Toisaalta seurakunnassa yhteiselämän pitäisi sujua, sillä ihmiset tulevat sinne palvelemaan Jumalaa.

Haasteellisempaa on osata elää uskovana työpaikalla työnantajan ja työtovereiden kanssa, varsinkin jos he ovat kovia uskon vastustajia. Kuitenkin, jos ihmisellä on viisautta, hän ei tyrkytä kenellekään uskonasiaa. Yleensä sellaiset uskovat tulevat ihmisten kanssa hyvin toimeen. Lopulta voi käydä niin, että juuri näiltä uskovilta tullaan kysymään uskonelämän perusteista. Mielestäni se on erittäin hyvä tapa uskoa Jumalan johdatukseen.

Samalla tavalla elämäntaitoa tarvitaan perhepiirissä. Lapset, jotka pieninä ovat niin ihania, saattavat varttuessaan osoittautua haasteellisiksi. Tarvitaan viisautta ymmärtää, että nuorten kapinallisuus on heidän itsenäistymisensä kannalta välttämätön prosessi. En tiedä, mikä on lukijan kokemus, mutta minun kokemukseni mukaan elämän osaamisen viisaus tulee tavallisesti jälkijunassa.

Elämäntaitoa tarvitaan myös aviopuolisoiden kesken. Sen sijaan niillä, jotka ovat ohjautuneet yksinäisen ihmisen elämään, ei ole sopeutumisvaikeuksia aviopuolison kanssa, mutta kyllä heilläkin on omat haasteensa. Jälleen kysytään viisautta.

Miten sitten pystytään elämään oikein, Jumalan tahdon mukaan, puutteen ja sairauden keskellä? Meillä Suomessa ei ole sillä tavalla puutetta, että tavalliset ihmiset joutuisivat kovin paljon sen kanssa tekemisiin, mutta muualla, kuten esimerkiksi kehitysmaissa, on.

Keniassa katselimme Alicen kanssa TV-ohjelmaa, jossa käsiteltiin suunnitelmaa rakentaa Nairobiin 60-kerroksinen pilvenpiirtäjä. Valmistuttuaan siitä tulisi 300 metriä korkea, Afrikan korkein rakennus. Ohjelmassa haastateltiin erästä paikallista naista, joka on Nairobien yliopiston professori ja ympäristöaktivisti. Vähän epäilimme, miten hänen käy, kun hän tuossa yksipuoluejärjestelmän maassa nousi vallanpitäjiä vastaan. Hän oli kuitenkin riittävän viisas todetakseen: ”En vastusta rakennuksen rakentamista vaan paikkaa.” Rakennus oli määrä rakentaa Vapauden puistoon, joka on ollut kaupunkilaisten vapaa-ajanviettopaikka. Hän sanoi myös jotakin sellaista, mitä olen jälkeenpäin paljon pohtinut: ”Minä kyllä tiedän, etteivät tällaiset asiat tässä maassa kiinnostu kuin meitä joitakin, joilla ei ole mitään surua jokapäiväisestä leivästä. Mutta monen minun kansani jäsenen ainoa murhe on se, mistä saadaan täksi illaksi aterian.”

Olen kymmeniä kertoja ajanut tuon suurkaupungin läpi, mikä tosin ei ollut suurkaupunki silloin, kun ensimmäisen kerran menin sinne vuonna 1953. Silloin siellä oli 120 000 asukasta, nyt heitä on jo 1,5 miljoonaa⁷. Kaupungissa

7 Vuonna 1990. Vuoden 2018 tilaston mukaan Nairobissa on noin 2 750 000 asukasta. (Toim. huom.)

on myös 350 000 ihmisen slummikortteli. Nämä ihmiset eivät ajattele mitään ympäristöstä eivätkä paljon muistakaan sellaisista asioista, joista täällä Suomessa riidellään jatkuvasti. Heidän ajatuksensa ovat jokapäiväisessä leivässä: miten he saavat sen tänään, voidakseen elää seuraavankin päivän. Tämä on meidän maailmassamme vallitsevaa karmeaa todellisuutta. Osata elää senkaltaisessa niukkuudessa onkin jo melkoinen yritys. Tietenkin ihmisille, jotka eivät ole koskaan parempaa kokeneet, se on helpompaa. Mutta entä jos me joutuisimme sellaiseen kurjalistokortteliin?

Tällä en tahdo sanoa, että meidän pitäisi tuntea nykytilanteen vuoksi huonoa omaatuntoa. Me emme pysty poistamaan maailman epäsuhtaa ja sosiaalisia oloja. Me voimme työskennellä parhaiten vähempiossaisten veljiemme ja sisartemme huomispäivän puolesta rukoilemalla heidän puolestaan. *Olen täysin vakuuttunut, että tehokkain tapa nostaa ihmisten elintasoja, on saarnata heille Kristusta.* Sellainen ihminen, joka on hänet löytänyt, elää aina puolta paremmin kuin se, joka ei ole vielä löytänyt. Mitä ahtaimmissa oloissa olemme nähneet tämän pitävän paikkansa.

Ei ainoastaan ahtaissa oloissa ole tietämistä. Myös monet rikastuneet ihmiset ovat havainneet, että sen jälkeen on haasteellista elää uskovana. Tarvitaan armoa. Apostoli sanoo aikaisemmin mainitussa Filippiläiskirjeessä (4: 13) olevansa tottunut kaikenlaisiin oloihin.

Paavali mainitsee myös 2. Korinttiläiskirjeessä erittäin merkittävän asian. Se todistaa, että hän oli elämässään tottunut johonkin sellaiseen, mihin meidänkin pitäisi totutella. Hän oli osoittautunut Jumalan palvelijaksi ”kunniaa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä” (2. Kor. 6: 8).

Miksi ei ole helppoa olla Jumalan palvelija hyvässä maineessa? Syy on yksinkertainen: me niin helposti ylpistymme. Sanotaan, että saarnamiehen kannalta parempi ystävä on se, joka häntä moittii kuin se, joka kehuu. Jos moittii, siinä on hitunen perää, mutta jos kehuu, siinä on ylpistymisen vaara.

Mutta miten elää pahassa maineessa, mikä sekin saattaa joskus tulla osaksemme? Se voi tapahtua syystä, mutta se voi tulla syyttäkin. Siinä eläminen Jumalan palvelijana on valtava voiman osoitus. Meillä oli Keniassa eräs *embu*-heimoon kuuluva ystävä, joka joutui tällaiseen koetukseen. Hänellä on saha ja lautatarha. Jotkut hänen vihamiehensä vetivät hänet oikeuteen autovarkaudesta, jota hän loppujen lopuksi ei ollut tehnyt. Mies sai kuitenkin muutaman vuoden linnatuomion. Sen jälkeen hänen sukulaisensa palkkasivat etevän asianajajan tutkimaan asiaa. Vuoden kuluttua mies todettiin syyttömäksi.

Vapautumisensa jälkeen mies vieraili luonamme. Ajattelin, että kukaties hän saisi syyttömästi linnassa istumisestaan melkoisen palkan. Kun kysyin häneltä, mies vain hymyili ja sanoi: ”Ei minulla ole minkäänlaista syytä vaatia mitään korvauksia. Tulin vankilassa huomaamaan, että olin joutunut sinne Jumalan johdattuksesta. Monet vangit ottivat Kristuksen vastaan. Miksi pyytäisin korvausta asiasta, jonka Jumala oli järjestänyt?” Hän jatkoi: ”Sitä paitsi, vaimoni ja poikani saivat Jumalalta sellaisen viisauden hoitaa yritystä, että se meni paremmin poissaoloni aikana kuin että olisin itse ollut paikalla.”

Mies oli oppinut oloihinsa tyytymään ja osoittautui sellaisessa tilanteessa Jumalan palvelijaksi. Se todistaa, millainen voima on meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Hengessä ja hänen tuntemisessaan. Mieheessä ei näkynyt pienintäkään katkeruutta. Hän oli nähnyt, että kysymys oli Jumalan johdattuksesta. Huomaamme, että myös apostoli Paavali oli tottunut suuriin vaikeuksiin. Hän jopa sanoi, että hänen voimansa – Kristuksen voima – tulee täydelliseksi heikkoudessa.

Ei myöskään ole aivan yksiselitteinen asia elää sairauksien ja tautien keskellä ja niiden runtelemana, osoittautua siinä Jumalan palvelijaksi ja vielä kokea, miten hänen voimansa tulee täydelliseksi heikkoudessa. Muistan erään saarnamiehen Keniasta, joka oli rampautunut ilmeisesti polion vuoksi. Hänen nimensä on Jackson Arab Koskei, *tugen*-heimoon kuuluva mies. Hänellä on jaloista jäljellä vain tyngät. Kun hän saarnaa, hänet pitää nostaa pöydälle ja ne käännetään koukkuun hänen alleen. Tapasimme hänet Kerichon seurakunnan 30-vuotisjuhlissa. Hän oli valtavan iloinen saatuaan Suomesta hänelle tuntemattomalta toiselta huonojalkaiselta lahjaksi pyörätuolin. Mies on yksi mahtavimpia saarnamiehiä ja kokoaa tällä hetkellä Kenian työssämme suurimmat kuulijakunnat. Hän puhuu koulujen opiskelijoille nuorisopäivillä ja konferensseissa. Valtavassa Hengen voimassa hän saarnaa Kristusta. Hänellä on valtaisa ote kuulijoihinsa.

Ystävämme ei ole aivan tavallinen ihminen: hän on tyytynyt osaansa. Hän osaa elää. On hienoa nähdä, miten Jumalan Henki saattaa ottaa sellaisen yliotteen, että mitä kurjimmista oloista tuleva ihminen ikään kuin nousee toiselle elämisen tasolle ja uhmaa ulkopuolisia valtoja ja vaikeuksia. Juuri tässä toteutuu se, mistä tekstimme puhuu.

Paavali ei väittänyt, että hän itse ihmisenä pystyisi näin elämään, vaikka hän oli tottunut kaikenlaisiin oloihin ja elämä oli häntä koulunut. Sen sijaan hän sanoi: ”Kaikki minä voin hänessä, joka minua vahvistaa” (Fil. 4: 13). Kaikkien ihmisten, niin uskoviin kuin uskosta osattomienkin, on sopeuduttava arkisiin

elämäkuvioihin. Mielestäni uskova on kuitenkin uskomattomaan verrattuna siinä mielessä etuoikeutettu, ettei hänen tarvitse riuhtoa itsestään irti jotakin sellaista, mitä hänessä ei ole. Hän saa levätä tässä totuudessa.

Kun voimme kaiken Kristuksessa, silloin on kyse enemmästä kuin tahdonvoimasta tai pelkistä inhimillisistä mahdollisuuksista. On kyse Jeesuksessa Kristuksessa olevista voimavaroista. Minulle tämä on mitä tärkein kysymys. Ellei Herra olisi meissä heikoissa väkevä, minulta olisivat viime vuosina jääneet kaikki puhetilaisuudet pitämättä.

1. Korinttilaiskirjeestä löytyy vastaus siihen, mitä Paavali tarkoittaa:

Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi. (1. Kor. 1: 30)

Jumala on asettanut meidät sellaiseen asemaan, jossa voimaa annetaan meidän päiviemme mukaan. Se ei merkitse sitä, että me aina kulkisimme ylistystä veisaten, mutta kuitenkin kotiin päin, vaikka välillä valittaenkin.

Voiman lisäksi Jeesuksessa on viisaus, niin kuin tässä kirjoituksessa sanotaan. Ennen kuin ihminen, yksikään meistä uskovista, voi toivoa osaavansa elää, hän tarvitsee Jumalan Pyhän Hengen johdatusta. Sitä tarvitaan kotioloissa, työssä, liike-elämässä ja opiskelussa. Sitä tarvitsevat myös saarnaajat. Ihminen saattaa päätellä jossakin asiassa, että hän toimii niin ja niin, mutta sitten Pyhä Henki astuukin näyttämölle ja johtaa toisella tavalla.

Apostolien teoissa kerrotaan, miten Paavalia näissä asioissa opetettiin. Sama Henki johtaa meitäkin, jos vain annamme hänelle siihen mahdollisuuden.

Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa. Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä. (Apt. 16: 6–7)

Ei siis voi sanoa, että apostoli Paavali olisi omassa viisauudessaan tiennyt, mihin hänen pitäisi seuraavaksi mennä. Hänellä oli alun perin suunnitelmana mennä työtoverinsa kanssa juuri Bityniaan, mutta nyt Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä. Onneksi siihen aikaan ei ollut vielä lähetyskomiteoita määräämässä, missä Paavalin pitää saarnata. Silloin Jumalan Hengellä ei olisi ollut tähän minkäänlaista osuutta.

Myös maailmanlaajuisessa lähetystyössä meidän suurimpia vaarojamme on niin sanotun valistuneen älyn johto. En tietenkään tarkoita, että ihmisten pitää olla älyttömiä eikä suunnitelmia tarvita, mutta ne eivät saa koskaan estää Jumalan Hengen ohjausta. Useimmat tarpeellisetkin ihmisten komiteat ja ryhmät ovat sellaisia, että meidän aikanamme – tänä konsensuksen luvattuna aikana – etsitään väen väkisin yksimielisyyttä. Jos ihmisen pitää luopua saamastaan näystä yksimielisyyden tähden, voi vain todeta, että joukossa tyhmyys tiivistyy.

Asia on erittäin tärkeä eikä lainkaan yksiselitteinen. Me tarvitsemme Jumalalta yksilöllistä näkyä ja Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta tulevaa Jumalan Hengen selkeää johdatusta. Jos osaamme tämänkaltaisissa asioissa elää hänen tahtonsa mukaisesti, me liitymme kokonaisuuteen kitkattomasti. Vaikeutena ovat tietysti sellaiset ihmiset, jotka ovat taipuvaisia panemaan oman itsepäisyytensä Jumalan johdatukseksi. Juuri se tekee asiasta haasteellisen. Käsittelem elämäntaidon alkeiden tärkeyttä juuri hengellisten työntekijöiden, oman ammattikuntani edustajana, kun on kysymys Hengestä syntyneistä ja siitä täyttyneistä ihmisistä ja heidän oikeudestaan etsiä Jumalan johdatusta.

Vaikka Paavali koki näin voimakkaasti Jumalan Hengen johdatusta, hän ei kuitenkaan ollut itseriittoinen ihminen. Hän sanoo aikaisemmassa Filippiläiskirjeen (2: 14) jakeessa: ”Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa minun ahdinkooni.” Se, että oli ihmisiä, joiden hän koki ottavan osaa hänen ahdinkoonsa, lämmitti hänen sydäntään ja antoi voimaa elää Jumalan tahdon mukaan. Elämäntaito, se, että osaa elää, ei tee ihmisestä sellaista, ettei hänen elämässään ilmenisi ahdinkoa. Teksti kokonaisuudessaan osoittaa, että apostoli Paavalin elämäntaito ei riippunut ulkonaista oloista vaan Jeesuksen Kristuksen tuntemisesta.

Meillä suomalaisilla on yksi merkillinen heikkous. Meitä on aika paljon sellaisia, jotka eivät halua antautua kenenkään autettaviksi. Olemme tottuneet tulemaan niin sanotusti omillamme toimeen. Uskonelämässäkkin voi ilmetä arkuutta, vaikka nimenomaan sinun elämäsi onni ja sen voimakkuus kaipaisi ja vaatisi lämpimiä ihmissuhteita. Mutta jos olet sulkeutunut ihminen, et voi elää tätä jaetta todeksi. Voimme ottaa osaa vain sellaisen ihmisen ahdinkoon, joka on avoin. Tätä ei kuitenkaan pidä ottaa moitteeksi; monet ihmiset ovat elämänsä varrella joutuneet pettymään niin pahasti, etteivät he uskalla luottaa kehenkään. Usein tällaiset sielunelämän vauriot vaativat parantuakseen pitkän ajan.

Kuitenkaan uskovan sulkeutuneisuus ei estä häntä menemästä iankaikkiseen elämään. Sinnehän mennään Kristuksen armosta, hänen suorittamansa

sovintotyön perusteella. Sinne menevät avoimet ja sulkeutuneet, kaikenlaiset tyytit. *Sangviinikot*, jotka avoimuudellaan hymyilevät ja halaavat koko maailmaa; tosikot, *koleerikot*, johtajat, kovat tyytit, niin vain menevät, kun ovat uskossa Kristukseen. Samoin kaikki surumieliset *melankolikot* ovat sinne matkalla, vaikka laulavatkin Jeremian valitusvirsiä. Sinne menevät myös *flegmaatikot*, jotka ovat turvallisuutta herättäviä ihmisiä ja varmoja sitten kun lähtevät liikkeelle. He muistuttavat hämäläisiä, jotka tarvitsevat aina jonkun työntämään.

Elämäntaito ei ole ensinkään sidoksissa siihen, kuka pääsee perille ja kuka ei. Kerran taivaassa kaikki on avointa ja paljastettua. Silloin kaikki tunnetaan – minutkin tunnetaan. Kerran perillä kaikki selviää. Uskon, että siellä osaamme jo hymyillä.

Maailmassa elämäntaitomme tärkeimmiksi kysymyksiksi nousevat meidän avoimet ihmissuhteemme – eivät ainoastaan perhepiirissä, vaan myös ryhmässä, kuten seurakunnassa uskovien kokoontumisissa ja seurakunnan eri toimintamuodoissa. Tässä piilee mahtava voima. Kuitenkaan meidän keskinäiset suhteemme eivät saa olla toisten ihmisten pakottamista minun näkemykseeni. Ihmiset ovat erilaisia, samoin heidän tarpeensa. Vapaus eläköön. Meidän tulisi ryhdistäytyä elämään Jumalan edessä uskovan ihmisen elämää yksilöinä ja kokemaan hänen johdatustaan omista lähtökohdistamme. Silloin voimme elää rikasta elämää ulkonaisista oloistamme riippumatta.

Erityisesti lähetystyöhön lähtijä tarvitsee elämäntaitoa. Pintapuolisesti ajatellen moni saattaa ajatella, että kaikki on kunnossa, kun on saanut kutsun maailmanlaajuiseen lähetystyöhön, on Hengellä täyttynyt ja seurakunnan kannattama. Mutta vieras kulttuuripiiri asettaa aivan omat haasteensa. Tarvitaan totuttelemista, tarvitaan kolhuja. Usein pitää kulkea pitkä tie, ennen kuin osataan elää paikallisten ihmisten kanssa, jotka eivät ole eurooppalaisia. Me emme mene eurooppalaistamaan heitä vaan johtamaan heitä heidän iloonsa Kristuksessa heidän lähtökohdistaan käsin.

Tämä johtaa valtavan suureen asiaan: ”Kantakaa toistenne kuormia, niin te täytätte Kristuksen lain.” Toisen kuorman kantaminen ei ensinkään tarkoita toisen ihmisen pakottamista minun näkökannalleni. Se ei myöskään tarkoita maailman moralisointia. Kyse on toisen ihmisen tuskan kantamisesta Jumalan eteen. Silloin me täytämme Kristuksen lakia. Ihminen, joka tällä tavalla vapaaehtoisesti, Kristuksen Hengen, voiman ja kehotuksen avulla kantaa toisen kuormaa, osaa elää hyvin. Toisaalta hän saa myös pian huomata, että kun vähän aikaa onnistuu, kohta pitää taas tehdä parannus.

Meidän kaikkien elämässä jää tosiasiaksi, että joudumme oikaisemaan vinnosuuntausta. Siinä meitä auttaa Jumalan sana. Se on voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet ja ytimet ja on sydämen kaikkien ajatusten ja aivoitusten tuomitsija. Kun joudut tuomion paikalle, kiitä Jumalaa. Se vain osoittaa, että olet hänen työnsä kohteena. Ei ihmistä voi pyhittää muuten kuin Sanan kautta. Se haavoittaa, mutta myös parantaa.

Kristuksen kanssa vaeltava osaa myös kuolla hyvin. Ei niin ymmärtäen, että jokaisen pitäisi hymyillen lähteä tästä ajasta. On samantekevää, lähdetkö hymyillen vai itkien. Kun Kristuksen kanssa kuljet, hän pyyhkii kyyneleet sinun silmistäsi. Rukoukseni on, että osaisimme elää Jumalan armossa ja Kristuksen tuntemisessa toinen toistamme tukien. Silloin osaamme myös kuolla hyvin.

Kirjan toimittajalta

Kirjan toimitustyö perustuu Mauri Viksténin Tukholman Filadelfia-seurakunnassa 7. – 9.10.1982 pitämään raamattukouluun, jolle hän antoi nimeksi *Kristus puolestamme*. Tekstiä on täydennetty hänen samaan aihepiiriin liittyvistä raamattutunneista vuosilta 1982–1990. Viimeinen luku puolestaan on muokattu Viksténin Lahdessa 17.1.1990 pitämästä raamattutunnista *Osaammeko elää*.

Raamatunsitaateissa on käytetty Kirkkoraamattua (VT 1933, UT 1938) ellei toisin mainita.

Kirjan on taittanut Milla Aura-Tolonen joulukuussa 2020.

Marja-Liisa Uusimäki

Mitä Kristus on tehnyt puolestamme? Tämä kysymys askarrutti Mauri Viksténiä uskoontulosta lähtien.

Kristus puolestamme on hänen ensimmäinen kokonaisesityksensä tästä aihepiiristä. Hän piti sen Tukholman Filadelfia-seurakunnan raamattukoulussa vuonna 1982. Myöhemmin hän palasi aiheeseen lukuisilla raamattutunneilla niin Suomessa kuin ulkomaillakin.